

ΕΠΙ ΘΕΩΡΗΣΗ

Τ Ο Π Ι Κ Η Σ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τεύχος 127 / ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2010

M. BRESSO, πρόεδρος της ΕΙΠ
Ανάπτυξη και απασχόληση το αντίδοτο στην κρίση

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗ

Μείον 40% τα έσοδα των δήμων της χώρας

Κάθετη μείωση εσόδων και προσωπικού σε δήμους και περιφέρειες της Ε.Ε.

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Αγώνας δρόμου για την εφαρμογή του προγράμματος

Τι σιλάζει στις δημοτικές εκλογές του Νοέμβρη

Editorial

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης χτύπησαν βίαια όχι μόνο τις δικές μας τοπικές κοινωνίες, αλλά και τις πόλεις και τις περιφέρειες – και δη τις πιο ανεπτυγμένες - της Ευρώπης.

Στην συντριπτική τους πλειοψηφία, στο 80%, καταγράφεται σημαντική μείωση των φορολογικών εσόδων και της κρατικής επιχορήγησής τους.

Αντιθέτως, λόγω της επιδείνωσης των δεικτών φτώχειας και ανεργίας, αυξήθηκε η ζήτηση κοινωνικών υπηρεσιών.

οποία ζητά εκτός από τα προγράμματα λιτότητας να ενισχυθεί η πολιτική συνοχής, η απασχόληση και η ανάπτυξη.

Στη χώρα μας, λόγω της σφοδρότητας της κρίσης και της μετά την έλευση της τρόικας διαχείρισής της από την Κυβέρνηση, η Αυτοδιοίκηση έχει μπει από τους πρώτους στο στόχαστρο για μείωση δαπανών.

Φέτος η μείωση των τακτικών της εσόδων υπολογίζεται στο 40%, ενώ την επόμενη τριετία το Μνημόνιο προβλέπει περικοπές ύψους 1,5 δις ευρώ.

πραγματικές ανάγκες των πολιτών στις δύσκολες συνθήκες κρίσης που ζουν, τότε και οι πολίτες θα τον αγνοήσουν.

Άρα το κύριο ζητούμενο για τον «Καλλικράτη» είναι να πείσει και να αποδείξει έμπρακτα ότι, έρχεται για να στηρίξει τα δίκαια και τις ανάγκες των πολιτών, να συμβάλει στην ανάπτυξη και ευημερία των τοπικών κοινωνιών και όχι μόνο των αριθμών.

Και όπως υπογράμμισε με νόημα πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημο-

Το κύριο ζητούμενο για τον «Καλλικράτη» είναι να πείσει και να αποδείξει έμπρακτα ότι, έρχεται για να στηρίξει τα δίκαια και τις ανάγκες των πολιτών, να συμβάλει στην ανάπτυξη και ευημερία των τοπικών κοινωνιών και όχι μόνο των αριθμών

Η μείωση των δημόσιων δαπανών συμπαράσχει και πολλές θέσεις εργασίας. Το 36% των Ευρωπαϊκών ΟΤΑ έχει προχωρήσει στη μείωση προσωπικού. Την ίδια τύχη έχουν και τα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων των δήμων.

Η συνταγή εξόδου από την κρίση είναι επίσης κοινή για όλους στην Ευρώπη. Εκτός από τη μείωση προσωπικού, εμφανίζονται νέοι τοπικοί φόροι, που έχουν ως φορολογική βάση τους την ακίνητη περιουσία.

Αντίθετη με αυτήν την μονόπλευρη συνταγή δηλώνει, στο περιοδικό μας, η πρόεδρος της Επιτροπής Περιφερειών Mercedes Bresso, η

Στη μέγγενη των περικοπών μήχαν φυσικά οι κοινωνικές παροχές μαζί και οι θέσεις εργασίας. Στις 4.000 υπολογίζεται ο αριθμός των συμβασιούχων που αποχωρούν από τους δήμους.

Με αυτά τα στενάχωρα δεδομένα έχουν ήδη δρομολογηθεί η μετάβαση στη νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και οι προεκλογικές διαδικασίες στις τοπικές κοινωνίες.

Όμως, αν η φαντασία και η έμπνευση των ιθυνόντων για τον «Καλλικράτη» εξαντληθούν στη γραφειοκρατία και τον περιορισμό των δαπανών και αγνοήσουν τις

κρατίας Κάρολος Παπούλιας:

«Αν η κοινωνία, οι πολίτες πειστούν ότι το κράτος, ο μέχρι τώρα μεγαλύτερος παραβάτης, εφαρμόζει πρώτα το ίδιο τους νόμους, ότι η ισονομία ισχύει για όλους, χωρίς εξαιρέσεις για τους ισχυρούς, ότι οι προβλέψεις του Συντάγματος δεν είναι κενό γράμμα, ότι τα οικονομικά βάρη κατανέμονται δίκαια, ότι η παιδεία και η υγεία δεν προσφέρονται μόνο στους προνομιούχους, τότε, παρά την κρίση, παρά τη φτώχεια, που αναπόφευκτα πλήττει μεγαλύτερα στρώματα του πληθυσμού, μπορούμε να περιμένουμε διέξοδο».

Προτάσεις, ιδέες, σχόλια στο eta@kedke.gr

■ ■ Περιεχόμενα

- 04** Αλλάζει ο «χάρτης» των προεκλογικών δαπανών
- 07** Ο νέος χάρτης των δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων
- 12** Έρχονται νέα δεδομένα στην εκλογή δημοτικών συμβούλων
- 14** Ποινή έκπτωσης φέρνουν τα ασυμβίβαστα
- 16** Ανοιξε ο δρόμος για το δικαίωμα ψήφου σε μετανάστες
- 17** Αγώνας δρόμου για μετάβαση από τον «Καποδίστρια» στον «Καλλικράτη»
- 22** **ΑΡΘΡΟ** της Δήμητρας Κουτσούρη
Τι προβλέπει ο «Καλλικράτης» για τις μετατάξεις προσωπικού
- 27** **ΑΦΙΕΡΩΜΑ** ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Η κρίση εισέβαλε και στα δημοτικά ταμεία
- 31** Η κρίση χτυπά και τις κοινωνικές δομές
Κρίσιμες διαπραγματεύσεις για την εξασφάλιση κονδυλίων
- 33** **ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ** MERCEDES BRESSO, πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών
Όχι μόνο λιτότητα, αλλά και πολιτική συνοχής, απασχόληση και ανάπτυξη
- 37** **ΑΡΘΡΟ** των Ράλλη Γκέκα και Κατερίνας Μήτσου
Οικονομική κρίση και Ευρωπαϊκοί ΟΤΑ

- 42** Μέτρα και πολιτικές στήριξης για να θωρακιστούν οι τοπικές κοινωνίες
- 44** **ΡΕΠΟΡΤΑΖ** ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ «ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΧΑΡΤΑΣ» Προτεραιότητα της Αυτοδιοίκησης το Περιβάλλον
- 50** **ΡΕΠΟΡΤΑΖ** Σε κρίσιμη καμπή η διαχείριση των απορριμμάτων στο Λεκανοπέδιο
- 52** **ΑΠΕΝΑΝΤΙ**
Θ. Μπαλασόπουλος: Τα απορρίμματα σε ιδιώτες αυξάνουν κατακόρυφα το κόστος διαχείρισης
Η. Λιακόπουλος: Επιτάχυνση των διαδικασιών για τη διαχείριση των απορριμμάτων
- 54** **ΡΕΠΟΡΤΑΖ** Όλες οι αποφάσεις κρατικών λειτουργιών στο φως του διαδικτύου
- 56** **ΑΡΘΡΟ** του Β. Κοραχάη
Ιστορικής σημασίας διαρθρωτική μεταβολή
- 57** **ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ**
Ταξίδι στην άγονη γραμμή των ελληνικών οριζόντων
- 60** Εκτός ΣΥΝόρων
- 61** ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
- 63** ΕΝδιαφέρον

Επιθεώρηση

Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Εκδότης:

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας

Ακαδημίας & Γεωναδίου 8

106 78 Αθήνα

Τηλ. Κέντρο: 210 38 99 600, Fax: 210 38 20 807

email: eta@kedke.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Νικήτας Κακλαμάνης

Διεύθυνση - Επιμέλεια Σύνταξης:

Ουρανία Σούλη

Συντακτική Ομάδα:

Δημήτρης Μαρής

Νικολέττα Μουτούση

Ηλίας Μπενέκος

Διόρθωση κειμένων:

Νίκη Σαππού

Εκδοτική Παραγωγή:

Σύγχρονες Εκδόσεις Κορυφή Α.Ε.

Εθνικής Αντιστάσεως & Ελ. Κωστοπούλου

Παλλήνη

Τηλ.: 210 66 65 669, 210 66 65 812

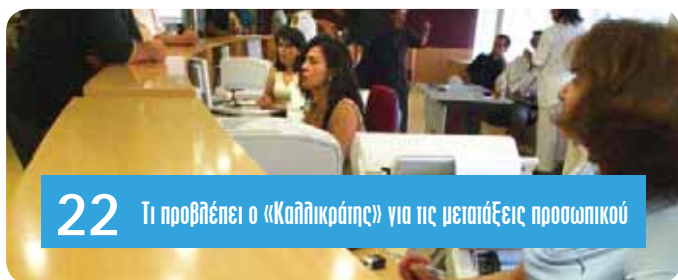
Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:

bmplus

Σαράντα Εκκλησιών 8, 162 31 Βύρωνας

Τηλ.: 210 76 67 544

email: info@bmplus.gr

22 Τι προβλέπει ο «Καλλικράτης» για τις μετατάξεις προσωπικού

44 Προτεραιότητα της Αυτοδιοίκησης το Περιβάλλον

57 Μικροί «θησαυροί» στην αγκαλιά της θάλασσας

Αηλιάζει ο «Χάρτης» των προεκλογικών δαπανών

Μετά τον «Καλλικράτη», το υπουργείο Εσωτερικών διαμορφώνει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων εν όψει των εκλογών της

7ης Νοεμβρίου 2010.

Το πλαίσιο αυτό δόθηκε προς διαβούλευση σε ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ πριν τεθεί προς ψήφιση από τη Βουλή.

Η προεκλογική περίοδος θα ξεκινάει τέσσερις μήνες πριν τις εκλογές της Αυτοδιοίκησης, με εξαίρεση την πρώτη αυτή εφαρμογή του νόμου όπου θα αρχίσει από τη δημοσίευσή του. Από τότε θα πρέπει οι συνδυασμοί και οι υποψήφιοι να διατηρούν στοιχεία για τα έσοδα και έξοδά τους.

Ωστόσο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, η νέα κεντρική βάση δεδομένων,

που θα διατηρείται στο υπουργείο Εσωτερικών, θα αρχίσει να λειτουργεί δύο μήνες πριν τις εκλογές της Αυτοδιοίκησης -στις 7 Σεπτεμβρίου 2010- οπότε και θα πρέπει να καταχωρηθούν όλα τα στοιχεία υποψηφίων σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο ορίζει πως εάν δεν γίνεται δημοσιοποίηση των στοιχείων και διαπιστωθεί πως οι δαπάνες υπερέβησαν κατά το 1/3 το ανώτατο επιτρεπτό όριο τότε προβλέπεται η ποινή της έκπτωσης.

Ανεξάρτητα από την ενημέρωση της βάσης δεδομένων του υπουργείου, οι συνδυασμοί εξακολουθούν να είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν βιβλία εσόδων και δαπανών, το οποίο θα παραδώσουν στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων κάθε περιφέρειας μετά τη λήξη της προεκλογικής περιόδου.

Αντιστοίχως, οι επικεφαλής υποψήφιοι συνδυασμών, οι δημοτικοί σύμβουλοι που θα εκλεγούν και οι πέντε πρώτοι αναπληρωματικοί θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή αναλυτική κατάσταση εσόδων- εξόδων. Κάθε εισφορά προς συνδυασμούς ή υποψήφιους πρέπει να καταγράφεται ονομαστικά, καθώς πλέον καταργείται το όριο των 100 ευρώ για τους υποψήφιους και 200 ευρώ για τους συνδυασμούς, πάνω από το οποίο απαιτείτο μόνον η καταχώρηση εισφοράς.

Παράλληλα, οι συνδυασμοί θα πρέπει να θεωρήσουν στελέχη αποδείξεων από την ΔΟΥ και όχι από τις αρμόδιες διευθύνσεις των περιφερειών, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, και θα εκδίδουν απόδειξη για κάθε ποσό το οποίο δεν εισπράττεται μέσω τραπεζικών λογαριασμών. Σύμφωνα με το νέο νόμο, το 80% εσόδων και δαπανών που έπρεπε να γίνεται μέσω τραπεζών, τώρα θα ανέλθει στο 95%.

Καταργείται επίσης η δυνατότητα διάθεσης κουπονιών, η οποία αντικαθίσταται από τη δυνατότητα των συνδυασμών να διαθέτουν διπλότυπα εισιτήρια για εκδηλώσεις που πραγματοποιούν. Στα στελέχη των εισιτηρίων θα αναφέρονται τα στοιχεία του προσώπου που εισφέρει (ονοματεπώνυμο, αριθμός ταυτότητας, ΑΦΜ) ενώ το ποσό αγοράς εισιτηρίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο χρηματοδότησης από φυσικό πρόσωπο.

Τα συνολικά έσοδα από εισιτήρια δεν πρέπει εξάλλου να ξεπεράσουν το 1/5 του ανώτατου επιτρεπτού ορίου

χρηματοδότησης των συνδυασμών και των υποψηφίων.

Αναπροσαρμόζονται τα όρια

Με το νέο πλαίσιο τροποποιούνται τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο σε εκλογικές περιφέρειες άνω των 200.000 κατοίκων. Ειδικότερα τα όρια καθορίζονται από το αποτέλεσμα του πολλαπλασιασμού του ποσού των 1.000 ευρώ επί συντελεστή ανάλογα με τον πληθυσμό της περιφέρειας ως εξής:

- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό έως 30.000 κατοίκους, ο συντελεστής είναι 1,5
- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό έως 60.000 κατοίκους, ο συντελεστής είναι 2
- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό έως 100.000 κατοίκους, ο συντελεστής είναι 2,5
- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό έως 150.000 κατοίκους, ο συντελεστής είναι 3
- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους, ο συντελεστής είναι 3,5
- Σε εκλογικές περιφέρειες με πληθυσμό μεγαλύτερο των 200.000 κατοίκων, ο συντελεστής αυξάνεται κατά 0,5 ανά 100.000 κατοίκους

Αντιθέτως, δεν αλλάζουν τα ανώτατα όρια χρηματοδότησης συνδυασμών και υποψηφίων από το ίδιο πρόσωπο. Κάθε υποψήφιος μπορεί να λάβει έως 500 ευρώ από το ίδιο πρόσωπο, ενώ οι συνδυασμοί έχουν δικαίωμα χρηματοδότησης από το ίδιο πρόσωπο έως 2.000 ευρώ.

Οι συνδυασμοί σε δήμους θα μπορούν να λειτουργούν ένα εκλογικό κέντρο ανά εκλογική περιφέρεια (δηλαδή τα σημερινά διαμερίσματα

ή τους σημερινούς δήμους, που συνεχώνονται για τις δημοτικές εκλογές και τις σημερινές νομαρχίες για τις περιφερειακές εκλογές).

Αντιθέτως, οι υποψήφιοι δεν θα μπορούν όχι μόνον να ανοίξουν εκλογικό κέντρο, που προβλέπεται ήδη, αλλά ούτε να λειτουργούν πολιτικά γραφεία. Παράλληλα, τίθενται περιορισμοί στις εμφανίσεις σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Οι υποψήφιοι θα μπορούν να εμφανιστούν μία φορά σε εθνικής εμβέλειας μέσα και έως δύο φορές σε τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, ενώ περιλαμβάνονται σε αυτές τις εμφανίσεις προσωπικές συνεντεύξεις, συμμετοχή σε πάνελ, ακόμη και στα δελτία ειδήσεων. Για τους επικεφαλής των συνδυασμών δεν τίθενται περιορισμοί.

Παράλληλα, στις αλλαγές του νέου πλαισίου περιλαμβάνεται διάταξη που ορίζει πως στις δαπάνες του χρόνου σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα θα προσμετρώνται πλέον και η καταβολή ποσών για προβολή από διαδικτυακούς και τηλεπικοινωνιακούς φορείς των υποψηφίων και συνδυασμών, ενώ στις δαπάνες των συνδυασμών εντάσσεται στο εξής και η διενέργεια δημοσκοπήσεων.

Αυστηροποιούνται οι ποινές

Εκτός από την αναπροσαρμογή των ορίων χρηματοδότησης και δαπανών, το νέο πλαίσιο φέρνει αυστηρότερες ποινές και διατάξεις για τις απαγορεύσεις που ισχύουν στην προεκλογική περίοδο.

Έτσι, με ποινή έκπτωσης απειλούνται υποψήφιοι και συνδυασμοί που υπερβούν κατά 1/3 το ανώτατο όριο προεκλογικών δαπανών, σε σχέση με τη δυνατότητα υπέρβασης κατά 1/2 των δαπανών που έδινε το παλαιό θεσμικό πλαίσιο.

Στην περίπτωση υπέρβασης του ορίου χρηματοδότησης από το ίδιο πρόσωπο παραμένει σε ισχύ η ποινή

φυλάκισης ενός έτους, αλλά ο χρηματοδότης θα τιμωρείται και με πρόστιμο που θα κυμαίνεται από 20.000 έως 50.000 ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα το πρόστιμο ήταν 2.000 έως 10.000 ευρώ.

Αντιστοίχως, οι υπεύθυνοι των συνδυασμών και οι υποψήφιοι που έλα-

και υποψήφιους από φυσικά πρόσωπα που είναι οφειλέτες του οικείου ΟΤΑ για ποσό άνω των 3.000 ευρώ, από ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδρύματα, από ΟΤΑ κάθε βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, από φυσικά πρόσωπα που είναι εκδότες ή ιδιοκτήτες ΜΜΕ καθώς και τους συζύγους και τα τέκνα τους, καθώς και από φυσικά πρόσω-

Η σύσταση των Επιτροπών Ελέγχου

Τροποποίηση φέρνει το νομοσχέδιο και στη συγκρότηση των Επιτροπών Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων. Πλέον δεν συγκροτούνται δύο διαφορετικές Επιτροπές (μία Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και μία Επιτροπή Εκλογικών Παραβάσεων) σε κάθε νομό, αλλά μία ενιαία Επιτροπή στην έδρα κάθε περιφέρειας.

Σε αυτές θα συμμετέχουν ο πρόεδρος του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της περιφέρειας, ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην έδρα της περιφέρειας και ο προϊστάμενος της περιφερειακής διεύθυνσης του ΣΔΟΕ, καθώς και ένας εκπρόσωπος της ΕΝΑΕ ή της Τοπικής Ένωσης Δήμων (ΤΕΔΚ).

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή απαρτιζόταν από τον πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τον διευθυντή της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης των νομών κάθε περιφέρειας, τον προϊστάμενο της ΔΟΥ και εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο ορίζει πως εάν δεν γίνεται δημοσιοποίηση των στοιχείων και διαπιστωθεί πως οι δαπάνες υπερέβησαν κατά το 1/3 το ανώτατο επιτρεπτό όριο τότε προβλέπεται η ποινή της έκπτωσης

βαν χρηματοδότηση από το ίδιο πρόσωπο πάνω από το επιτρεπόμενο όριο θα έρθουν αντιμέτωποι εκτός από την ποινή φυλάκισης ενός έτους και με αντίστοιχο πρόστιμο (20.000-50.000 ευρώ), αντί των 10.000 ευρώ όπως οριζόταν μέχρι σήμερα.

Σε ισχύ παραμένει η διάταξη για απαγόρευση χρηματοδότησης και κάθε είδους παροχής προς συνδυασμούς

πα που είναι υπάλληλοι των οικείων ΟΤΑ ή νομικών τους προσώπων.

Ωστόσο, σε περίπτωση που παραβιαστεί η απαγόρευση αυτή, τότε οι χρηματοδότες ή οι προσφέροντες παροχές θα κληθούν να πληρώσουν πρόστιμο από 30.000 έως 100.000 ευρώ, σε αντίθεση με το πολύ χαμηλότερο που προβλεπόταν από 5.000 έως 50.000 ευρώ.

Ο νέος χάρτης των δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων

Προβλέπει κατάτμηση μεγάλων αστικών κέντρων και μείωση εκλογικών δαπανών των υποψηφίων
9.500 οι θέσεις των δημοτικών συμβούλων στους 325 δήμους
713 οι θέσεις των περιφερειακών συμβούλων στις 13 αιρετές περιφέρειες

Πάνω από 50.000 υποψήφιοι δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι εκτιμάται ότι θα μπουν στη μάχη για να κερδίσουν μία θέση στα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια των νέων ΟΤΑ του «Καλλικράτη».

Το υπουργείο Εσωτερικών έχει ήδη ολοκληρώσει την κατανομή των εδρών, η οποία είναι ανάλογη με τον πληθυσμό της κάθε εδαφικής περιφέρειας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, η κατανομή των εδρών αναμένεται να δημοσιευτούν είτε ως ΚΥΑ είτε ως ΠΔ στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης μέχρι τέλος Ιουλίου, εκεί θα περιλαμβάνονται αναλυτικά ο αριθμός των εδρών και η διαίρεση των μεγάλων αστικών κέντρων σε τομείς και δημοτικές κοινότητες.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία, για τους 325 δήμους και τις 13 αιρετές

περιφέρειες οι θέσεις περιφερειακών συμβούλων είναι 713, ενώ των δημοτικών συμβούλων πλησιάζουν τις 9.500.

Η νομοθετική ρύθμιση του υπουργείου Εσωτερικών για τις εκλογικές δαπάνες έχει άμεση σχέση με την κατανομή των εδρών και τη μείωση των ποσών που θα πρέπει να δαπανήσει ο κάθε υποψήφιος. Όπως φαίνεται και από τους πίνακες, τα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως είναι η Αθήνα και ο Πειραιάς, «σπάνε» σε επιμέρους κομμάτια. Για παράδειγμα, η Αθήνα σε περιφερειακό επίπεδο θα έχει τέσσερις τομείς (κεντρικό, βόρειο, δυτικό και νότιο). Σε καθέναν από αυτούς θα εκλέγεται συγκεκριμένος αριθμός περιφερειακών συμβούλων. Με αντίστοιχο τρόπο γίνεται και η κατάτμηση-κατανομή εδρών σε μεγάλους

δήμους. Για παράδειγμα, ο Δήμος Πειραιά θα σπάσει σε πέντε διαμερίσματα δημοτικών κοινοτήτων.

Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, οι εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων περιορίζονται δραστικά και σε ορισμένες περιπτώσεις μειώνονται κάτω από το 20%. Για παράδειγμα, ένας υποψήφιος στην Αθήνα τις προηγούμενες εκλογές είχε ανώτατο όριο δαπανών τις 14.000 ευρώ, ενώ με το νέο θεσμικό πλαίσιο το ανώτατο όριο περιορίζεται στις 3.000 ευρώ. Αντίστοιχα, στην περίπτωση υποψήφιου συμβούλου στην Περιφέρεια Αττικής οι δαπάνες από 53.000 που ήταν περιορίζεται κάτω από 13.000 ευρώ.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι εδαφικές περιφέρειες και οι δημοτικές ενότητες των ΟΤΑ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ					
ΕΔΡΕΣ					
ΔΗΜΟΣ ΔΟΞΑΤΟΥ					
ΔΟΞΑΤΟΥ	17				
ΚΑΛΑΜΠΑΚΙΟΥ	10				
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ					
ΔΡΑΜΑΣ	32				
ΣΙΔΗΡΟΝΕΡΟΥ	1				
ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ					
ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	21				
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ					
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ	15				
ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	6				
ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ					
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	18				
ΣΤΑΓΡΩΝ	9				
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ					
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	33				
ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΗΣ	2				
ΦΕΡΩΝ	6				
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ					
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	22				
ΜΕΤΑΞΕΔΩΝ	5				
ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ					
ΒΥΣΣΑΣ	7				
ΚΥΠΡΙΝΟΥ	2				
ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	18				
ΤΡΙΓΩΝΟΥ	6				
ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	17				
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΦΛΙΟΥ					
ΟΡΦΕΑ	9				
ΣΟΥΦΛΙΟΥ	12				
ΤΥΧΕΡΟΥ	6				
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ					
ΘΑΣΟΥ	27				
ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ					
ΚΑΒΑΛΑΣ	35				
ΦΙΛΙΠΠΩΝ	6				
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΥ					
ΚΕΡΑΜΟΤΗΣ	7				
ΟΡΕΙΝΟΥ	2				
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗΣ	18				
ΔΗΜΟΣ ΠΑΓΓΑΙΟΥ					
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ	11				
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ	7				
ΟΡΦΑΝΟΥ	5				
ΠΑΓΓΑΙΟΥ	5				
ΠΙΕΡΩΝ	5				
ΔΗΜΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ					
ΑΒΔΗΡΩΝ	6				
ΒΙΣΤΩΝΙΔΟΣ	15				
ΣΕΛΕΡΟΥ	6				
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΣ					
ΘΕΡΜΩΝ	2				
ΚΟΤΥΛΗΣ	4				
ΜΥΚΗΣ	20				
ΣΑΤΡΩΝ	1				
ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ					
ΞΑΝΘΗΣ	31				
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	2				
ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	27				
ΔΗΜΟΣ ΑΡΡΙΑΝΩΝ					
ΑΡΡΙΑΝΩΝ	9				
ΚΕΧΡΟΥ	2				
ΟΡΓΑΝΗΣ	4				
ΦΙΛΛΥΡΑΣ	12				
ΔΗΜΟΣ ΙΑΣΜΟΥ					
ΑΜΑΞΑΔΩΝ	3				
ΙΑΣΜΟΥ	12				
ΣΩΣΤΟΥ	12				
ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ					
ΑΙΓΕΙΡΟΥ	3				
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	36				
ΝΕΟΥ ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙΟΥ	2				
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ					
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ	12				
ΣΑΠΩΝ	15				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ					
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ					
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	15				
ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ	4				
ΜΕΛΙΚΗΣ	6				
ΠΑΛΤΕΟΣ	8				
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ					
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	5				
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	2				
ΒΕΡΟΙΑΣ	30				
ΔΟΒΡΑ	3				
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ	1				
ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ					
ΑΝΘΕΜΙΩΝ	8				
ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗΣ	4				
ΝΑΟΥΣΑΣ	21				
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	24				
ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	9				
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ					
ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	7				
ΑΠΟΛΛΟΝΙΑΣ	5				
ΑΡΕΘΟΥΣΑΣ	5				
ΕΓΝΑΤΙΑΣ	4				
ΜΑΔΥΤΟΥ	4				
ΡΕΝΤΙΝΑΣ	8				
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ					
ΑΞΙΟΥ	6				
ΕΚΕΛΩΡΟΥ	19				
ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ	8				
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ					
ΕΠΑΝΟΜΗΣ	8				
ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	17				
ΜΗΧΑΝΙΩΝΑΣ	8				
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ					
ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ	8				
ΘΕΡΜΗΣ	15				
ΜΙΚΡΑΣ	10				
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ					
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 1ΟΥ					
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	7				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 2ΟΥ					
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	5				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 3ΟΥ					
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	4				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 4ΟΥ					
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	12				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 5ΟΥ					
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	20				
ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ	1				
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	41				
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ					
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ	12				
ΕΥΟΣΜΟΥ	29				
ΔΗΜΟΣ ΛΑΓΚΑΔΑ					
ΑΣΣΗΡΟΥ	4				
ΒΕΡΤΣΚΟΥ	3				
ΚΑΛΛΙΝΔΙΩΝ	4				
ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ	4				

ΛΑΓΚΑΔΑ	16
ΛΑΧΑΝΑ	4
ΣΟΧΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	
ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	4
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ	14
ΠΕΥΚΩΝ	3
ΣΥΚΕΩΝ	20
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	
ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ	3
ΠΟΛΙΧΝΗΣ	18
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ	10
ΠΥΛΑΙΑΣ	15
ΧΟΡΤΙΑΤΗ	8
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	14
ΚΟΥΦΑΛΙΩΝ	10
ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	9
ΔΗΜΟΣ ΦΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	6
ΜΥΓΔΟΝΙΑΣ	8
ΦΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΚΙΑΚΙΣ	
ΓΑΛΛΙΚΟΥ	5
ΔΩΡΑΡΗΣ	2
ΚΙΑΚΙΣ	18
ΚΡΟΥΣΣΩΝ	5
ΜΟΥΡΙΩΝ	3
ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	5
ΧΕΡΣΟΥ	3
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	
ΑΣΙΟΥΠΟΛΗΣ	7
ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	7
ΕΥΡΩΠΟΥ	6
ΛΙΒΑΔΙΩΝ	1
ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΟΠΙΑΣ	
ΑΡΙΔΑΙΑΣ	19
ΕΣΑΠΛΑΤΑΝΟΥ	8
ΔΗΜΟΣ ΞΕΦΕΣΣΑΣ	
ΒΕΘΟΡΤΙΔΑΣ	4
ΞΕΦΕΣΣΑΣ	23
ΔΗΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ	
ΠΑΝΝΙΤΣΩΝ	20
ΚΡΥΑΣ ΒΡΥΣΗΣ	7
ΚΥΡΡΟΥ	5
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	5
ΠΕΛΛΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΕΚΥΔΑΡΑΣ	
ΜΕΝΗΙΔΟΣ	7
ΣΚΥΔΑΡΑΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ	9
ΔΙΟΥ	11
ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ	7
ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	
ΕΑΘΦΙΝΑΣ	3
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	30
ΚΟΡΙΝΟΥ	4
ΠΑΡΑΛΙΑΣ	3
ΠΕΤΡΑΣ	3
ΠΕΡΙΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΥΔΝΑΣ - ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	
ΑΙΓΙΝΙΟΥ	8
ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	7
ΜΕΘΩΝΗΣ	6
ΠΥΔΝΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	
ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	8
ΚΟΡΜΙΣΤΑΣ	6
ΠΡΩΤΗΣ	6
ΡΟΔΟΛΙΒΟΥΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	
ΑΧΙΝΟΥ	3
ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	9
ΝΙΓΡΙΤΗΣ	10
ΤΡΑΓΙΛΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	16
ΣΤΡΥΜΩΝΑ	11
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	15
ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ	6
ΣΤΡΥΜΩΝΙΚΟΥ	6

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗΣ	7
ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	
ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	1
ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	4
ΛΕΥΚΩΝΑ	2
ΟΡΕΙΝΗΣ	1
ΣΕΡΡΩΝ	32
ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗΣ	
ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ	1
ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ	1
ΚΕΡΚΙΝΗΣ	11
ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ	7
ΠΡΟΜΑΧΩΝΟΣ	1
ΣΙΑΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ	
ΑΡΝΑΙΑΣ	9
ΠΑΝΑΓΙΑΣ	6
ΣΤΑΓΙΡΩΝ-ΑΚΑΝΘΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	17
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	10
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΑΣ	
ΚΑΛΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	10
ΜΟΥΣΑΔΙΩΝ	17
ΤΡΙΠΛΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	
ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΑ	5
ΖΕΡΒΟΧΩΡΙΩΝ	4
ΟΡΜΥΛΙΑΣ	6
ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΣΙΘΩΝΙΑΣ	
ΣΙΘΩΝΙΑΣ	19
ΤΟΡΩΝΗΣ	8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	
ΑΒΔΕΛΛΑΣ	1
ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ	2
ΒΕΝΤΖΙΟΥ	4
ΓΟΡΓΙΑΝΗΣ	2
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	18
ΔΟΣΤΙΚΟΥ	1
ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	4
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΙΑΚΑ	4
ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	1
ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	1
ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	1
ΣΜΙΕΣ	1
ΦΙΛΙΠΠΑΙΩΝ	1
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	
ΔΕΣΚΑΤΗΣ	14
ΧΑΣΙΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	7
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	3
ΒΙΤΣΙΟΥ	2
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	18
ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1
ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	1
ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	1
ΜΑΚΕΔΩΝ	4
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	
ΑΚΡΙΤΩΝ	5
ΑΡΡΕΝΩΝ	3
ΓΡΑΜΟΥ	1
ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	8
ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ	
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	7
ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΒΟΙΟΥ	
ΑΣΚΙΟΥ	6
ΝΕΑΠΟΛΗΣ	6
ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	1
ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	8
ΤΣΟΥΛΙΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ	
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	1
ΒΕΡΜΙΟΥ	3
ΒΛΑΣΤΗΣ	1
ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	4
ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	24
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	

ΑΙΑΝΗΣ	2
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΗ	2
ΕΛΙΜΕΙΑΣ	4
ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	5
ΚΟΖΑΝΗΣ	28
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ - ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	
ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	6
ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	3
ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	3
ΣΕΡΒΙΩΝ	15
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	
ΑΕΤΟΥ	6
ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	15
ΒΑΡΙΚΟΥ	1
ΛΕΧΟΒΟΥ	2
ΝΥΜΦΑΙΟΥ	1
ΦΙΛΩΤΑ	8
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	4
ΠΡΕΣΠΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	
ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΝΩΝ	4
ΜΕΛΙΤΗΣ	7
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	5
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	17
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ	4
ΑΡΤΑΙΩΝ	19
ΒΛΑΧΕΡΩΝ	3
ΕΝΡΟΒΟΥΙΟΥ	3
ΦΙΛΟΘΕΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	7
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	5
ΤΕΤΡΑΦΥΛΙΑΣ	9
ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΣΟΥΜΕΡΚΩΝ	
ΑΓΝΑΝΤΩΝ	9
ΑΘΑΜΑΝΙΑΣ	14
ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ	2
ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ	
ΑΡΑΧΘΟΥ	11
ΚΟΜΜΕΝΟΥ	1
ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ	6
ΠΕΤΑ	9
ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	
ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ	16
ΜΑΡΤΑΡΙΤΙΟΥ	3
ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	2
ΠΕΡΙΔΙΚΑΣ	3
ΣΥΒΟΤΩΝ	3
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	
ΑΧΕΡΟΝΤΑ	6
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ	19
ΣΟΥΛΙΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	
ΣΑΓΙΔΑΣ	6
ΦΙΛΙΑΤΩΝ	21
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΣΟΥΜΕΡΚΩΝ	
ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ	1
ΚΑΛΑΡΙΤΩΝ	1
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ	9
ΜΑΤΣΟΥΚΙΟΥ	2
ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ	8
ΣΙΡΑΚΟΥ	1
ΤΣΟΥΜΕΡΚΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΔΟΔΩΝΗΣ	
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	13
ΔΟΔΩΝΗΣ	3
ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	7
ΣΕΛΛΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	8
ΒΟΒΟΥΣΗΣ	1
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	6
ΠΑΠΙΓΚΟΥ	1
ΤΥΜΦΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ	
ΕΚΑΛΗΣ	3
ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	2
ΖΙΤΣΑΣ	4
ΜΟΛΟΣΣΩΝ	5
ΠΑΣΑΡΩΝΟΣ	13
ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
ΑΝΑΤΟΛΗΣ	3

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	31
ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ	2
ΝΗΣΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1
ΠΑΜΒΟΤΙΔΟΣ	5
ΚΟΖΑΝΗΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	
ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΗΣ	1
ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	1
ΚΟΝΙΤΣΑΣ	13
ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	5
ΦΟΥΡΚΑΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	
ΕΓΝΑΤΙΑΣ	7
ΜΕΤΣΟΒΟΥ	12
ΜΗΛΕΑΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΟΓΩΝΙΟΥ	
ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ	9
ΑΝΩ ΠΟΓΩΝΙΟΥ	5
ΔΕΒΙΝΑΚΙΟΥ	9
ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ	7
ΛΑΒΔΑΝΗΣ	1
ΠΟΓΩΝΙΑΝΗΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ	
ΑΝΟΓΕΙΟΥ	2
ΘΕΣΠΡΟΤΙΚΟΥ	9
ΚΡΑΝΕΑΣ	2
ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΣ	14
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ	
ΠΑΡΓΑΣ	8
ΦΑΝΑΡΙΟΥ	19
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	
ΖΑΛΟΓΓΟΥ	4
ΛΟΥΡΟΥ	5
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	18
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	6
ΑΡΓΙΘΕΑΣ	9
ΑΧΕΛΩΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	
ΙΤΑΜΟΥ	3
ΚΑΛΛΙΦΩΝΟΥ	2
ΚΑΜΠΟΥ	3
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	22
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	
ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	10
ΠΛΑΣΤΗΡΑ	11
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	
ΙΩΘΜΗΣ	5
ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	15
ΠΑΜΙΣΟΥ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	
ΠΑΛΑΜΑ	14
ΣΕΛΛΑΝΩΝ	7
ΦΥΛΛΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	
ΑΡΝΗΣ	4
ΜΕΝΕΑΪΔΑΣ	3
ΡΕΝΤΙΝΗΣ	1
ΣΟΦΑΔΩΝ	14
ΤΑΜΑΣΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	
ΑΓΙΑΣ	12
ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	5
ΛΑΚΕΡΕΙΑΣ	3
ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	
ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	4
ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ	2
ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	13
ΚΑΡΥΑΣ	1
ΛΙΒΑΔΙΟΥ	4
ΟΛΥΜΠΟΥ	4
ΠΟΤΑΜΙΑΣ	6
ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	4
ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	
ΑΡΜΕΝΙΟΥ	3
ΚΙΛΕΛΕΡ	3
ΚΡΑΝΩΝΟΣ	4
ΝΙΚΑΙΑΣ	7
ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ	10
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	
ΠΑΝΝΟΥΛΗΣ	3
ΚΟΙΛΑΔΑΣ	1

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 1ου	
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	
(συμπεριλαμβάνεται η Τοπική Κοινότητα Τερψιθέας)	9
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 2ου	
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	13
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 3ου	
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	
(συμπεριλαμβάνονται οι οικισμοί Κουλουρίου και Αμφιθέας)	10
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 4ου	
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	9
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	
ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ	1
ΓΟΝΩΝ	5
ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ	7
ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ	5
ΝΕΣΣΩΝΟΣ	9
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	
ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ	9
ΤΥΡΝΑΒΟΥ	18
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	
ΕΝΙΠΠΕΑ	5
ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ	2
ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ	7
ΦΑΡΣΑΛΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΥΡΟΥ	
ΔΗΜΥΡΟΥ	17
ΑΝΑΒΡΑΣ	1
ΠΤΕΛΕΟΥ	4
ΣΟΥΡΠΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	
ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	17
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	
ΑΓΡΙΑΣ	2
ΑΙΣΩΝΙΑΣ	1
ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	2
ΒΟΛΟΥ	27
ΙΩΛΚΟΥ	1
ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΗΣ	1
ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΛΑΟΥ	3
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	11
ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	
ΖΑΓΟΡΑΣ	12
ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	9
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	5
ΑΦΕΤΩΝ	4
ΜΗΛΕΩΝ	8
ΣΗΠΙΑΔΟΣ	6
ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ	
ΚΑΡΑΣ	11
ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	2
ΦΕΡΩΝ	14
ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΑΘΟΥ	
ΣΚΙΑΘΟΥ	21
ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	
ΣΚΟΠΕΛΟΥ	17
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	
ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	2
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	3
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	14
ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	2
ΚΛΕΙΝΟΒΟΥΣ	3
ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ	2
ΤΥΜΦΑΙΩΝ	3
ΧΑΣΙΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	
ΑΙΘΚΩΝ	5
ΓΟΜΦΩΝ	8
ΜΥΡΦΟΥΛΟΥ	1
ΝΕΡΑΙΔΑΣ	2
ΠΙΛΑΕΙΩΝ	6
ΠΙΝΑΕΩΝ	4
ΠΥΛΗΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	
ΕΣΤΙΑΙΟΤΙΔΑΣ	2
ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ	2
ΚΟΖΙΑΚΑ	2
ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	2
ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ	2
ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ	2
ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	31
ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ	2

ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	12
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	
ΒΑΡΝΑΒΑ	2
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ	1
ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	9
ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ	15
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	27
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΔΑΝΙΑΣ	
ΓΛΥΚΩΝ ΝΕΡΩΝ	9
ΠΑΙΔΑΝΙΑΣ	18
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ	
ΑΝΘΟΥΣΑΣ	3
ΓΕΡΑΚΑ	14
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	16
ΔΗΜΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	
ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	5
ΡΑΦΗΝΑΣ	22
ΔΗΜΟΣ ΣΑΡΟΝΙΚΟΥ	
ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ	7
ΚΑΛΥΒΙΩΝ ΘΟΡΙΚΟΥ	13
ΚΟΥΒΑΡΑ	2
ΠΑΛΛΙΑΣ ΦΟΚΑΙΑΣ	3
ΣΑΡΟΝΙΔΟΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	17
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	10
ΣΠΑΤΩΝ-ΛΟΥΤΣΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΩΡΩΠΟΥ	
ΑΥΛΩΝΟΣ	6
ΑΦΙΔΑΝΩΝ	3
ΚΑΛΑΜΟΥ	7
ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΣΙΟΥ	3
ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ	2
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΩΡΩΠΟΥ	5
ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙΟΥ	2
ΣΥΚΑΜΙΝΟΥ	2
ΩΡΩΠΩΝ	11
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	27
ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	
ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ	23
ΜΑΓΟΥΛΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΣ - ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	
ΒΙΛΙΩΝ	4
ΕΡΥΘΡΩΝ	5
ΜΑΝΔΡΑΣ	17
ΟΙΝΗΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ	26
ΜΕΓΑΡΕΩΝ	7
ΝΕΑΣ ΠΕΡΑΜΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ	
ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ	23
ΖΕΦΥΡΙΟΥ	8
ΦΥΛΗΣ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ - ΜΥΚΗΝΩΝ	
ΑΛΕΑΣ	1
ΑΡΓΟΥΣ	24
ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	1
ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	3
ΔΕΡΝΑΣ	3
ΛΥΡΚΕΙΑΣ	2
ΜΥΚΗΝΑΙΩΝ	4
ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	3
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	
ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ	11
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	10
ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	
ΕΡΜΙΟΝΗΣ	8
ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	19
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΛΙΩΝ	
ΑΞΙΝΗΣ	6
ΜΙΔΕΑΣ	7
ΝΑΥΠΑΛΙΩΝ	17
ΝΕΑΣ ΤΡΥΦΝΑΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	27
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	
ΒΥΤΙΝΑΣ	4
ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ	2
ΗΡΑΙΑΣ	6
ΚΑΕΙΤΟΡΟΣ	5
ΚΟΝΤΟΒΑΖΑΙΝΗΣ	4
ΛΑΓΚΑΔΙΩΝ	2
ΤΡΙΚΟΛΩΝΩΝ	2

ΤΡΟΠΑΙΩΝ	8
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	
ΓΟΡΤΥΝΟΣ	2
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	18
ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	
ΚΟΣΜΑ	1
ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ	15
ΤΥΡΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	
ΒΑΛΤΕΙΣΙΟΥ	2
ΚΟΡΥΘΙΟΥ	2
ΛΕΒΙΔΙΟΥ	4
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	3
ΣΚΡΙΠΤΙΔΑΣ	2
ΤΕΓΕΑΣ	3
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	24
ΦΑΛΑΝΘΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΟΥ - ΒΟΧΑΣ	
ΒΕΛΟΥ	12
ΒΟΧΑΣ	15
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	
ΑΣΣΟΥ-ΛΕΧΑΙΟΥ	7
ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	25
ΣΑΡΟΝΙΚΟΥ	3
ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ	2
ΤΕΝΕΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ - ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	
ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	7
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	21
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	
ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	8
ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	19
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	
ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	21
ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ	3
ΦΕΝΕΟΥ	3
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	3
ΓΥΘΕΙΟΥ	13
ΟΙΤΥΛΟΥ	8
ΣΜΥΝΟΥΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑ	
ΓΕΡΟΝΘΡΩΝ	3
ΕΛΟΥΣ	9
ΚΡΟΚΕΩΝ	4
ΝΙΑΤΩΝ	3
ΣΚΑΛΑΣ	8
ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	
ΑΣΠΟΥ	5
ΒΟΙΩΝ	9
ΖΑΡΑΚΑ	2
ΜΟΛΑΩΝ	6
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	
ΘΕΡΑΠΙΩΝ	3
ΚΑΡΥΩΝ	1
ΜΥΣΤΡΑ	5
ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ	3
ΠΕΛΛΑΝΑΣ	4
ΣΠΑΡΤΗΣ	19
ΦΑΡΙΔΟΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	
ΑΒΙΑΣ	7
ΛΕΥΚΤΡΟΥ	14
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	
ΑΡΙΟΣ	1
ΑΡΦΑΡΩΝ	2
ΘΟΥΡΙΑΣ	3
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	35
ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ	
ΑΙΠΕΙΑΣ	3
ΑΝΔΡΟΥΣΑΣ	3
ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ	4
ΒΟΥΦΑΔΩΝ	2
ΙΘΩΜΗΣ	3
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	13
ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ	4
ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΟΙΚΑΛΙΑΣ	
ΑΝΔΑΝΙΑΣ	6
ΔΩΡΙΟΥ	7

ΕΙΡΑΣ	2
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	7
ΟΙΚΑΛΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΟΥ - ΝΕΣΤΟΡΟΣ	
ΚΟΡΩΝΗΣ	7
ΜΕΘΩΝΗΣ	4
ΝΕΣΤΟΡΟΣ	8
ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ	3
ΠΥΛΟΥ	7
ΧΙΛΙΟΧΩΡΙΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ	
ΑΕΤΟΥ	4
ΑΥΛΩΝΟΣ	3
ΓΑΡΤΑΛΙΑΝΩΝ	11
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	11
ΤΡΙΠΥΛΑΣ	1
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	11
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	
ΑΓΙΟΥ ΚΗΡΥΚΟΥ	8
ΕΥΔΗΛΟΥ	7
ΡΑΧΩΝ	6
ΔΗΜΟΣ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	1
ΑΓΙΑΣΟΥ	1
ΓΕΡΑΣ	3
ΕΡΕΣΟΥ-ΑΝΤΙΣΣΗΣ	3
ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΔΑ	2
ΚΑΛΛΟΝΗΣ	4
ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΡΜΗΣ	2
ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ	2
ΜΗΘΥΜΝΑΣ	1
ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	18
ΠΕΤΡΑΣ	2
ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ	3
ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ	3
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΝΟΥ	
ΑΤΣΙΚΗΣ	5
ΜΟΥΔΡΟΥ	7
ΜΥΡΙΝΑΣ	11
ΝΕΑΣ ΚΟΥΤΑΛΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	
ΒΑΘΕΟΣ	12
ΚΑΡΘΑΒΑΣΙΩΝ	9
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ	3
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ	9
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	
ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ	2
ΑΜΑΝΗΣ	2
ΙΩΝΙΑΣ	4
ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	2
ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ	2
ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ	4
ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	6
ΧΙΟΥ	19
ΔΗΜΟΣ ΨΑΡΩΝ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΟΥ	
ΑΝΔΡΟΥ	11
ΚΟΡΘΙΟΥ	7
ΥΔΡΟΥΣΑΣ	9
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΦΗΣ	13
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ	
ΘΗΡΑΣ	25
ΟΙΑΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΙΗΤΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΙΝΙΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΦΟΛΕΓΑΝΑΡΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	13
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΥΜΝΙΩΝ	27
ΔΗΜΟΣ ΛΕΪΦΩΝ	13
ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΟΥ	21
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ	17
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	19

ΟΛΥΜΠΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΑΣ - ΚΥΘΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΚΕΑΣ	17
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΩ	
ΔΗΜΟΣ ΚΩ	
ΔΙΚΑΙΟΥ	7
ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ	7
ΚΩ	19
ΔΗΜΟΣ ΝΙΣΥΡΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΜΗΛΟΥ	17
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΙΦΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΣΙΦΩΝΟΥ	17
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΟΝΟΥ	21
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΞΟΥ	
ΔΗΜΟΣ ΑΜΟΡΓΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
ΔΟΝΟΥΣΗΣ	1
ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ	11
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	1
ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΩΝ	1
ΝΑΞΟΥ	18
ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΗΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	27
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ	13
ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΟΥ	
ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ	3
ΑΤΑΒΥΡΟΥ	1
ΑΦΑΝΤΟΥ	3
ΙΑΛΥΣΟΥ	4
ΚΑΛΙΘΕΑΣ	4
ΚΑΜΕΙΡΟΥ	2
ΛΙΝΔΙΩΝ	2
ΝΟΤΙΑΣ ΡΟΔΟΥ	2
ΠΕΤΑΛΟΥΔΩΝ	5
ΡΟΔΟΥ	23
ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΗΣ	17
ΔΗΜΟΣ ΤΗΛΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΣ	13
ΔΗΜΟΣ ΣΥΡΟΥ - ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	
ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	5
ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ	18
ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΤΗΝΟΥ	
ΕΩΜΒΟΥΡΓΙΟΥ	6
ΠΑΝΟΡΜΟΥ	2
ΤΗΝΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	
ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΝΩΝ - ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	
ΑΡΧΑΝΩΝ	7
ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	9
ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	11
ΔΗΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ	21
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	
ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	8
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	8
ΚΟΦΙΝΑ	8
ΡΟΥΒΑ	3
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
ΓΟΓΓΟΔΑΙΝΗ	1
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 1ου ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 2ου ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	7
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 3ου ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
(συμπεριλαμβάνονται οι τοπικές και δημοτικές κοινότητες Βουτών, Δαφνέ και Σταυρακίων και οι οικισμοί Αθάντων, Γουρνών, Δρακουλιάρη, Λοφουπόλεως, Σέμελης και Φοινικιά)	12
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 4ου ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	

(συμπεριλαμβάνονται οι τοπικές και δημοτικές κοινότητες Βασιλείων και Σκαλιανού και οι οικισμοί Αγίας Ειρήνης, Βλαχιάς, Κνωσού και Μαραθίτη)	18
ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	4
ΠΑΛΙΑΝΗΣ	1
ΤΕΜΕΝΟΥΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΣΙΟΥ	
ΓΑΖΙΟΥ	17
ΚΡΟΥΣΩΝΑ	5
ΤΥΛΙΣΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	
ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	14
ΘΡΑΨΑΝΟΥ	4
ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ	9
ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ	
ΖΑΡΟΥ	4
ΜΟΙΡΩΝ	12
ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	11
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	
ΓΟΥΒΩΝ	8
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	3
ΜΑΛΛΙΩΝ	7
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	9
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	20
ΒΡΑΧΑΣΙΟΥ	2
ΝΕΑΡΟΛΑΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	23
ΜΑΚΡΥ ΓΙΑΛΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΞΙΘΙΟΥ	17
ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	
ΙΤΑΝΟΥ	4
ΛΕΥΚΗΣ	3
ΣΗΤΕΙΑΣ	20
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	
ΔΑΜΠΗΣ	16
ΦΟΙΝΙΚΑ	11
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΙΟΥ	
ΚΟΥΡΗΤΩΝ	9
ΣΙΒΡΙΤΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ	17
ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	
ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	14
ΖΩΝΙΑΝΩΝ	3
ΚΟΥΛΟΥΚΩΝΑ	10
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	3
ΑΡΚΑΔΙΟΥ	4
ΛΑΠΠΑΙΩΝ	2
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ	5
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	22
ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	
ΑΡΜΕΝΩΝ	8
ΑΣΗ ΓΩΝΙΑΣ	2
ΒΑΜΟΥ	8
ΓΕΡΓΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	6
ΚΡΥΟΝΕΡΙΔΑΣ	6
ΦΡΕ	3
ΔΗΜΟΣ ΓΑΥΔΟΥ	13
ΔΗΜΟΣ ΚΑΝΤΑΝΟΥ - ΣΕΛΙΝΟΥ	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΣΕΛΙΝΟΥ	4
ΚΑΝΤΑΝΟΥ (ΚΑΝΔΑΝΟΥ)	5
ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ	12
ΔΗΜΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ	
ΙΝΝΑΧΩΡΙΟΥ	3
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	17
ΜΥΘΗΜΝΗΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ	
ΒΟΥΚΟΛΙΩΝ	5
ΚΟΥΛΜΒΑΡΙΟΥ	8
ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ	7
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	7
ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ	17
ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	
ΑΚΡΟΤΗΡΙΟΥ	5
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	5
ΘΕΡΙΣΟΥ	3
ΚΕΡΑΜΙΩΝ	1
ΝΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ	3
ΣΟΥΔΑΣ	3
ΧΑΝΙΩΝ	25

ΣΥΝΟΛΟ
9,470

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΔΡΑΜΑΣ	9
ΕΒΡΟΥ	12
ΚΑΒΑΛΑΣ	12
ΞΑΝΘΗΣ	9
ΡΟΔΟΠΗΣ	9

ΣΥΝΟΛΟ 51

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	40
ΗΜΑΘΙΑΣ	5
ΚΙΛΚΙΣ	3
ΠΕΛΛΑΣ	6
ΠΙΕΡΙΑΣ	5
ΣΕΡΡΩΝ	8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	4

ΣΥΝΟΛΟ 71

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	7
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	9
ΚΟΖΑΝΗΣ	26
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	9

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	24
ΑΡΤΑΣ	11
ΘΕΣΠΡΟΤΙΑΣ	7
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	9

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	16
ΑΧΑΪΑΣ	22
ΗΛΕΪΑΣ	13

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΛΑΡΙΣΑΣ	19
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	14
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	9
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	9

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	22
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	4
ΙΘΑΚΗΣ	1
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	7
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	7

ΣΥΝΟΛΟ 41

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	16
ΑΧΑΪΑΣ	22
ΗΛΕΪΑΣ	13

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	15
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	3
ΦΩΚΙΔΑΣ	4
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	11
ΕΥΒΟΙΑΣ	18

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	30
ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	15
ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	13
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	14
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	12
ΝΗΣΩΝ	2
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	11
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	4

ΣΥΝΟΛΟ 101

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	12
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	9
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	14
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	8

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ	18
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ	10
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ	7

ΣΥΝΟΛΟ 41

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΔΡΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΞΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΡΟΥ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΝΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΩ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΥ	20

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	25
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	6

ΣΥΝΟΛΟ 51

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΘΑ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ερχονται **νέα δεδομένα** στην **εκλογή** **δημοτικών** **συμβούλων**

Δημοτικές εκλογές 2010

Οι τελευταίες πινελιές μπαίνουν στις διαδικασίες, με τις οποίες θα αναδειχθούν τον ερχόμενο Νοέμβριο οι νέες δημοτικές αρχές. Η κατάρτιση και η έκδοση των υπουργικών αποφάσεων και των εγκυκλίων που απαιτούνται για να εφαρμοστεί το νέο εκλογικό σύστημα έχει ξεκινήσει και σύντομα όσοι θα μετάσχουν στις επικείμενες εκλογές θα γνωρίζουν κάθε λεπτομέρεια.

Στις ιδιαιτερότητες του «Καλλικράτη» συγκαταλέγεται και ο τρόπος εκλογής των νέων δημοτικών συμβούλων, που θα γίνεται πλέον σε επίπεδο εκλογικής περιφέρειας, η οποία ορίζεται πώς είναι οι σημερινοί δήμοι που συνενώνονται και τα δημοτικά διαμερίσματα που διαθέτουν οι δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων.

Με το νέο εκλογικό σύστημα στόχος του υπουργείου Εσωτερικών είναι να διασφαλιστεί η εκπροσώπηση κάθε ΟΤΑ, ο οποίος θα καταργηθεί και κάθε δημοτικού διαμερίσματος στο νέο δημοτικό συμβούλιο.

Καθορισμός εδρών ανά εκλογική περιφέρεια

Ο καθορισμός των εδρών ανά εκλογική περιφέρεια βασίζεται στον πληθυσμό που διαθέτει κάθε σημερινός δήμος ή διαμέρισμα. Διασφαλίζεται, μάλιστα, η εκπροσώπηση κάθε περιφέρειας, καθώς ο «Καλλικράτης»

προβλέπει πως εάν κατά την κατανομή των εδρών προκύψουν εκλογικές περιφέρειες χωρίς έδρα, τότε διατίθεται σ' αυτές έδρα που αφαιρείται από την περιφέρεια του δήμου που έχει το μεγαλύτερο αριθμό εδρών.

Μεικτό το σύστημα σταυροδότησης Υπενθυμίζεται ότι ο νόμος προβλέπει μεικτό σύστημα σταυροδότησης. Ο ψηφοφόρος μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του σε έναν έως τρεις υποψηφίους της εκλογικής περιφέρειας όπου είναι εγγεγραμμένος και σ' έναν υποψήφιο από οποιαδήποτε άλλη περιφέρεια του νέου δήμου.

Μόνο σε εκλογικές περιφέρειες που εκπροσωπούνται μέχρι και με τρεις συμβούλους, ο εκλογέας μπορεί να βάλει μόνον ένα σταυρό σε υποψήφιο της περιφέρειάς του και ένα σταυρό σε υποψήφιο άλλης εκλογικής περιφέρειας.

Για παράδειγμα, στο νέο Δήμο Παλλήνης, που αποτελείται από τους σημερινούς Δήμους Παλλήνης, Γέρακα

και την κοινότητα Ανθούσας, ένας κάτοικος του Γέρακα θα μπορεί να βάλει έως 3 σταυρούς σε υποψηφίους της περιοχής του, ενώ θα έχει δυνατότητα να επιλέξει και έναν υποψήφιο από την Παλλήνη ή την Ανθούσα.

Επίσης, με το νέο σύστημα τους δικούς τους υποψηφίους από τα σημερινά δημοτικά διαμερίσματα θα εκλέξουν οι κάτοικοι των δήμων Αθηναίων, με 7 διαμερίσματα που θα αποτελέσουν ξεχωριστές εκλογικές περιφέρειες, Πειραιά και Θεσσαλονίκης με 5 διαμερίσματα-εκλογικές περιφέρειες κάθε δήμος και Πάτρας, Ηρακλείου και Λάρισας που διαθέτουν από 4 δημοτικά διαμερίσματα.

Ως προς την κατανομή των εδρών μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ανά εκλογική περιφέρεια ξεκινάει με την απόδοση μίας έδρας στον επιτυχόντα συνδυασμό, εφόσον έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοί του στην περιφέρεια.

Στη συνέχεια, ξεκινώντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυ-

Κατανομή εδρών την πρώτη Κυριακή

ΕΔΡΕΣ (σύνολο δημοτικών συμβούλων)	ΕΔΡΕΣ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ	ΕΔΡΕΣ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ
13	8	5
17	10	7
21	13	8
27	16	11
33	20	13
41	25	16
45	27	18
49	29	20

ασμό, ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του στο δήμο διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο ηλίκο προσαυξημένο κατά μία μονάδα αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Οι ψήφοι που έλαβε σε κάθε εκλογική περιφέρεια διαιρούνται με το εκλογικό αυτό μέτρο και προκύπτουν οι έδρες που πρέπει να καταλάβει στις περιφέρειες του δήμου.

Η κατανομή εδρών στο συμβούλιο

Είναι γνωστό πως τα 3/5 των εδρών του δημοτικού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα 2/5 οι επιλαχόντες. Εκτός από τις έδρες του επιτυχόντα συνδυασμού, για τους υπολοίπους το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που θα λάβουν σε όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που τους αναλογούν (δηλαδή τα 2/5) και το ηλίκο αυξημένο κατά μία μονάδα αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο και προκύπτουν οι έδρες των επιλαχόντων συνδυασμών.

Ειδική πρόβλεψη υπάρχει και για την εκλογή των συμβουλίων σε τοπικές και δημοτικές κοινότητες, όπως θα ονομάζονται πλέον τα σημερινά τοπικά διαμερίσματα ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Συγκεκριμένα, στις δημοτικές κοινότητες ισχύει ότι και για το δημοτικό συμβούλιο, δηλαδή ο επιτυχών συνδυασμός συγκεντρών-

ει τα 3/5 των εδρών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί τα 2/5.

Αντιθέτως, στις τοπικές κοινότητες η κατανομή των εδρών του συμβουλίου τους γίνεται αναλογικά μεταξύ όλων των συνδυασμών που λαμβάνουν μέρος στις εκλογές και έχουν υποψηφίους για την κοινότητα.

Οι ρυθμίσεις για τις αιρετές περιφέρειες

Ανάλογο σύστημα μ' αυτό των νέων δήμων θα εφαρμοστεί και στις αιρετές περιφέρειες, που καθιερώνει ο «Καλλικράτης». Οι σημερινοί νομοί θα αποτελέσουν τις εκλογικές περιφέρειες, όπου οι ψηφοφόροι θα κληθούν να επιλέξουν τους υποψηφίους τους.

Ωστόσο, ιδιαίτερη μέριμνα υπάρχει για συγκεκριμένες περιοχές, όπου

οι σημερινές νομαρχίες διαιρούνται σε περισσότερες από μία εκλογικές περιφέρειες. Μία τέτοια περίπτωση είναι η Νομαρχία Αθηνών, όπου χωρίζεται σε 4 περιφέρειες ανάλογα με τους διοικητικούς τομείς που διαθέτει (Κεντρικός, Ανατολικός, Δυτικός και Νότιος τομέας).

Αλλά και η Νομαρχία Πειραιά θα χωριστεί σε δύο περιφέρειες. Η μία εκλογική περιφέρεια θα είναι τα νησιά του Αργοσαρωνικού και η Τροιζηνία, ενώ τη δεύτερη περιφέρεια θα αποτελέσουν οι υπόλοιποι δήμοι της νομαρχίας. Συνολικά, δηλαδή στην Περιφέρεια Αττικής θα υπάρχουν 8 εκλογικές περιφέρειες.

Παράλληλα, εκτός από την Αττική και στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, το υπουργείο Εσωτερικών επέλεξε ορισμό εκλογικών περιφερειών σε επίπεδο μικρότερο της σημερινής νομαρχίας.

Σύμφωνα με το νόμο, δύο περιφέρειες θα διαμορφωθούν στη Νομαρχία Λέσβου, με την πρώτη να περιλαμβάνει τη Λέσβο και τη δεύτερη περιφέρεια τη Λήμνο και τον Αη Στράτη. Στη Νομαρχία Σάμου προβλέπονται, επίσης, δύο εκλογικές περιφέρειες, αποτελούμενες από τη Σάμο και τη δεύτερη από την Ικαρία και τους Φούρνους.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, όπου υπάρχουν δεκάδες νησιά και μεγάλες αποστάσεις, επιλέχθηκαν ως όρια των νέων εκλογικών περιφερειών στη συντριπτική πλειονότητα τα σημερινά επαρχεία.

Κατανομή εδρών στην επαναληπτική ψηφοφορία

ΕΔΡΕΣ (σύνολο δημοτικών συμβούλων)	ΚΑΤΑΝΟΜΗ Α' ΚΥΡΙΑΚΗΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ Β' ΚΥΡΙΑΚΗΣ
13	7	6
17	9	8
21	11	10
27	14	13
33	17	16
41	21	20
45	23	22
49	25	24

ΑΥΣΤΗΡΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»

Ποινή έκπτωσης φέρνουν τα ασυμβίβαστα

Νέες διατάξεις για τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα που θα προβλέπονται για υποψήφιους δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους περιλαμβάνει ο «Καλλικράτης». Οι ρυθμίσεις αυτές θα εφαρμοστούν, πάντως, από τις επόμενες εκλογές της Αυτοδιοίκησης, καθώς σ' αυτές του Νοεμβρίου παραμένουν σε ισχύ όσα ορίζει ο Δημοτικός Κώδικας.

Με έκπτωση από το αξίωμα κινδυνεύουν όσοι παραβούν τις ρυθμίσεις περί ασυμβίβαστου. Σύμφωνα με το νέο νόμο, αυτές αφορούν το σύνολο της εδαφικής περιφέρειας των νέων δήμων και όχι μόνο τα όρια των σημερινών ΟΤΑ.

Ειδικότερα, παραίτηση πρέπει να υποβάλουν όσοι επιθυμούν να είναι υποψήφιοι και κατέχουν συγκεκριμένες θέσεις. Η παραίτηση πρέπει να

υποβληθεί πριν από την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων.

Η ρύθμιση αυτή αφορά δικαστικούς λειτουργούς, αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, γενικούς γραμματείς και υπαλλήλους των δήμων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και δημοτικούς συμπαραστάτες, προέδρους διοικητικών συμβουλίων δημοτικών προσώπων δημοσίου

δικαίου και τους υπάλληλους αυτών, εντεταλμένους συμβούλους και υπαλλήλους νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.

Εξαιρέση αποτελούν οι πρόεδροι σε ιδρύματα των δήμων, όταν δεν είναι αιρετοί, αλλά και οι υπηρετούντες σε αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις οποίες έχουν συστήσει ή συμμετέχουν οι δήμοι. Ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς και τους αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας ορίζεται πως δεν πρέπει να έχουν υπηρετήσει στα διοικητικά όρια του δήμου όπου θέλουν να είναι υποψήφιοι, σε χρονικό διάστημα 24 μηνών πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων.

Πλήρης απαγόρευση για υποψηφιότητα προβλέπεται για τους θρησκευτικούς λειτουργούς των γνωστών θρησκειών, ενώ ειδικές διαδικασίες θα ισχύσουν για ορισμένες κατηγορίες υποψηφίων.

Σύμφωνα με το νόμο, δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι όσοι έχουν ασκήσει μέσα στο 18μηνο πριν από τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών και εντός των διοικητικών ορίων του δήμου, που θέτουν υποψηφιότητα, καθήκοντα γενικού διευθυντή ή διευθυντή ως υπάλληλοι του Δημοσίου, των περιφερειών, των ΝΠΔΔ, των ΝΠΙΔ, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο.

Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του ΕΣΥ.

Ανάλογη απαγόρευση περί 18μηνων προβλέπεται και για διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους των ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και των δημοσίων επιχειρήσεων και επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο και έχουν την έδρα τους στους

δήμους που θα είναι υποψήφιοι.

Ειδικές διατάξεις υπάρχουν για όσους έχουν αναλάβει έργα από δήμους ή οι εταιρείες τους έχουν συμβληθεί μ' αυτούς. Συγκεκριμένα, όσοι έχουν συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης δημοτικού έργου ή δημοτικής υπηρεσίας άνω των 5.000 ευρώ δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για κανένα όργανο του δήμου.

Απαγόρευση προβλέπεται για γενικούς διευθυντές, προέδρους, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μετόχους και εταίρους κεφαλαιουχικών εταιρειών, εταίρους προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα σε περίπτωση που κατέχουν το 5% του συνολικού κεφαλαίου των εταιρειών και αυτές έχουν συμβληθεί με οποιοδήποτε τρόπο με το δήμο.

Επαγγελματικό ασυμβίβαστο δημάρχων

Στο μεταξύ, και παρά την αντίθεση της ΚΕΔΚΕ, ο «Καλλικράτης» περιέλαβε και επαγγελματικό ασυμβίβαστο για όσους εκλεγούν δήμαρχοι. Με το άρθρο 16 προβλέπεται πως σε δήμους πάνω από 10.000 κατοίκους, οι δήμαρχοι κατά τη διάρκεια της θητείας τους θα πρέπει να αναστείλουν κάθε επαγγελματική δραστηριότητα.

Απαγόρευση υποψηφιότητας σε οφειλέτες

Πρόβλεψη υπάρχει στο νόμο και για οφειλέτες των δήμων, οι οποίοι θα επιχειρήσουν να θέσουν υποψηφιότητα. Έτσι ορίζεται πως δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, καθώς και σύμβουλοι των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων όσοι έχουν οφειλές προς το δήμο, τα νομικά του πρόσωπα, σε ΔΕΥΑ και σε δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις. Προκειμένου να μην εκπέσουν από το αξίωμα, όσοι εκλεγούν θα πρέπει να εξοφλήσουν τις οφειλές μέχρι την ημέρα εγκατάστασης των νέων δημοτικών αρχών.

Προθεσμία δύο μηνών για εξόφληση δίνεται στο μεταξύ στην περίπτωση που αιρετοί αποκτήσουν οφειλές μετά την εκλογή τους. Το χρονικό δι-

άστημα αρχίζει να μετράει από την οριστική βεβαίωση της οφειλής και αφού λάβουν γνώση οι αιρετοί ή μετά την έκδοση σχετικής τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Παράλληλα, στην περίπτωση αυτή δίνεται η δυνατότητα στους αιρετούς να προχωρήσουν και σε διακανονισμό για την εξόφληση της οφειλής. Όπως και στις άλλες διατάξεις και για την περίπτωση των οφειλών ορίζεται πως αυτές αφορούν το σύνολο των νέων δήμων και των νομικών τους προσώπων.

Ποιοι δεν έχουν ασυμβίβαστο

Υποψηφιότητα και εκλογή σε αιρετό αξίωμα μπορούν, αντιθέτως, να διεκδικήσουν οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, τα μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των ΑΕΙ, τα μέλη επιστημονικού προσωπικού των ΤΕΙ και το ειδικό διδακτικό και επιστημονικό προσωπικό τους, χωρίς να αναστείλουν την άσκηση του λειτουργήματός τους.

Επίσης, βάσει του νόμου δεν αποτελούν ασυμβίβαστα η σύναψη σύμβασης αγοράς δημοτικών ακινήτων, εάν αποκτήθηκαν ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία, καθώς και η ιδιότητα μέλους της διοίκησης ή υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με το δήμο με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.

**Σε δήμους πάνω από
10.000 κατοίκους,
οι δήμαρχοι κατά τη
διάρκεια της θητείας
τους θα πρέπει να
αναστείλουν κάθε
επαγγελματική
δραστηριότητα**

ΤΕΛΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΛΗΓΕΙ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Άνοιξε ο δρόμος για το δικαίωμα ψηφίου σε μετανάστες

Μία από τις καινοτομίες των επικείμενων εκλογών της Αυτοδιοίκησης αποτελεί και η χορήγηση δικαιώματος ψήφου σε ομογενείς και νόμιμους μετανάστες, καθώς και η δυνατότητα να θέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα των δημοτικών συμβούλων.

Προθεσμία έως το τέλος Αυγούστου έχουν οι ομογενείς και οι μετανάστες προκειμένου να υποβάλουν αίτηση εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους και να μπορέσουν για πρώτη φορά να ψηφίσουν στις δημοτικές εκλογές. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει –όπως και όλοι οι υπόλοιποι ψηφοφόροι– να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εσωτερικών, όσοι εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή υπολογίζονται σε 266.000, αλλά δεν είναι γνωστό πόσοι θα κάνουν χρήση του δικαιώματος. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στους δήμους διαμονής τους, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι και για τον έλεγχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Οι ομογενείς και οι μετανάστες θα εγγραφούν σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Για την εγγραφή τους οι

υπηρεσίες των δήμων πρέπει να διασταυρώσουν τα στοιχεία μέσω της ειδικής βάσης που θα λειτουργήσει και να διαπιστώσουν τόσο εάν ο αιτών διαθέτει τους τίτλους που ισχυρίζεται όσο και κατά πόσο έχει αποταθεί στο σωστό δήμο.

Σημειώνεται ότι το αίτημα εγγραφής γίνεται στο δήμο όπου οι αλλοδαποί υπέβαλαν αίτηση για τη χορήγηση του τίτλου διαμονής τους και εφόσον διαμένουν μόνιμα εκεί. Η μόνιμη διαμονή πιστοποιείται από την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τον τίτλο.

Σε περίπτωση που δεν έχουν περάσει δύο χρόνια από την αίτηση, τότε δήμος μόνιμης διαμονής θεωρείται ο πιο πρόσφατος δήμος στον οποίο ο ενδιαφερόμενος έχει συμπληρώσει

δύο έτη όπου κατοικεί εκεί.

Υπάρχει περίπτωση κατά τη διασταύρωση των στοιχείων στο κεντρικό πληροφοριακό σύστημα να διαπιστώσουν οι υπηρεσίες κάποιου δήμου ότι ο αλλοδαπός εμφανίζεται δικαιούχος εγγραφής, αλλά στους εκλογικούς καταλόγους άλλου δήμου.

Τότε ο αλλοδαπός θα πρέπει να απευθυνθεί στο δήμο όπου είναι καταγεγραμμένος βάσει του πληροφοριακού συστήματος, ενώ, εάν θεωρεί πως υπάρχει κάποιο λάθος στην εγγραφή του, απαιτείται να ακολουθήσει μια ειδική διαδικασία για την απόδειξη του ισχυρισμού του.

Κάθε δήμος θα πρέπει να καταχωρίσει οριστικά τις αιτήσεις που θα δεχθεί σε τοπικό λογισμικό και να στείλει ένα αντίγραφο στην αρμόδια διεύθυνση του υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο θα ελέγξει όλα τα στοιχεία και θα προχωρήσει στην τελική οριστικοποίηση των ειδικών εκλογικών καταλόγων των δήμων.

Τα δικαιολογητικά για την εγγραφή είναι επικυρωμένο αντίγραφο τίτλου νόμιμης διαμονής και όχι απλή βεβαίωση για κατάθεση αίτησης χορήγησης της άδειας, η οποία δεν θα γίνεται δεκτή, επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου (με εξαίρεση κάποιες κατηγορίες όπως ανιθαγενείς, πολιτικοί πρόσφυγες κ.ά.), πιστοποιητικό ποινικού μητρώου και βεβαίωση μόνιμου κατοίκου για όσους έχουν τίτλους που έχουν εκδοθεί από τις αστυνομικές αρχές.

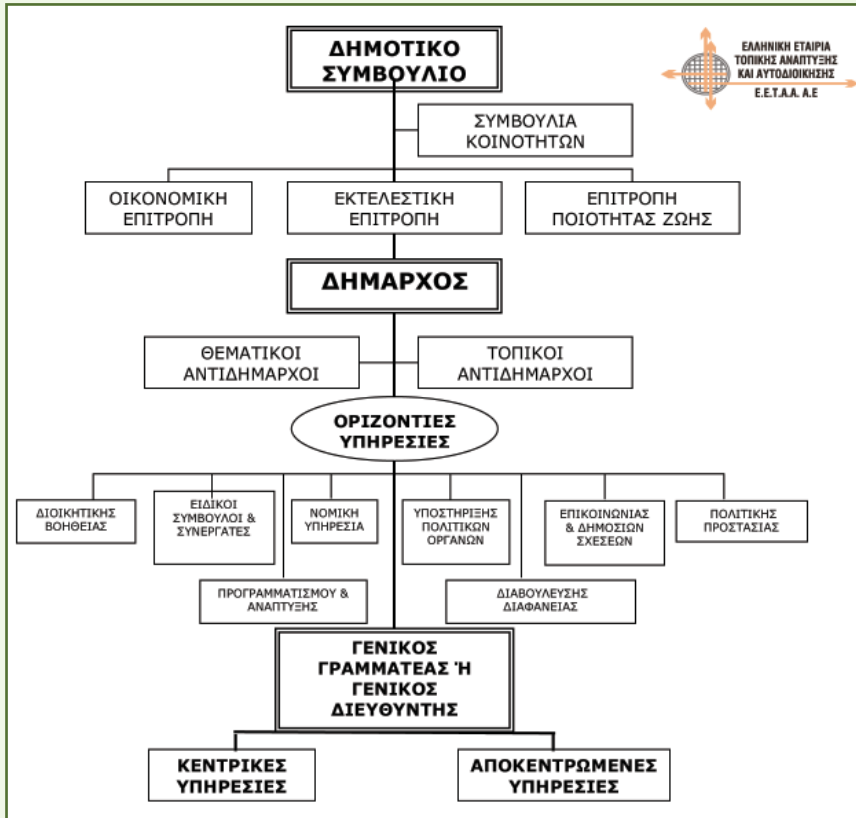
Αγώνας δρόμου για μετάβαση από τον «Καποδίστρια» στον «Καλλικράτη»

Η ΕΕΤΑΑ έχει αναλάβει σημαντικό μέρος των απαραίτητων έργων του προγράμματος στήριξης του «Καλλικράτη»

Σε αγώνα δρόμου έχουν επιδοθεί οι ομάδες εργασίας και οι συντελεστές που έχουν δρομολογήσει την υλοποίηση του προγράμματος «Καλλικράτης», προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία των νέων δήμων της χώρας από την 1η Ιανουαρίου του 2011. Ως ένας από τους βασικούς πυλώνες

της υποστήριξης του προγράμματος αναδεικνύεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης (ΕΕΤΑΑ). Μαζί με το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ) αποτελούν τους βασικούς συνεργάτες του υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο πρέπει μέχρι το τέλος του έτους να έχει κερδίσει το στοίχημα με τα χρονοδιαγράμματα του business plan.

Το διάστημα μέχρι τον Ιανουάριο του 2010 θεωρείται καθοριστικό για την επιτυχή μετάβαση στη νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤΑΑ έχει αναλάβει μεταξύ άλλων επτά βασικά έργα. Ανάμεσα σ' αυτά είναι η σύνταξη των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των νέων δήμων, η αναβάθμιση του μητρώου εργαζομένων στον πρώτο

και δεύτερο βαθμό, η καταγραφή των κτιριακών υποδομών, η δημιουργία βάσης οικονομικών δεδομένων, η μεταφορά και η κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων, η οργάνωση των ορεινών και νησιωτικών δήμων, καθώς και η ενημέρωση των δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων. Παρακάτω παρουσιάζονται οι βασικοί άξονες των προγραμμάτων που θα πρέπει να υλοποιηθούν.

**Μητρώο εργαζομένων:
Πώς θα γίνει η χαρτογράφηση και ποιος ο σκοπός της**

Από την ημέρα ψήφισης του νομοσχεδίου για τη νέα αρχιτεκτονική του κράτους έχει ξεκινήσει συστηματική δουλειά, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ενιαίο κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο εργαζομένων στην Αυτοδιοίκηση. Μέσα από τα στοιχεία του μητρώου οι αρμόδιες αρχές θα είναι σε θέση να διεξάγουν σημαντικά συμπεράσματα και ταυτόχρονα να αξιολογήσουν τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η διαδικασία των μετατάξεων. Επίσης, θα προκύψουν συμπε-

ράσματα ως προς την ορθολογική ή μη ανάπτυξη ειδικοτήτων, καθώς και το μορφωτικό επίπεδο του υπαλληλικού δυναμικού της Αυτοδιοίκησης. Το πρόγραμμα αυτό «τρέχει» παράλληλα με τη διαδικασία απογραφής των δημοσίων υπαλλήλων που επιχειρεί το Δημόσιο. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες μας, το γραφείο του πρωθυπουργού έχει ζητήσει τα στοιχεία του μητρώου που καταρτίζει η ΕΕΤΑΑ, προκειμένου να προβεί σε διασταυρώσεις και δειγματοληπτική αξιολόγηση.

Πόσοι είναι οι εργαζόμενοι

Με βάση τη σημερινή εικόνα εκτιμάται ότι οι εργαζόμενοι που απασχολούνται με διάφορους τρόπους στον πρώτο και δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης πλησιάζουν τις 140.000. Συγκεκριμένα, στο πρώτο βαθμό έχουν καταγραφεί 52.000 μόνιμοι υπάλληλοι, 15.000 αορίστου χρόνου, 12.000 ορισμένου χρόνου και 3.000 απασχολούμενοι με συμβάσεις έργου. Στις νομαρχίες εργάζονται 17.805 μόνιμοι, 1.420 αορίστου χρόνου, 2.200

ορισμένου χρόνου και 737 με συμβάσεις έργου. Αν υπολογιστούν και οι περιπου 35.000 εργαζόμενοι στις δημοτικές επιχειρήσεις, τότε προκύπτει ένας συνολικός αριθμός απασχολούμενων στην αυτοδιοίκηση, 139.162 υπάλληλοι.

Το προφίλ των εργαζομένων

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που έχει επεξεργαστεί η επιστημονική ομάδα της ΕΕΤΑΑ, περίπου ο ένας στους δύο εργαζομένους είναι απόφοιτος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (45%), το 32% είναι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και μόλις το 23% Ανώτατης και Ανώτερης Εκπαίδευσης. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει μια πρώτη σημαντική διαπίστωση ότι η χώρα μας διαθέτει μία από τις χειρότερες εικόνες σε επίπεδο Ε.Ε. ως προς την ποιότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η εικόνα γίνεται ακόμα χειρότερη, αν ληφθεί υπόψη ότι οι εργαζόμενοι ειδικών θέσεων και προσόντων δεν ξεπερνούν το 1%! Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελούν οι ειδικότητες μηχανικών στους νέους δήμους. Το 18% των καποδιστριακών ΟΤΑ δεν διέθετε κανένα μηχανικό, το 38% διέθετε μόλις ένα με δύο και μόνο το 44% έχει από τρεις και πάνω. Η εικόνα είναι πιο βελτιωμένη σε ό,τι αφορά τις θέσεις οικονομολόγων. Το 27% των ΟΤΑ διέθετε ένα με δύο, το 62% πάνω από τρεις, ενώ το 11% δεν είχε κανένα. Αν κάποιος επιχειρήσει να ποσοτικοποιήσει τα στοιχεία που αφορούν εργαζομένους ΠΕ και ΤΕ Πληροφορικής, τότε τα συμπεράσματα είναι απογοητευτικά. Το 69% των ΟΤΑ διαθέτει μόλις έναν υπάλληλο, το 17% δύο και τρεις το 7%. Στο γενικότερο επίπεδο, περίπου οι έξι στους δέκα εργαζομένους είναι άνδρες. Ωστόσο, παρά το γεγονός αυτό, οι γυναίκες υπερφαλαγγίζουν τους άνδρες στο ιεραρχικό επίπεδο. Από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι 58% των προϊσταμένων στην Αυτοδιοίκηση είναι γυναίκες. Την ίδια

ώρα τα αριθμητικά δεδομένα δείχνουν ότι απουσιάζει το «νέο αίμα» από τις διοικητικές βαθμίδες της Αυτοδιοίκησης. Το 71% των εργαζομένων είναι ηλικίας άνω των 41 ετών, σε αντίθεση με το 29% που είναι κάτω των 40 ετών. Μάλιστα, οι νέοι έως 20 ετών είναι μόλις 77 σε όλη την επικράτεια. Αντίστοιχα είναι και τα ποσοστά από 21 έως 25 ετών, όπου οι νέοι δεν ξεπερνούν τους 81. Ανάμεσα στο σύνολο των εργαζομένων κρύβονται όμως και «διαμάντια». Περίπου 85 υπάλληλοι διαθέτουν διδακτορικό δίπλωμα, 781 διαθέτουν μεταπτυχιακό τίτλο και 57 είναι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Οι παραπάνω αριθμοί αν ποσοτικοποιηθούν προκύπτει το συμπέρασμα ότι στη νέα αρχιτεκτονική του «Καλλικράτη» θα πρέπει να δημιουργηθούν θέσεις που θα προσελκύσουν περισσότερους προσοντούχους. Αξί-

ζει να επισημανθεί ότι μόλις το 0,14% διαθέτει διδακτορικό τίτλο, ενώ μόλις το 0,09% είναι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Το στοιχείο με την απογραφή των υπαλλήλων θεωρείται καθοριστικό. Το προσωπικό αποτελεί το έμπυχο υλικό, το οποίο θα συμβάλει στη μετάβαση από την εποχή του «Καποδίστρια» στην εποχή του «Καλλικράτη». Η ορθή αξιολόγηση για τις μετατάξεις που θα υλοποιηθούν θα αποτελέσει το σημείο-κλειδί. Από τις μέχρι τώρα πληροφορίες όλα δείχνουν ότι η κατάσταση εθελοντικών μετατάξεων είναι περιορισμένη, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι το υπουργείο Εσωτερικών θα υποχρεωθεί να προχωρήσει στην εφαρμογή του νόμου για την υποχρεωτική μετάταξή τους.

Καταγραφή κτιριακών υποδομών

Η απογραφή των πάσης φύσεως

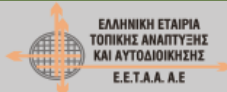
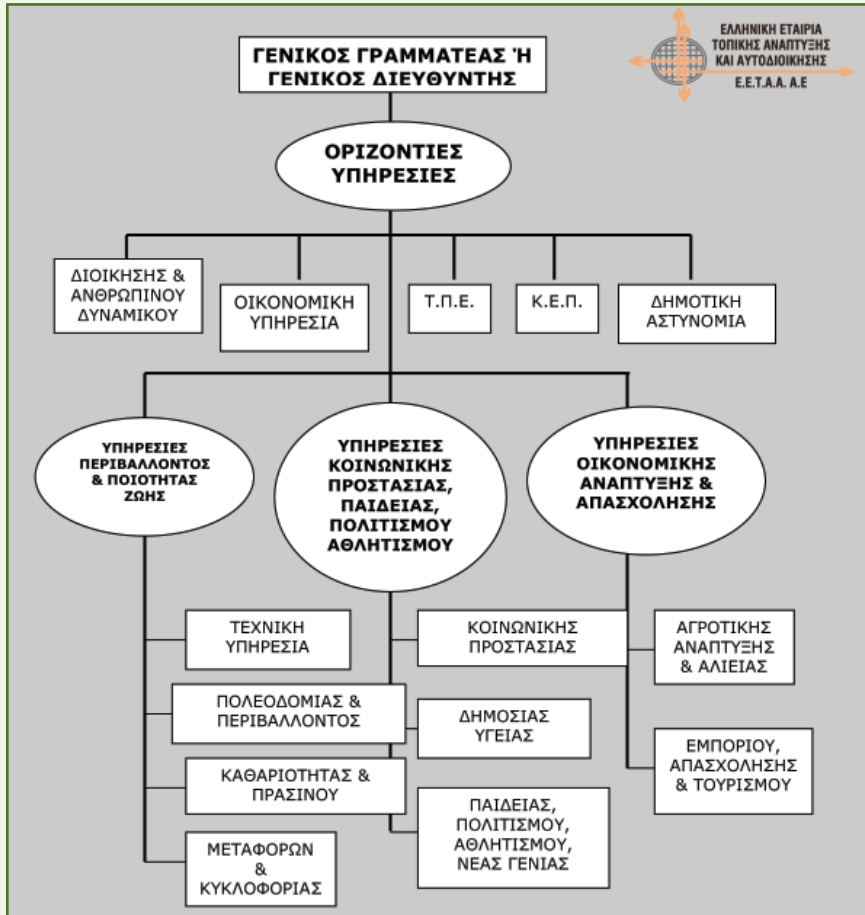
ακινήτων των ΟΤΑ θα επιτρέψει στο υπουργείο Εσωτερικών να έχει ένα συγκριτικό δείκτη σχετικά με τις υπάρχουσες κτιριακές υποδομές και τις ανάγκες που δημιουργούνται με τους νέους θεσμούς.

Η ΕΕΤΑΑ θα δημιουργήσει μια βάση δεδομένων, μέσω της οποίας θα καταγραφεί μια πλήρης εικόνα και θα υποβληθεί σχετική πρόταση για την ορθολογική αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος. Στο πλαίσιο της ενιαίας καταγραφής θα συμπεριληφθεί το σύνολο της ακίνητης περιουσία των ΟΤΑ.

Η ΕΕΤΑΑ έχει συνάψει Μνημόνιο Συνεργασίας με την Κτηματολόγιο Α.Ε., προκειμένου να μπορέσει να προχωρήσει με ταχύτερους ρυθμούς την απογραφή.

Το Κτηματολόγιο διαθέτει στοιχεία για 380 αστικά κέντρα. Τα στοιχεία αυτά θα δοθούν στην ΕΕΤΑΑ, η οποία,

να έχουν ολοκληρώσει το έργο τους και να έχει ψηφιστεί ο οργανισμός. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των στελεχών των δήμων μελετάται η ανάπτυξη ενός συμβουλευτικού δικτύου μέσω help desk.

Στο πλαίσιο των πρότυπων ΟΕΥ των δήμων λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη η αναβάθμιση των επιτελικών λειτουργιών χάραξης πολιτικής, το ζήτημα της Ηλεκτρονικής Δημοτικής Διακυβέρνησης, η Διαβούλευση και η Διαφάνεια.

Η οργάνωση των δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να έχει σαφή οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων, να μην κατακερματίζονται οι υπηρεσίες και να δημιουργούνται δομές με τα απολύτως αναγκαία ιεραρχικά επίπεδα.

Κρίσιμα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες και οι νέες δημοτικές υπηρεσίες, ο συντονισμός των δημοτικών υπηρεσιών, η χωρική αποκέντρωση των δημοτικών υπηρεσιών, η σχέση των αποκεντρωμένων με τις κεντρικές υπηρεσίες, η λειτουργία των αιρετών οργάνων και η διασύνδεσή τους με τον υπηρεσιακό μηχανισμό.

Σύμφωνα με τα πρώτα οργανογράμματα που έχουν εκπονηθεί οι βασικές διαβαθμίσεις αφορούν δύο κατηγορίες: τη διασύνδεση των πολιτικών οργάνων και τη διαβάθμιση των κεντρικών υπηρεσιών. Για παράδειγμα, στην πρώτη περίπτωση στην ανώτερη βαθμίδα βρίσκεται το Δημοτικό Συμβούλιο, το έργο του οποίου υποστηρίζεται από τα συμβούλια κοινοτήτων και τρεις επιτροπές. Την οικονομική, την εκτελεστική και την επιτροπή ποιότητας ζωής. Μετά ακολουθεί ιεραρχικά η θέση του δημάρχου, ο οποίος επικουρείται από τους θεματικούς και τοπικούς αντιδημάρχους. Ακολουθούν οι οριζόντιες υπηρεσίες, ο γενικός γραμματέας και ο γενικός διευθυντής. Τα δύο αυτά πρόσωπα αποτελούν και το συνδυαστικό κρίκο με τη διοίκηση, τις κεντρικές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες.

από την πλευρά της, έχει αναλάβει να καταγράψει και να εκχωρήσει στο Κτηματολόγιο τα στοιχεία για τις υπόλοιπες περιοχές. Μία από τις βασικές προτεραιότητες αφορά τις υποδομές για τη δημιουργία των 1.200 ηλεκτρονικών Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Η ΕΕΤΑΑ θα πρέπει να αναζητήσει στοιχεία προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα εγκατάστασής τους σε υπάρχουσες κτιριακές υποδομές. Από 1/1/2011 όλοι οι νέοι ΟΤΑ θα πρέπει να προβούν σε πλήρη απογραφή τόσο της ακίνητης όσο και της κινητής τους περιουσίας.

Για την καλύτερη οργάνωση και συγκέντρωση των στοιχείων, η ΕΕΤΑΑ θα εκδώσει ειδικό οδηγό που θα περιέχει φόρμες και συγκεκριμένα βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν. Όπως επισημάνουν οι επιστημονικοί συνεργάτες, μέσα από τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν το ελληνικό δημόσιο θα μπορέσει να αξιοποιή-

σει μια περιουσία η οποία παραμένει άγνωστη μέχρι τώρα, ενώ ταυτόχρονα δεν θα χρειαστεί να σπαταληθούν χρήματα για την ανέγερση νέων κτιρίων εκεί που ήδη υπάρχουν.

Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας

Η σύνταξη των Οργανισμών Εσωτερικής Λειτουργίας (ΟΕΥ) των νέων δήμων αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό στόχο, ο οποίος θα πρέπει να επιτευχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η ΕΕΤΑΑ προχωρεί στην ανάπτυξη επτά επιμέρους πρότυπων οργανισμών, ενώ μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2011 θα έχει ολοκληρώσει την κατάρτιση ενός σχεδίου, το οποίο θα περιέχει ένα πλάνο πυραμιδικής διαβάθμισης. Πάνω σ' αυτό 175 μικροί δήμοι θα προσαρμόσουν, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές τους, τον οργανισμό Εσωτερικής λειτουργίας των υπηρεσιών τους. Σε διάστημα δύο μηνών από τη στιγμή που θα λάβουν το πρότυπο σχέδιο θα πρέπει τα δημοτικά συμβούλια και τα λοιπά αρμόδια όργανα

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μεταφορά και κοστολόγηση αρμοδιοτήτων

Η μεταφορά και η κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων θα γίνει σε τρεις φάσεις. Η πρώτη ξεκινάει από την 1/1/2011, η δεύτερη ακολουθεί τον Ιούνιο του 2011 και η τρίτη ξεκινάει δύο χρόνια μετά, δηλαδή στις 31/12/2012. Η πρώτη φάση θεωρείται η σημαντικότερη, καθώς αφορά κρίσιμους τομείς, όπως είναι τα πολεοδομικά γραφεία, τα οποία θα πρέπει να μεταφερθούν από τις νομαρχίες στους δήμους. Αντίστοιχα στην πρώτη ομάδα των αρμοδιοτήτων που θα μεταφερθούν συμπεριλαμβάνονται και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και οι διευθύνσεις γεωργικής ανάπτυξης.

Η ΕΕΤΑΑ θα επιχειρήσει να προσδιορίσει το λειτουργικό κόστος των υποδομών των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, θα εκπονήσει επιχειρησιακά σχέδια και θα εκδώσει οδηγό μεταφοράς αρμοδιοτήτων στους νέους δήμους και τις περιφέρειες. Η κοστολόγηση δεν φαίνεται να είναι εύκολη υπόθεση, καθώς –όπως έχει διαπιστωθεί– υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις από νομό σε νομό και από υπηρεσία σε υπηρεσία. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων σε μια σειρά από περιπτώσεις μπορεί να επιτευχθεί σημαντική μείωση του κόστους, καθώς το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο είχε επιτρέψει την εκκόλαψη διάφορων φαινομένων διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί το θέμα της μεταφοράς μαθητών, η οποία κοστίζει στο Δημόσιο σήμερα 220 εκατ. ευρώ το χρόνο. Οι αρμόδιοι εκτιμούν ότι μπορεί, με σωστή οργάνωση και την εφαρμογή αδιάβλητων διαδικασιών, να επιτευχθεί μείωση που θα πλησιάζει στο 50%.

Οργάνωση νησιωτικών δήμων

Η οργάνωση των νησιωτικών δήμων αποτελεί μια δύσκολη υπόθεση, καθώς κάθε περίπτωση είναι διαφορε-

τική λόγω των γεωμορφολογικών και δομικών ιδιοτεροτήτων. Σε άλλες περιπτώσεις τίθεται ζήτημα οργάνωσης μεγάλων γεωγραφικών όγκων, όπως της Μυτιλήνης και της Ρόδου, και σε άλλες αδυναμία ανάπτυξης υπηρεσιών και δομών λόγω της μικρής γεωγραφικής και πληθυσμιακής έκτασης (π.χ. Αη Στράτης). Η ΕΕΤΑΑ προγραμματίζει να αναπτύξει επτά άξονες δράσεων, προκειμένου να εκπονηθεί ένα οργανωμένο σχέδιο λειτουργίας των δήμων. Συγκεκριμένα θα προχωρήσει:

- Στην εκπόνηση μελέτης για την ταξινόμηση των νησιωτικών ΟΤΑ, σύμφωνα με τον τρόπο και τις προϋποθέσεις άσκησης των αρμοδιοτήτων.
- Στην προσαρμογή και την εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων που θα ασκούν οι νησιωτικοί δήμοι.
- Στον προσδιορισμό θεσμικών εργαλείων που θα επιτρέψει τη συνεργασία μεταξύ των νησιωτικών δήμων.
- Στο σχεδιασμό νέας οργανωτικής δομής και το προσδιορισμό αναγκαίων θέσεων εργασίας.
- Στην ενσωμάτωση της νησιωτικότητας ως βασικό κριτήριο στο σύστημα κατανομής των ΚΑΠ.

Ενημέρωση δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων

Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Δε-

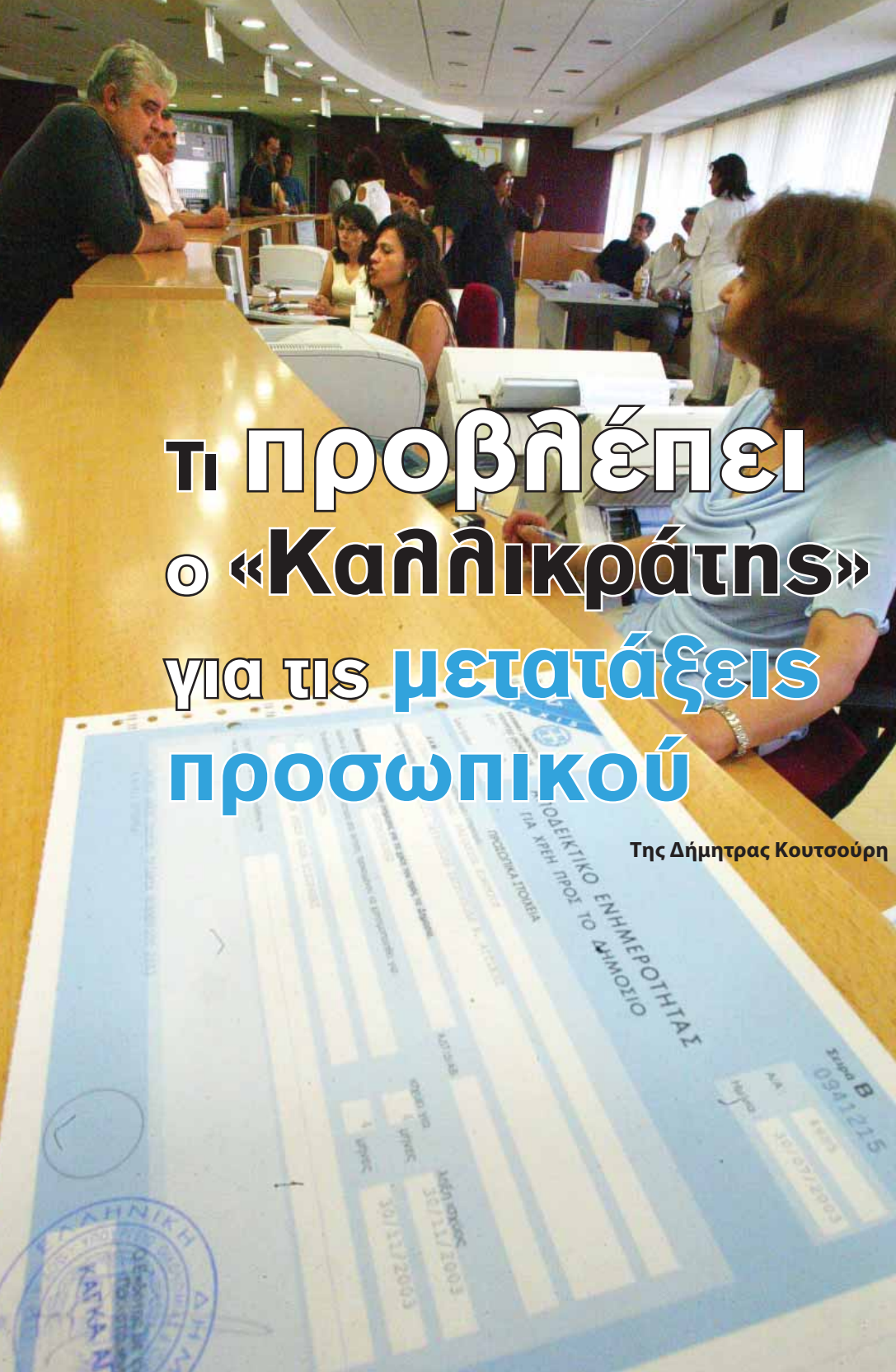
κεμβρίου 2010 το σύνολο των νεοεκλεγέντων δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων θα κληθεί να συμμετάσχει σε ειδικά επιμορφωτικά-ενημερωτικά σεμινάρια σχετικά με μια σειρά από ζητήματα που σχετίζονται με την αποστολή, τις αρμοδιότητες τους και τις δράσεις που θα μπορούν να αναλάβουν.

Στο επίκεντρο των ενημερωτικών προγραμμάτων θα είναι η λειτουργία των νέων θεσμών, οι δυνατότητες και οι προοπτικές παρέμβασης στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, καθώς και η θέση του συμβούλου στους νέους δήμους και τις περιφέρειες.

Οικονομικά

Η ΕΕΤΑΑ έχει επιφορτιστεί με την ευθύνη δημιουργίας και τη βάση οικονομικών δεδομένων. Στη βάση αυτή θα συλλέγονται και θα αξιοποιούνται τα οικονομικά στοιχεία των ΟΤΑ με τη χρήση δεικτών μέτρησης αποδοτικότητας. Επίσης, θα εκπονηθεί ειδικό σχέδιο υποστήριξης και προσαρμογής στα νέα δεδομένα των οικονομικών υπηρεσιών. Θα μελετηθεί σχέδιο δικτύωσης των στελεχών των οικονομικών υπηρεσιών και θα προετοιμαστεί το νέο θεσμικό πλαίσιο, που θα αφορά τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης.

Τι προβλέπει ο «Καλλικράτης» για τις μετατάξεις προσωπικού

Της Δήμητρας Κουτσούρη

Στο άρθρο 239, παρ. 1, του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α') προβλέπεται δυνατότητα στο μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό, κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας Π.Ε. Διοικητικού (πτυχίο Νομικού Τμήματος), Π.Ε. Οικονομικού και Π.Ε. Μηχανικών διαφόρων κλάδων, που

υπηρετεί στις κρατικές περιφερειακές υπηρεσίες, των οποίων οι αρμοδιότητες δεν απονέμονται στις περιφέρειες της οικείας χωρικής αρμοδιότητας, είτε για το σύνολο του συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, να ζητήσει τη μετάταξή του στην οικεία Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ. Διαδικασία: Αίτηση που υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία του υπουρ-

Άρθρο 239: Μετάταξη του υπηρετούντος προσωπικού σε κρατικές και λοιπές υπηρεσίες προσωπικού στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας ΟΤΑ

γείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Προθεσμία: Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεως στο ΦΕΚ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μετάταξη του προσωπικού αυτού είναι η σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, που συνιστάται στο υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και αφορά σε θέματα της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ (άρθρο 219).

Προθεσμία: Ο υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεως εκδίδει απόφαση, μετά τη γνώμη του ως άνω Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με βάση τα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Η απόφαση του υπουργού δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και τίθεται σε ισχύ από 01/01/2011.

Αν η Αυτοτελής Υπηρεσία δεν έχει ξεκινήσει να λειτουργεί από 01/01/2011, οι ανωτέρω υπάλληλοι παρέχουν τις

υπηρεσίες τους στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, που έχει την ίδια έδρα με την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ.

Στο άρθρο 239, παρ. 2 προβλέπεται ότι:

Μόνιμοι υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, Π.Ε. Διοικητικού με πτυχίου Νομικού Τμήματος, Π.Ε. Οικονομικού και Π.Ε. Μηχανικών, διαφόρων κλάδων, που διαθέτουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, είτε προϋπηρεσία σε συναφές αντικείμενο μ' αυτό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ.

Επίσης, μπορούν να ζητήσουν μετάταξη στην ανωτέρω Αυτοτελή Υπηρεσία και δημόσιοι υπάλληλοι Π.Ε. κατηγορίας, απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης με πτυχίο ΑΕΙ νομικού τμήματος ή οικονομικών ή πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή πολυτεχνικών σχολών. Για την υποβολή αίτησης από τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν ισχύουν οι περιορισμοί των άρθρων 71 του Ν. 3528/2007 και 19 του Ν. 3801/2009 (χρονικός περιορισμός κ.λπ.).

Διαδικασία: Υποβολή αίτησης στην κεντρική υπηρεσία του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε προθεσμία αποκλειστικά ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση στο ΦΕΚ της σχετικής πρόσκλησης για την υποβολή των αιτήσεων.

Η μετάταξη διενεργείται με κοινή απόφαση του υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας (ενός μηνός) για την υποβολή της αίτησης και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου

ου (βλέπε ανωτέρω και άρθρο 219 Ν.3852/2010).

Με την ΚΥΑ ορίζεται ο χρόνος μετάταξης των υπαλλήλων και η Αυτοτελής Υπηρεσία όπου τοποθετούνται (συνεκτιμάται η προτίμηση των υπαλλήλων). Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από οκτώ (8) υπάλληλοι από κάθε φορέα. Ειδικά για τους δήμους και τις Ν.Α. δεν επιτρέπεται η μετάταξη περισσότερων από δύο (2) υπαλλήλων από κάθε δήμο, καθώς και περισσότεροι από τέσσερις (4) από κάθε Ν.Α.

Με την ανωτέρω διαδικασία μπορούν να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ και υπάλληλοι Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων και Υ.Ε. Γενικών Καθηκόντων δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η μετάταξη περισσότερων από τεσσάρων (4) υπαλλήλων από κάθε φορέα.

Επίσης, οι υπάλληλοι του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που διαθέτουν τα ανωτέρω προσόντα μπορούν να υποβάλουν αίτηση μετάταξης στην Αυτοτελή Υπηρεσία μέσα στην ανωτέρω προθεσμία (όπως και για τους υπαλλήλους των άλλων φορέων).

Δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από τριάντα (30) υπάλληλοι του υπουργείου.

Το προσωπικό που θα μεταταγεί, ως ανωτέρω περιγράφεται, λογίζεται από 01/01/2011 ως προσωπικό του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και διέπεται από τις διατάξεις του Υ.Κ. (Ν.3528/2007).

Τέλος, οι απόφοιτοι της 3ης εκπαίδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της 20ής σειράς της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης που διαθέτουν πτυχίο νομικού τμήματος ή τμήματος πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή πτυχίο οικονομικών επιστημών ή πολυτεχνικών σχολών, μπορούν με αίτησή τους στην κεντρική υπηρεσία του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την αποφοίτησή τους, να ζητήσουν την τοποθέτησή τους σε προσωποπαγείς θέσεις της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ (σχετικό άρθρο 240, Ν. 3852/2010).

Η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Εποπτείας τοποθετούνται σε προσωποπαγείς θέσεις της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που έχει την ίδια έδρα με αυτή της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ (σχετικό άρθρο 240, Ν. 3852/2010).

Άρθρο 246 Μετάταξη υπαλλήλων περιφερειών

Με την παρ. 1, του άρθρου 246 επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλων περιφερειών σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των δήμων και του ΝΠΔΔ αυτών και αντιστρόφως.

Διαδικασία μετάταξης:

α. Ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου (έπειτα από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας, δεν

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΟΤΑ

- Σύσταση Υπηρεσιακού Συμβουλίου του άρθρου 219 του Ν. 3852/2010
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μετάταξη στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ
- 1 μήνας προθεσμία για αιτήσεις
- Απόφαση υπουργών (ΚΥΑ) εντός τριών μηνών από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ

8 Ιουλίου 2010	Λήξη προθεσμίας για μετατάξεις από κρατικές σε αιρετές περιφέρειες από νομαρχίες σε δήμους
8 Αυγούστου 2010	Λήξη προθεσμίας έκδοσης του γενικού Γραμματέα της απόφασης για μετάταξη Κρατικής Περιφέρειας

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ

A. Εντός 2010	Σε περίπτωση μεταφοράς συνολικού τομέα Αρμοδιοτήτων έκδοση απόφασης γενικού Περιφέρειας
Από 1 Ιανουαρίου 2011	Τίθεται σε ισχύ για δήμους
Από 1 Ιουλίου 2011	Τίθεται σε ισχύ για περιφέρειες
B. Έως 31 Ιανουαρίου 2011	Σε περίπτωση μεταφοράς μέρους αρμοδιοτήτων υπηρεσίας απόφαση Συμβουλίου περιφερειάρχη ή Δημοτικού
Έως 28 Φεβρουαρίου 2011	Έκδοση απόφασης μετάταξης από το γενικό γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον περιφερειάρχη

ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΥΔΚ

Από 1 Ιανουαρίου 2011	Δημοσιεύεται και ισχύει διαπιστωτική πράξη του γενικού γραμματέα της κρατικής περιφέρειας
-----------------------	---

επιτρέπεται μετάταξη σε θέσεις που έχει εκδοθεί προκήρυξη πλήρωσης με διορισμό).
 β. Υστερα από σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων ή των συλλογικών οργάνων διοίκησης των ΝΠΔΔ, τόσο του φορέα υποδοχής όσο και του φορέα της οργανικής θέσης και κοινή απόφαση των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων.
 Η μετάταξη σε υπηρεσίες του Δημοσίου γίνεται με κοινή απόφαση του υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου υπουργού, μετά σύμφωνη γνώμη τόσο του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της οικείας περιφέρειας όσο και του φορέα υποδοχής, καθώς και γνώμη του οικείου περιφερειάρχη. (Αν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις για τη θέση, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του φορέα υποδοχής λαμβάνει

υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο και λοιπά στοιχεία.)
 Για το προσωπικό ΙΔΑΧ οι μετατάξεις γίνονται με μεταφορά της θέσης, όταν στο φορέα που πραγματοποιείται η μετάταξη δεν υφίσταται αντίστοιχη οργανική θέση.
 Για μετατάξεις από κλάδο σε κλάδο της ίδιας κατηγορίας, σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας, καθώς και σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Υ.Κ., καθώς και του Ν. 2266/1994, άρθρο 22, όπως ισχύουν.

**Άρθρο 256
 Μετάταξη προσωπικού
 σε περιφέρειες**

Στην παρ.1, του άρθρου 256 προβλέπεται ότι το μόνιμο και με σχέση ερ-

γασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των υπηρεσιών των κρατικών περιφερειών, των οποίων αρμοδιότητες απονέμονται στις περιφέρειες της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται να ζητήσει με αίτησή του μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή μέχρι 08/08/2010, τη μετάταξή του στις περιφέρειες της αντίστοιχης κατά τόπο αρμοδιότητας. Η μετάταξη γίνεται με απόφαση του γενικού γραμματέα της κρατικής περιφέρειας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και ισχύει από 01/07/2011.

Με τις διατάξεις του άρθρου 256, παρ. 2α προβλέπεται ότι εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων (σύμφωνα με την παρ. 1) και εφόσον η απονομή των αρμοδιοτήτων αφορά το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, αντίστοιχα, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων ανά υπηρεσιακή μονάδα, οι υπάλληλοι που υπηρετούσαν την 01/01/2010 στις υπηρεσιακές μονάδες (ως ανωτέρω) της κρατικής περιφέρειας μετατάσσονται αυτοδικαίως στην αντίστοιχη περιφέρεια. Για τη μετάταξη αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του γενικού γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και ισχύει από 01/07/2011.

Με τις διατάξεις του άρθρου 256, παρ. 2β προβλέπεται ότι σε περίπτωση που μεταβιβάζονται μεμονωμένες αρμοδιότητες, υποβάλλεται από την Περιφέρεια αίτημα προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Δι-

οίκησης για τη μετάταξη συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού, το οποίο υπηρετούσε την 01/01/2010 ή κατείχε οργανική ή προσωποπαγή θέση στις αντίστοιχες από πλευράς αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακές μονάδες της κρατικής περιφέρειας και ανήκε σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες.

Το αίτημα υποβάλλεται από τον περιφερειάρχη μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών.

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού λάβει υπόψη:

α) τον τόπο κατοικίας, β) την οικογενειακή κατάσταση, γ) σοβαρά προβλήματα υγείας, δ) τα έτη υπηρεσίας, γνωμοδοτεί προς το γενικό γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη μετάταξη υπαλλήλων στην περιφέρεια.

Η μετάταξη πραγματοποιείται σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας με απόφαση του γενικού γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων του και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Με απόφαση του περιφερειάρχη το ανωτέρω προσωπικό κατατάσσεται σε θέσεις του ΟΕΥ (που θα έχει καταρτισθεί) και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Άρθρο 257

Μετάταξη προσωπικού σε δήμους

Με τις διατάξεις του άρθρου 257, παρ.1 προβλέπεται ότι το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των Ν.Α., αρμοδιότητες των οποίων απονέμονται στους δήμους είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται με αίτησή του μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του νόμου (08/07/2010), η οποία υποβάλλεται στο νομάρχη, να ζητήσει τη μετάταξη

στο δήμο της έδρας του νομού.

Η μετάταξη πραγματοποιείται με απόφαση του γενικού γραμματέα της Κρατικής Περιφέρειας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου (08/08/2010) σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας.

Η απόφαση της μετάταξης δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και ισχύει από 01/01/2011 (δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 95, παρ. 5 του νόμου).

Με τις διατάξεις της παρ. 2α, του άρθρου 257 προβλέπεται ότι σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων (όπως προηγούμενη παράγραφος) και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, κατ'αντιστοιχία υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων ανά υπηρεσιακή μονάδα, όσοι υπηρετούσαν την 01/01/2010 στις ως άνω υπηρεσιακές μονάδες της Ν.Α. σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται αυτοδικαίως στον αντίστοιχο δήμο της έδρας του νομού.

Η απόφαση μετάταξης πραγματοποιείται με διαπιστωτική πράξη του γενικού γραμματέα της Κρατικής Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και ισχύει από 01/01/2011.

Με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου παρ. 2β προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία μεταβιβάζονται μεμονωμένες αρμοδιότητες, υποβάλλεται από το δήμο της έδρας του νομού αίτημα προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Περιφέρειας για τη μετάταξη συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού που κατέχει οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες (όπως στην προηγούμενη παράγραφο) και ανήκε σε συναφείς κλάδους και ειδικότητας.

Το αίτημα υποβάλλεται έπειτα από απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών.

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη: α) τον τόπο κατοικίας, β) την οικογενειακή κατάσταση, γ) σοβαρά προβλήματα υγείας, δ) έτη υπηρεσίας, γνωμοδοτεί προς τον περιφερειάρχη για τη μετάταξη των υπαλλήλων στο δήμο της έδρας του νομού.

Η μετάταξη πραγματοποιείται με απόφαση του περιφερειάρχη που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την

Άρθρο 280

Μετάταξη προσωπικού από καταργούμενη υπηρεσία που εντάσσεται στην κρατική περιφέρεια - Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένης Διοίκησης

ανάληψη των καθηκόντων των νέων Περιφερειακών Αρχών (μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2011) σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Το προσωπικό που μετατάσσεται, κατατάσσεται σε θέσεις του ΟΕΥ, με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Σημείωση 1: η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις μετάταξης προσωπικού από Ενιαία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και Νομαρχιακό Διαμέρισμα σε δήμο της έδρας του νομού.

Σημείωση 2: το προσωπικό των ΚΕΠ των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετατάσσεται με την ίδια σχέση εργασίας στο δήμο όπου αυτά λειτουργούσαν.

Άρθρο 258

Μετάταξη προσωπικού τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών δήμων και κοινοτήτων των περιφερειών στο δήμο της έδρας του νομού

Με τις διατάξεις του άρθρου 258, παρ. 1 προβλέπεται ότι το προσωπικό που υπηρετούσε την 01/01/2010, μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, των καταργούμενων τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσι-

ών Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ), των κρατικών περιφερειών και το οποίο κατέχει οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού μετατάσσεται αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους, όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες ΤΥΔΚ, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας.

Η μετάταξη πραγματοποιείται με διαπιστωτική απόφαση του γενικού γραμματέα της Κρατικής Περιφέρειας η οποία δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και ισχύει από 01/01/2011.

Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου το προσωπικό που μετατάχθηκε ως ανωτέρω κατατάσσεται σε θέσεις του ΟΕΥ, με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου το προσωπικό της ΤΥΔΚ της Κρατικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου μετατάσσεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 256, του Ν. 3852/2010.

Με την παρ. 1, περ. VII του άρθρου 280 προβλέπεται ότι: τα Περιφερειακά Ιν-

στιτούτα Επιμόρφωσης (ΠΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (πλην ΠΙΝΕΠ Θεσσαλονίκης) καταργούνται από 01/01/2011 (ως αποκεντρωμένες μονάδες του ΕΚΔΔΑ).

Το μόνιμο και με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ, που κατείχε σε αυτά οργανικές θέσεις, μετατάσσεται αυτοδικαίως στην έδρα των οικείων κατά τόπο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και καταλαμβάνει αντίστοιχες οργανικές θέσεις κατά κλάδο, κατηγορία και ειδικότητα σε υπηρεσιακή μονάδα επιπέδου αυτοτελούς τμήματος, που συνιστάται με το Ν. 3852/2010.

Για τη μετάταξη του προσωπικού εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του γενικού γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Το μόνιμο προσωπικό των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ, που κατείχε σε αυτά προσωποπαγείς θέσεις, δύναται να μετατεθεί στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΔΔΑ ή στο ΠΙΝΕΠ Θεσσαλονίκης ύστερα από σχετική αίτηση, η οποία υποβάλλεται μέχρι 31/12/2010. Διαφορετικά μετατάσσεται αυτοδικαίως στην έδρα των αντίστοιχων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, όπως ανωτέρω.

Οικονομική κρίση & Αυτοδιοίκηση

Η **μείωση** των εσόδων

έφερε **λιτότητα** και

απολύσεις σ' όλη την **Ευρώπη**

Η οικονομική κρίση φαίνεται πως εισέβαλε για τα καλά στα δημοτικά ταμεία της χώρας. Οι περικοπές των εσόδων της Αυτοδιοίκησης από τον κρατικό προϋπολογισμό υπολογίζονται να φτάσουν φέτος στο 1,5 δις ευρώ.

Η λιτότητα έχει πλήξει και την ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση.

Το 80% των ευρωπαϊκών δήμων και περιφερειών καταγράφουν ήδη σημαντική μείωση των εσόδων τους, ενώ στο 36% αυτών έχει γίνει ήδη σημαντική μείωση προσωπικού.

Η πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών Mercedes Bresso, σε συνέντευξή της στην «ΕΤΑ», υπογραμμίζει την ανάγκη για ενίσχυση της πολιτικής συνοχής, της απασχόλησης και της ανάπτυξης, προτείνοντας μεταξύ των άλλων την έκδοση ευρωμολόγου.

Η κρίση

εισέβαλε και στα δημοτικά ταμεία

**Πάνω από 1,5 δισ.ευρώ θα είναι οι περικοπές στα έσοδα των δήμων φέτος
Πρόταση της ΚΕΑΚΕ για δανεισμό από την ΕΤΕπ**

Περικοπές που αναμένεται να διαμορφωθούν γύρω στο 40% μέχρι το τέλος της χρονιάς, ήτοι 1,5 δισ. ευρώ, είναι το «μπουγιουρντί» της οικονομικής κρίσης για την ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι περικοπές αφορούν τόσο τις επιχορηγήσεις για τις λειτουργικές δαπάνες όσο και τα επενδυτικά προγράμματά τους.

«Ήρθαμε ανήσυχoi, όχι για τον “Καλλικράτη” αλλά για το μέλλον της Αυτοδιοίκησης. Φεύγουμε τρομοκρατημένοι για το τι θα συμβεί στους

δήμους από σήμερα και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου» δήλωνε με νόημα ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Ν. Κακλαμάνης, εξερχόμενος από τη συνάντηση που είχε η Εκτελεστική Επιτροπή με την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, η οποία, επί του παρόντος, άκουσε με κατανόηση τα προβλήματα, χωρίς, ωστόσο, να δώσει καμία απάντηση επί του πρακτέου.

Οι πρώτες συνέπειες της κρίσης

Οι πρώτες συνέπειες της κρίσης καταγράφηκαν ήδη:

Δεν είναι λίγοι οι δήμοι που αδυνατούν να καλύψουν ακόμη και δαπάνες μισθοδοσίας και ήδη καταφεύγουν σε δανεισμό για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους υποχρεώσεων. Άλλοι –πιο προνοητικοί και βεβαίως κατέχοντες– επιλέγουν τη μέθοδο της αξιοποίησης-εκποίησης της ακίνητης περιουσίας τους, προκειμένου να κλείσουν τις τρέχουσες «μαύρες τρύπες» και να μην πιαστεί ο αυριανός καλλικράτειος δήμος στη μέγγενη του προγράμματος επιτήρησης και εξυγίανσης, που, ειρήσθω εν παρόδω, είναι αρκετά αυστηρό. Τα αυστηρά μέτρα λιτότητας έχουν επιβάλει ήδη τη μείωση προσωπικού, αφού όσες συμβάσεις λήγουν δεν ανανεώνονται.

Πολλοί είναι οι δήμοι που έχουν συρρικνώσει τις δαπάνες για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, ενώ, από την άλλη, καταγράφεται αύξηση του αριθμού των πολιτών που καταφεύγουν στις δημοτικές υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας.

Οι περικοπές δαπανών σε αριθμούς

Πώς, λοιπόν, διαμορφώνεται το μωσαϊκό των περικοπών και των αναγκών των της χώρας μέχρι το τέλος της χρονιάς;

Σύμφωνα με στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η ΚΕΔΚΕ, η οικονομική κατάσταση των ΟΤΑ σε αριθμούς διαμορφώνεται ως εξής:

Το σύνολο των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) για το έτος 2009 ανήλθε

στα 3.019 εκατ. ευρώ. Το αντίστοιχο ποσό στον κρατικό προϋπολογισμό του 2010 μειώθηκε στα 2.684 εκατ. ευρώ.

Λόγω του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποφασίστηκε από το υπουργείο Οικονομικών να παρακρατηθεί το 10% του συνολικού ποσού του προϋπολογισμού, δηλαδή θα πρέπει να κατανεμηθούν 2.415 εκατ. ευρώ. Επομένως, η συνολική μείωση εσόδων των δήμων φέτος σε σχέση με πέρυσι ανέρχεται στα 604 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, όπως προκύπτει από τη μέχρι τώρα έναντι κατανομή των ΚΑΠ, οι δήμοι εισπράτουν 40 εκατ. λιγότερα μηνιαίως, από τα ήδη κομμένα έσοδά τους.

Αν η παρακράτηση εσόδων συνεχιστεί μέχρι τέλος τους έτους στο «καλάθι των περικοπών» προστίθενται επιπλέον 480 εκατ. ευρώ και η συνολική μείωση εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τους ΚΑΠ θα ανέλθει στα 1.084 εκατ. ευρώ. Δηλαδή, στα ταμεία των δήμων θα φτάσουν τελικά 1.935 εκατ. ευρώ (3.019 εκατ. ευρώ – 1084 = 1.935 εκατ. ευρώ).

Με δεδομένο, δε, ότι η τακτική επιχορήγηση προορίζεται για τη χρηματοδότηση αποκλειστικά ανελαστικών δαπανών και κυρίως της μισθοδοσίας των υπαλλήλων –δαπάνες που από το 2005 και μετά την εφαρμογή του Π.Δ. 164 έχουν αυξηθεί–, πολλοί είναι οι δήμοι οι οποίοι αδυνατούν να καλύψουν αυτό το κόστος. Επίσης, στις ανελαστικές δαπάνες θα πρέπει να προστεθεί και η εξυπηρέτηση της δημόσιας πίστης των ΟΤΑ, όπως και τα γενικά τους έξοδα.

Να σημειωθεί ωστόσο ότι σ’ ό,τι αφορά τα δάνεια, η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι από τις λιγότερο χρεωμένες στην Ε.Ε. των 27. Ο συνολικός δανεισμός, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, είναι μικρότερος του 0,7% του ΑΕΠ.

Μείωση και στο πρόγραμμα επενδύσεων

Εξαιρετικά μειωμένες σε σχέση με πέρσι είναι και οι επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΣΑΤΑ).

Το σύνολο των κρατικών επιχορηγήσεων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για επενδύσεις, συντηρήσεις και επισκευές (ΣΑΤΑ) το 2009 ανήλθε στα 920 εκατ. ευρώ. Το αντίστοιχο ποσό που είναι εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό του 2010 είναι 800 εκατ. ευρώ.

Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί τα 690 εκατ. ευρώ. Δηλαδή, 140 εκατ. ευρώ η αποπληρωμή της περσινής ΣΑΤΑ, 127 εκατ. ευρώ η πρώτη από τις τρεις δόσεις του 2010, 23 εκατ. ευρώ για την πυροπροστασία, 144 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» και 12 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση του προγράμματος ΣΥΝ-ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Άγνωστο παραμένει αν θα δοθεί το υπόλοιπο ποσό.

Στο ίδιο ασφυκτικό πλαίσιο κινείται και το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ», το οποίο υλοποιείται από το 2005 και χρηματοδοτείται, σύμφωνα με το νόμο, από πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε ποσοστό 70% και από τον προϋπολογισμό υπουργείων σε ποσοστό 30%. Μέχρι στιγμής οι κρατήσεις από τους ΟΤΑ έχουν φτάσει τα 2.309 εκατ. ευρώ και οι πληρωμές τα 2.109 εκατ. ευρώ, ενώ απουσιάζει η κρατική συμμετοχή, η οποία θα έπρεπε να είναι ίση με 808 εκατ. ευρώ.

Λόγω της υποχρηματοδότησής του, το Πρόγραμμα που θα έπρεπε να ολοκληρωθεί, σύμφωνα με σχετική απόφαση του υπουργείου Εσωτερικών, στο τέλος του 2010 διεκόπη με σχετική εγκύκλιο, με αποτέλεσμα πολλά εγκεκριμένα και ώριμα έργα να μην προλάβουν να δημοπρατηθούν ή να συμβασιοποιηθούν.

Δηλαδή, οι δήμοι για το 2010, εκτός των μεγάλων περικοπών στις λειτουργικές τους δαπάνες, έχουν προδιαγεγραμμένο και το δρόμο της επενδυτικής τους απραξίας.

Ο «ΘΗΣΕΑΣ» στο ΕΣΠΑ

Με δεδομένες τις «ακραίες συνθήκες επιβίωσης» και με σκοπό να «σωθεί οτιδήποτε και αν σώζεται» η ΚΕΔΚΕ επαναφέρει σε συζήτηση τη χρηματοδότηση της Αυτοδιοίκησης, καθιερώνοντας συγκεκριμένες προτάσεις. Σ' ό,τι αφορά στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», και προκειμένου να ανοίξουν οι αναπτυξιακές προοπτικές για την Αυτοδιοίκηση, ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Ν. Κακλαμάνης, με επιστολή του προς την υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Λ. Κατσέλη προτείνει, όπως έγινε και με το Γ' ΚΠΣ, να ενταχθούν έργα του «ΘΗΣΕΑΣ» στο ΕΣΠΑ, με επιλογή από τις Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ των έργων.

Κατ' αυτόν τον τρόπο και το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί και η απορρόφηση των ΠΕΠ θα αυξηθεί και η επενδυτική απραξία των δήμων θα αναχαιτιστεί και οι τοπικές οικονομίες θα τονωθούν.

Πρόγραμμα Ανάκαμψης Τοπικών Κοινωνιών σε συνεργασία με την ΕΤΕπ

Η δεύτερη πρόταση που κατέθεσε η ΚΕΔΚΕ, και έχει την καταφατική γνώμη και της ηγεσίας του υπουργείου Οικονομικών, φέρει τον τίτλο «Πρόγραμμα Ανάκαμψης Τοπικών Οικονομιών, (ΠρΑΤΟ), η οποία, σημειωτέον, αποτελεί πρόταση του τακτικού συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ στη Θεσσαλονίκη (11/2008).

Το ΠρΑΤΟ, με βάση την απόφαση του συνεδρίου, προβλέπει το δανεισμό της ΚΕΔΚΕ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ύψους περί το 1,5 δισ. ευρώ.

Πηγές χρηματοδότησης του προγράμματος είναι τα έσοδα από το φό-

ρου ζύθου, τέλη διαφήμισης και ΤΑΠ. Τα έσοδα αυτά με τη δέσμευση μιας 25ετίας, όσο και η διάρκεια του δανείου, θα αποτελέσουν την κρίσιμη μάζα για δανεισμό. Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα αναμένεται να ξεπεράσει το 1,5 δισ. ευρώ.

Το πρόγραμμα, πενταετούς διάρκειας (2010-2015), θα ανήκει αποκλειστικά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα προγραμματιστεί και θα διαχειριστεί από την ΚΕΔΚΕ. Τελικοί δικαιούχοι θα είναι το σύνολο των ΟΤΑ της χώρας. Η κατανομή στους δικαιούχους ΟΤΑ θα γίνει με απόφαση της ΚΕΔΚΕ.

Όπως τονίζεται στη σχετική πρόταση, τα αναμενόμενα αποτελέσματα θα είναι πολλαπλά:

Διέξοδος στην επενδυτική απραξία που κυριαρχεί στις τοπικές οικονομίες, αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ύφεσης και τόνωση των τοπικών αγορών, διαχείριση των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τους ΟΤΑ, διαφανείς διαδικασίες για το σύνολο του προγράμματος, ευελιξία και αποτελεσματικότητα, συγκριτική αξιολόγηση του προγράμματος που θα διαχειριστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση με ανάλογα προγράμματα που διαχειρίστηκε ή θα διαχειριστεί το κεντρικό κράτος, αναβάπτιση της αλληλεγγύης μεταξύ των ΟΤΑ.

Βέβαια, η συζήτηση για την υλοποίηση της πρότασης τώρα ξεκίνησε και αναμένεται να συνεχιστεί τόσο μέσα στους κόλπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσο και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Με δεδομένο, δε, ότι οι προβλέψεις για τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης την επόμενη τριετία είναι δυσοίωτες, αφού αναμένεται να περικοπούν «εξοικονομηθούν» με βάση το Μνημόνιο επιπλέον 1,5 δισ. ευρώ, η υλοποίηση του ΠρΑΤΟ, μάλλον, θα αποτελέσει σωτήρια διέξοδο για την Αυτοδιοίκηση.

**Κρίσιμες διαπραγματεύσεις για
την εξασφάλιση κονδυλίων 100 εκατ. ευρώ**

Η κρίση χτυπά και τις **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ** δομές

Οι κοινωνικές δομές, οι οποίες, στο σύνολό τους, χαρακτηρίζονται οι πλέον επιτυχημένες πολιτικές που έχει εφαρμόσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με την πολιτεία, διατρέχουν τον κίνδυνο να τεθούν σε αδράνεια, αφού η οικονομική κρίση φαίνεται να προτιμά το κοινωνικό κράτος. Το τελευταίο διάστημα έχει ξεκινήσει αγώνας δρόμου, προκειμένου να βρεθεί λύση και να εξασφαλιστούν τα απαιτούμενα κονδύλια που θα επιτρέψουν τη συνέχιση των προγραμμάτων.

Στον αέρα τα προγράμματα για ηλικιωμένους και ΑμΕΑ

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος αφορά προγράμματα που απευθύνονται σε ηλικιωμένους και ΑμΕΑ. Τα πλέον επιτυχημένα και αποτελεσματικά στον τομέα αυτό προγράμματα θεωρούνται το «Βοήθεια στο Σπίτι» και τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), τα οποία –σύμφωνα με τις μέχρι τώρα εξελίξεις– δεν έχουν εξασφαλίσει ακόμα τη συνέχειά τους. Μετά το τέλος του έτους είναι άγνω-

στο πόσα και πώς θα συνεχιστούν. Πάντως, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναζητεί τρόπους προκειμένου να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά τους. Προς την κατεύθυνση αυτή εργάζεται και η ΚΕΔΚΕ. Όπως τονίζει και ο Σίμος Δανιηλίδης, δήμαρχος Συκεών Θεσσαλονίκης και πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής, Απασχόλησης και Αλληλεγγύης της ΚΕΔΚΕ, τα προγράμματα αυτά όχι απλώς πρέπει να στηριχτούν, αλλά, λόγω κρίσης, είναι αναγκαίο να διευρυνθούν. Πάντως, αν δεν εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των προγραμμάτων το κοινωνικό κράτος θα έχει υποστεί το ισχυρότερο πλήγμα του, καθώς θα βρεθούν στην κυριολεξία αβοήθητοι πάνω από 100.000 ηλικιωμένοι και άτομα με ειδικές ανάγκες.

Διπλάσιες αιτήσεις φέτος για τους παιδικούς σταθμούς

Την ίδια ώρα, κοινωνικές δομές που έχουν εξασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας τους, όπως τα ΚΔΑΠ και τα προγράμματα φύλαξης παιδιών, δέχονται ισχυρές πιέσεις, προκειμένου να διευρύνουν τη δράση τους και να συμπεριλάβουν επιπλέον δικαιούχους. Η εφαρμογή του προ-

γράμματος «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», το οποίο απευθύνεται σε εργαζόμενες μητέρες, αποτελεί ένα ενδεικτικό παράδειγμα. Οι αιτήσεις των εργαζόμενων γυναικών για την επιδότηση του κόστους φύλαξης των παιδιών τους στους βρεφονηπιακούς σταθμούς για το επόμενο σχολικό έτος έχουν διπλασιαστεί σε σχέση με πέρυσι. Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα ενδείξεις οι αιτήσεις θα πλησιάσουν τις 35.000. Με δεδομένο ότι το πρόγραμμα απευθύνεται μόνο σε εργαζόμενες μητέρες έχει ξεσπάσει κύμα αντιδράσεων, καθώς οι δημοτικοί βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί δεν δέχονται παιδιά δημόσιων υπαλλήλων ή μακροχρόνια ανέργων. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι μια άνεργη μητέρα που ψάχνει για εργασία έχει ελάχιστες πιθανότητες και ευκαιρίες για να βρει εργασία.

Το μέγεθος της κρίσης αποτυπώνεται και στις όλο και πιο αυξανόμενες ανάγκες των μεγάλων αστικών κέντρων να καλύψουν τα προβλήματα με αστέγους και άπορους. Στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής ο Δήμος Αθηναίων έχει εκπονήσει ειδικό

πρόγραμμα στήριξης των ευπαθών ομάδων, ενώ ενισχύει ακόμα περισσότερο τις πολιτικές και τις δράσεις του που σχετίζονται, για παράδειγμα, με τη σίτιση αστέγων και την παροχή τροφίμων μέσω του κοινωνικού παντοπωλείου.

Σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης» οι δήμοι αναλαμβάνουν το σύνολο των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, οι οποίες λειτουργούσαν μέχρι τώρα σε νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο.

Το σκληρό πόκερ για την εξασφάλιση πόρων

Μάχη για την εξασφάλιση κοινοτικών πόρων για τις κοινωνικές δομές δίνουν οι εμπλεκόμενοι φορείς της κεντρικής διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης. Σε πρόσφατη συνάντηση εκπροσώπων της ΚΕΔΚΕ και των εμπλεκόμενων υπουργείων, όπως είναι το Οικονομικών, αποσαφηνίστηκε ότι το κλειδί για τη βιωσιμότητα των κοινωνικών δομών είναι η διασφάλιση της συνεχούς χρηματοδότησής τους. Μεγάλο «αγκάθι» στις διαπραγματεύσεις αποτελεί το θέμα του προσωπικού που απασχολείται στα προγράμματα, καθώς στην πλειονότητά τους είναι συμβασιούχοι, οι οποίοι εργάζονται σ' αυτά για διάστημα μεγαλύτερο των οκτώ ετών.

Για παράδειγμα, στο «Βοήθεια στο Σπίτι» απασχολούνται περίπου 4.500

εργαζόμενοι, οι οποίοι στο μεγαλύτερο μέρος τους απασχολούνται στο πρόγραμμα από το 2001 με ανανεωόμενες συμβάσεις.

Πάντως από τις διαπραγματεύσεις προκύπτει ότι οι δήμοι θα συνεχίσουν να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση, στην πιστοποίηση, στην αδειοδότηση και τον έλεγχο των δομών.

Πρόταση της ΚΕΔΚΕ για τριμερή χρηματοδότηση

Η πρόταση της ΚΕΔΚΕ για τριμερή χρηματοδότηση από το κράτος, την Αυτοδιοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία φαίνεται ότι κερδίζει έδαφος και προκρίνεται ως η επικρατέστερη λύση για να αναπληρωθούν τα ποσά που δεν θα επιχορηγούνται από την Ε.Ε. Μάλιστα, αξίζει να επισημανθεί ότι στη συζήτηση προτάθηκε να αναζητηθεί τρόπος εξασφάλισης κονδυλίων και από τις ιδιωτικές ασφαλιστικές ζωής.

Για να διασφαλιστεί η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμΕΑ σε όλους του νέους «Καλλικρατικούς» δήμους έχει προταθεί να διεκδικηθεί ένα ποσό της τάξεως του 20%-25% από το ΕΣΠΑ και το υπόλοιπο να καλυφθεί μέσω των τριών μερών, καθώς και με την εξασφάλιση κονδυλίων μέσω ενός νέου Ταμείου Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης. Στο ταμείο αυτό θα συμβάλλουν

με φόρο ένα τοις χιλίοις επί του κύκλου εργασιών ή κερδών οι τράπεζες και οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Η ανησυχία που εκφράζεται από εκείνους που γνωρίζουν καλά το θέμα αφορά την πιθανότητα μη κοινοτικής χρηματοδότησης από το 2011 και την έλλειψη νομοθετικών ρυθμίσεων που θα εξασφαλίσουν τη συνέχιση των προγραμμάτων. Αν υπάρξει μια τέτοια αρνητική εξέλιξη τότε είναι πιθανό, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, να είναι αδύνατη η λειτουργία των μηχανισμών κοινωνικών δομών για τουλάχιστον ένα εξάμηνο.

Το πρόβλημα σε αριθμούς

Σύμφωνα με το σχέδιο που καταρτίζει η κυβέρνηση οι επωφελούμενοι των κοινωνικών δομών υπολογίζονται σε 85.000. Αναγκαία προϋπόθεση, όμως, είναι να εξασφαλιστούν ετησίως 100 εκατομμύρια ευρώ. Οι δήμοι θα κληθούν να καταβάλουν το 30% του ποσού αυτού, ενώ η πιθανή συγχρηματοδότηση μέχρι το 2013 από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπολογίζεται στα 20 με 25 εκατ. ευρώ. Το υπόλοιπο ποσό –των 45 με 50 εκατ. ευρώ– θα πρέπει να εξασφαλιστεί από εθνικούς πόρους και το Ταμείο Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης (αν δημιουργηθεί).

Για να μπορέσει να προσδιοριστεί ο αριθμός των δικαιούχων εξετάζεται η θέσπιση μιας σειράς από κριτήρια και προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, να μπει ηλικιακό όριο 64 ή 75 ετών. Για τα άτομα με αναπηρία που είναι άνω των 64 ετών να υπολογίζεται ως ποσοστό αναπηρίας το 50%. Για ΑμΕΑ κάτω των 64 ετών το ποσοστό αναπηρίας να είναι άνω του 67%. Το ετήσιο εισόδημα των δικαιούχων θα πρέπει να είναι κάτω των 12 ή 15 χιλιάδων ευρώ. Ο προσδιορισμός των κριτηρίων που θα ισχύσουν θα εξαρτηθεί από τους πιθανούς διαθέσιμους πόρους. Για το λόγο αυτό εξετάζεται να ανατεθεί στην ΕΕΤΑΑ η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης, η οποία θα προσδιορίζει τα ακριβή κριτήρια.

MERCEDES BRESSO

πρόεδρος της Επιτροπής
των Περιφερειών

Όχι μόνο λιτότητα, αλλά και πολιτική συνοχής, απασχόληση και ανάπτυξη

Οι συνέπειες της κρίσης έχουν απλωθεί σε όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες και πόλεις

Τι προτείνει η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση για έξοδο από την κρίση

Η Ελλάδα όντας από τους πιο αδύναμους κρίκους στην ευρωπαϊκή οικονομική αλυσίδα έπεσε θύμα ληστρικών πρακτικών από μη ρυθμιζόμενες χρηματοπιστωτικές αγορές. Η έλλειψη δεάμεσης και συντονισμένης απάντησης της Ε.Ε. κινδύνεψε να επηρεάσει μαζικά άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες.

Αυτό που χρειάζεται η Ευρώπη για την έξοδο από την κρίση πέρα από τα μέτρα είναι η πολιτική δέσμευση για μεγαλύτερο οικονομικό συντονισμό,

αλλά και η ώθηση της Ενιαίας Αγοράς με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Όσο για την Ελλάδα, η κυβέρνηση πραγματοποιεί ηράκλειο έργο, είναι όμως αναγκαίο να τηρήσει το συμφωνηθέν σχέδιο διάσωσης.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις ανήκουν στην Mercedes Bresso, πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών, δηλαδή της Ευρωβουλής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σε ότι αφορά τις συνέπειες της κρίσης σε επίπεδο περιφερειών και δήμων, όπως αποκαλύπτει η κ. Bresso, στο

80% περίπου των δήμων και περιφερειών έχουν μειωθεί σημαντικά τα δημοσιονομικά έσοδα, ενώ στο 36% έχει σημειωθεί ήδη σημαντική μείωση προσωπικού. Τον μεγαλύτερο αντίκτυπο της κρίσης τον εισέπραξαν οι πιο βιομηχανοποιημένες περιφέρειες, με ΑΕΠ μεγαλύτερο του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Τέλος η πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών καταθέτει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την έξοδο από την κρίση, με σημαντικότερη, αυτήν της έκδοσης ευρωομόλογου.

Κυρία Bresso, αναλάβετε την προεδρία της ΕΤΠ σε μια δύσκολη και περίπλοκη περίοδο για την Ευρώπη.

Η παγκόσμια «κρίση» φαίνεται πως εγκαταστάθηκε με σφοδρότητα στην Ευρώπη, και μάλιστα όχι μόνο σε προβληματικές οικονομίες, όπως αυτή της χώρας μου, της Ελλάδας, αλλά και σε υγιείς μέχρι χθες, όπως για παράδειγμα αυτή της Ισπανίας.

Γιατί και πώς φτάσαμε ως εδώ; Φταίει, τελικά, μόνο το γεγονός ότι εμείς οι ... «άσωτοι» Έλληνες ζούσαμε πάνω από τις δυνατότητές μας;

Δε θα ήταν δίκαιο να κατηγορήσουμε τον Ελληνικό λαό για την κατάσταση της οικονομίας της χώρας. Αδύναμες διοικητικές δομές και η διστακτικότητα των πολιτικών ηγεσιών να ρισκάρουν την δημοφιλία (δημοτικότητα) τους για να προχωρήσουν στις πολύ αναγκαίες ριζικές δομικές αλλαγές στο κράτος, είναι οι βασικοί λόγοι του ελληνικού προβλήματος. Γνωρίζω ότι η τωρινή κυβέρνηση είναι έτοιμη να αλλάξει όλα αυτά και πραγματοποιεί αυτό το ηράκλειο έργο με μεγάλο αίσθημα ευθύνης. Πρέπει να πω ότι, όταν η Ελλάδα μπήκε στην ευρωζώνη, τον Ιανουάριο του 2001, είχαν επιτραπεί στο παρελθόν προηγούμενα χωρών με υψηλό χρέος, όπως η Ιταλία και το Βέλγιο.

Η ευελιξία σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία συνεχίστηκε τα έτη

2002, 2003 και 2004 στην περίπτωση της Γαλλίας και της Γερμανίας, από τη στιγμή που παραβίασαν τους κανόνες για τα ελλείμματα. Εκεί εντοπίζονται κάποιες από τις πρωταρχικές αιτίες γι'α αυτή την άνευ προηγουμένου δύσκολη κατάσταση για την Ευρώπη. Η ελληνική κρίση είναι συνέπεια της παγκόσμιας κρίσης, που άρχισε το 2007 εκτός Ε.Ε., με τα δάνεια δευτερογενούς αγοράς. Η παγκόσμια κρίση, όπως αναφέρατε, δεν χτύπησε μόνο την Ελλάδα αλλά ολόκληρη την Ε.Ε., η οποία άργησε πολύ να αντιδράσει. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα, όντας ένας από τους πιο αδύναμους κρίκους στην ευρωπαϊκή οικονομική αλυσίδα, έπεσε θύμα ληστρικών πρακτικών από μη ρυθμισμένες χρηματοπιστωτικές αγορές.

Η έλλειψη άμεσης και συντονισμένης απάντησης της Ε.Ε. σε τέτοιες πρακτικές κινδύνεψε να επηρεάσει μαζικά άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, ενώ είχε φουσκώσει δραματικά το ελληνικό χρέος.

Η αντίδραση της Ευρώπης και τα μέχρι τώρα μέτρα σταθερότητας θεωρείται ότι είναι αρκετά για να βγει από την κρίση;

Χρειάστηκε να κινδυνέψει πραγματικά η σταθερότητα της ΟΝΕ για να συμφωνήσουν οι ηγέτες τον περα-

σμένο Μάιο σ' ένα πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα, ύψους 110 δισ. ευρώ, στην έγκριση ταμείου σταθεροποίησης 750 δισ. ευρώ και στην απόφαση της ΕΚΤ να αγοράσει ομόλογα χωρών- μελών της ευρωζώνης, αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Επίσης, στις αρχές Ιουνίου, το Συμβούλιο υιοθέτησε ρύθμιση που διευκολύνει την πρόσβαση στα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε., προκειμένου να αντιμετωπισθεί η οικονομική κρίση.

Επιπρόσθετα, η Ευρώπη έλαβε μέτρα για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, αντιμετωπίζοντας τα κενά στη ρύθμιση και την εποπτεία των χρηματαγορών, τόσο σε επίπεδο Ε.Ε. όσο και στο G20. Τα κράτη-μέλη συμφώνησαν να προχωρήσουν γρήγορα σε νομοθετικά μέτρα-κλειδιά, ώστε οι νέες εποπτικές αρχές να μπορέσουν να ξεκινήσουν τη λειτουργία τους από τις αρχές του επόμενου έτους και συμφώνησαν ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη ευρύτερης μακροοικονομικής εποπτείας.

Αυτό που χρειάζεται η Ε.Ε. για να εξέλθει από την κρίση, πέρα από τα προτεινόμενα μέτρα, είναι η πολιτική δέσμευση για επιδίωξη μεγαλύτερου οικονομικού συντονισμού. Όσον αφορά την Ελλάδα, θα πρέπει να διασφαλίσει την ορθή εκτέλεση του συμφωνηθέντος σχεδίου διάσωσης. Γνωρίζω ότι αυτό συνεπάγεται μεγάλες θυσιές

για τον ελληνικό λαό, αλλά αποτελεί εκ των ουκ άνευ προϋπόθεση για την οικονομική ανάκαμψη της χώρας.

Το νέο δόγμα, που πρώτα εφαρμόστηκε στην Ελλάδα και τώρα εξαπλώνεται ραγδαία σε άλλες χώρες, αποτελείται από τρία συστατικά: δημοσιονομική πειθαρχία, αυστηρή λιτότητα και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που εστιάζονται κυρίως στην πλήρη απελευθέρωση των αγορών εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση. Πιστεύετε ότι αυτό το δόγμα μπορεί να μας βγάλει από την κρίση, την ύφεση, τη φτώχεια και την ανεργία και να μας φέρει κοντά στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ή υπάρχει κάτι άλλο που απαιτείται;

Αν και πολύ επίπονα, τα τρία συστατικά που αναφέρατε διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στις προσπάθειες της Ε.Ε. για έξοδο από την κρίση, στην περίπτωση της Ελλάδας, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι πολύ σημαντικές για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών. Ένα αποτελεσματικά αποκεντρωμένο κράτος είναι σίγουρα καλύτερα εφοδιασμένο για την επίτευξη του ευρύτερου στόχου της ανθρωποκεντρικής πράσινης ανάπτυξης.

Πιστεύω ότι η τωρινή Ελληνική κυβέρνηση πασχίζει για την επίτευξη αποτελεσματικής πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης στη χώρα. Αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη τοπική ανάπτυξη και θα βελτιώσει την αποδοτικότητα στην υλοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η δημοσιονομική προσαρμογή και τα μέτρα λιτότητας πρέπει να συνδυαστούν με μια νέα ώθηση της Ενιαίας Αγοράς, με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Η προτεραιότητα στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της Ε.Ε. για ανάκαμψη και αειφόρο ανάπτυξη.

Αυτή είναι η περίπτωση της επανομαζόμενης Στρατηγικής Ευρώπη 2020,

η οποία υιοθετήθηκε από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων τον Ιούνιο του 2010 και αποσκοπεί στην ενίσχυση της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης, αλλά η οποία υπολείπεται χρηματοδοτικών πόρων!

Πώς και σε ποιο βαθμό η οικονομική κρίση έχει πλήξει τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Η Επιτροπή των Περιφερειών, και ιδιαίτερα η Πλατφόρμα για την Παρακολούθηση της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, ξεκίνησε στα τέλη του 2009 διαβούλευση μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την οικονομική ανάκαμψη. Περίπου 80% των περιφερειών και των πόλεων επεσήμαναν σημαντική μείωση των δημοσιονομικών τους εσόδων, 68% δήλωσαν μεγάλη αύξηση των δαπανών κοινωνικής προστασίας και κοινωνικών υπηρεσιών. Με τα αυστηρά μέτρα λιτότητας, που πρόσφατα ανακοινώθηκαν από ορισμένα κράτη-μέλη, η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο.

Τι προβλήματα καταγράφονται από τις τοπικές κοινότητες, ως αποτέλεσμα της κρίσης και της ύφεσης;

Η ως άνω διαβούλευση της Πλατφόρμας για την Παρακολούθηση της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 δείχνει ότι 36% των περιφερειών και πόλεων έχουν σημαντική μείωση στο ανθρωπινό δυναμικό τους. Αυτό συνεπάγεται ότι κατ' αυτόν τον τρόπο καθίσταται ακόμα πιο δύσκολο γι' αυτές να πετύχουν τους ήδη καθορισμένους στόχους.

Ποιες περιφέρειες και τομείς βιώνουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο από την κρίση;

Οι περιφέρειες που πριν από την κρίση βρίσκονταν κάτω από το μέσο όρο των 27 της Ε.Ε., όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ τους, είναι τώρα σε πολύ δύσκολη θέση. Ο μεγαλύτερος αντίκτυπος, ωστόσο, παρατηρείται στις πιο βιομηχανοποιημένες περιφέρειες, αυτές με κατά κεφαλήν ΑΕΠ

μεγαλύτερο του μέσου όρου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι κλάδοι που επλήγησαν περισσότερο από την οικονομική κρίση είναι η κατασκευαστική βιομηχανία και ο τουρισμός. Όσον αφορά τον πρώτο κλάδο, ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας υφίσταται σοβαρή κρίση. Η Επιτροπή των Περιφερειών ασχολήθηκε με το θέμα αυτό κατά την συνεδρίαση της ολομέλειας τον Φεβρουάριο, υιοθετώντας τη γνώμη του κ.ου Jean-Yves Le Drian (Κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών/Γαλλία) σχετικά με «τις βιώσιμες λύσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία και να ενισχυθούν οι δεσμοί της με τις περιφέρειες». Ο κλάδος της κτηματαγοράς διανύει, επίσης, πολύ δύσκολη περίοδο.

Η ΕτΠ αντιτάχθηκε πρόσφατα στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αναστολή της χρηματοδοτικής στήριξης από τα Ταμεία Συνοχής σε όσα κράτη-μέλη έχουν υπαχθεί σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Ποιος είναι ο λόγος για αυτό;

Η ΕτΠ στο ψήφισμά της επί «των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για τις οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών-μελών και της Ένωσης», που υιοθετήθηκε κατά την συνεδρίαση της Ολομέλειας τον περασμένο Ιούνιο, εναντιώνεται σθεναρά, όπως αναφέρατε, στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κυρίως για τρεις λόγους.

Πρώτον, με την ανακοίνωση αυτή η πολιτική συνοχής θα αποτελούσε τη μόνη πολιτική της Ε.Ε., όπου μπορούν να εφαρμοστούν κυρώσεις.

Δεύτερον, η αναστολή των πληρωμών θα επηρέαζε με άδικο τρόπο τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Σκεφτείτε, για παράδειγμα, την περίπτωση των υγιών περιφερειών εντός κράτους-μέλους που υπόκεινται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.

Τρίτον, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα κατέληγε σε διακρίσεις, λόγω της άνισης κατανομής των πό-

ρων από τα Ταμεία Συνοχής μεταξύ των κρατών-μελών (κυμαίνεται από 0,02% έως 3,5% του ΑΕΠ). Επίσης, η σύνδεση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που αποτελεί βραχυπρόθεσμη συμφωνία, με την Πολιτική Συνοχής, που πρέπει να αποτελεί μακροπρόθεσμο εργαλείο, μπορεί να συμβάλει στη διαστρέβλωση της σημασίας της.

Τι προτείνει η Επιτροπή των Περιφερειών ότι πρέπει να κάνουν οι αρχές της Ε.Ε. και οι εθνικές κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, στις τοπικές κοινωνίες;

Σύμφωνα με την Επιτροπή των Περιφερειών, η Πολιτική Συνοχής, ως διαρθρωτική πολιτική, είναι ένα πραγματικό και πολύ σημαντικό εργαλείο στα χέρια της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Συνεπάγεται ότι η ΕτΠ εναντιώνεται σθεναρά στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αναστολή των πληρωμών από τα Ταμεία Συνοχής στην περίπτωση των κρατών-μελών που εμπίπτουν σε Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος. Αντιθέτως, η ΕτΠ προτείνει, μια πιο ισχυρή και χωρίς αποκλεισμούς πολιτική συνοχής. Μελλοντικά, προτείνει, επίσης, τη συμμετοχή των τοπικών αρχών στο διάλογο για την πολιτική συνοχής. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στην παρούσα φάση οι περιφέρειες αποτελούν την καρδιά της πολιτικής Συνοχής, καθόσον η Συνθήκη της Ε.Ε. απλώς τις αναφέρει μόνο. Η ΕτΠ τονίζει, επίσης, ότι η πολιτική συνοχής δεν αποτελεί βραχυπρόθεσμο εργαλείο που αντιμετωπίζει μόνο τους οικονομικούς κλυδωνισμούς, αλλά αποτελεί μεσοπρόθεσμο μηχανισμό που αντιμετωπίζει τις διαρθρωτικές οικονομικές μεταβολές και την καινοτόμο παραγωγή, οδηγώντας στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη. Ακόμα, ένας τρόπος αναζωογόνησης της ευρωπαϊκής οικονομίας χωρίς την επιβάρυνση των εθνικών προϋπολογισμών είναι η δημιουργία Ευρωομολόγων και η χρήση τους για τη χρηματοδότηση πανευρωπαϊκών

δικτύων μεταφορών και ευρυζωνικών συνδέσεων. Στη συνέχεια, ένας ευρωπαϊκός οίκος, όχι τα κράτη-μέλη, θα οριζόταν ως κάτοχος της ως άνω υποδομής. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η χρηματοδότηση του χρέους θα γινόταν μέσω των εσόδων από την ενοίκιαση της υποδομής.

Τέλος, χρειαζόμαστε αναπτυξιακές, όχι μόνο περιοριστικές, πολιτικές, διαφορετικά θα έχουμε αποπληθωρισμό και μείωση του ΑΕΠ, τη στιγμή που χώρες της Ασίας και της Νοτίου Αμερικής αναπτύσσονται πολύ γρήγορα.

Σε πρόσφατο ψήφισμα διαμαρτυρήθήκατε για το γεγονός ότι ούτε η προτεινόμενη στρατηγική Ευρώπη 2020, ούτε η Στρατηγική της Λισαβόνας λαμβάνουν υπόψη τους το ρόλο και τη συνεισφορά των περιφερειών και των δήμων. Να θεωρήσουμε ότι, εκτός από τον κίνδυνο «επανεθνικοποίησης» της πολιτικής στην Ευρώπη, ελλοχεύει και ο κίνδυνος επιστροφής σε μια συγκεντρωτική κρατική εξουσία;

Κατά την τελευταία Συνεδρίαση της Ολομέλειας, η ΕτΠ, στο ψήφισμά της για «ισχυρότερη συμμετοχή των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών στην Στρατηγική Ευρώπη 2020», εκφράζει τη δυσαρέσκειά της, όπως επισημάνατε, που η Στρατηγική Ευρώπη 2020 και η Στρατηγική της Λισαβόνας δεν λαμβάνουν επαρκώς υπόψη το ρόλο και τη συνεισφορά των πόλεων και των περιφερειών. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν συνεπάγεται ότι βαίνουμε προς

πολιτικές «επανεθνικοποίησης». Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στηρίζει σημαντικά το ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών. Πρόσφατα, μάλιστα, επισήμανε τη μεγάλη σημασία τους στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ε.Ε. 2020 και πρότεινε τη δημιουργία ενός «τοπικού συμφώνου περιφερειακών και τοπικών αρχών για τη Στρατηγική Ευρώπη 2020», που θα διασφαλίζει την πολυεπίπεδη συμμετοχή στη μελλοντική στρατηγική, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη νομοθετική εξουσία των πόλεων και περιφερειών στους ακόλουθους τομείς: κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, εκπαίδευση, κλιματική αλλαγή, έρευνα και καινοτομία.

Ωστόσο, θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε το γεγονός ότι χρειάζεται ακόμα σκληρή δουλειά προκειμένου να ακουστούν οι φωνές μας και να αποτραπεί ο διαχωρισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου από την Πολιτική Συνοχής, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σ' ένα πρώτο βήμα προς την επανεθνικοποίηση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΚΡΙΣΗ Ευρωπαϊκοί ΟΤΑ

Από τις πρώτες κιόλας εκδηλώσεις της οικονομικής κρίσης στον ευρωπαϊκό, αλλά και διεθνή χώρο πολλοί ήταν οι οργανισμοί εκείνοι που έσπευσαν να προχωρήσουν στη διαμόρφωση μελετών και στη διεξαγωγή ερευνών, με στόχο την αποτύπωση της κατάστασης, τη διερεύνηση των υπό διαμόρφωση συνθηκών, την ενημέρωση των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και, τέλος, την αναζήτηση πιθανών δράσεων και μέτρων που θα κινούνται προς την κατεύθυνση της εξομάλυνσης και αντιμετώπισης της δύσκολης οικονομικής κατάστασης.

Για την περίπτωση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι ίδιοι οργανισμοί προχώρησαν στο σχηματισμό ομάδων εμπειρογνομόνων. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί, εκπροσωπώντας τα κράτη-μέλη, κλήθηκαν στη συνέχεια, μέσω της συμμετοχής τους σε εξειδικευμένα σεμινάρια ή συνέδρια και της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων, να παρέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες για την κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώνεται στην κάθε χώρα, και να παρουσι-

άσουν τα τυχόν μέτρα που έχουν λάβει οι τοπικές αρχές.

Οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό βρίσκονται ακόμη υπό εξέλιξη στις περισσότερες περιπτώσεις, καθώς τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται κάθε φορά επικαιροποιούνται με βάση την οικονομική κατάσταση, όπως αυτή μεταβάλλεται καθημερινά. Ωστόσο, τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα επιμέρους σεμινάρια και τις αναφορές αποτελούν ένα χρήσιμο εργαλείο πληροφόρησης και ενημέρωσης ανάμεσα στις τοπικές αρχές κάθε χώρας.

Στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιεί ο παγκόσμιος οργανισμός Ηνωμένων Πόλεων και Τοπικών Αυτοδιοικήσεων (UCLG) και αφορά τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τον τρόπο με τον οποίο αυτά έχουν επηρεαστεί από την παρούσα οικονομική κρίση, καθώς και αντίστοιχης έρευνας που εκπονείται από το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR) σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία Τοπικής Διακυβέρνησης και Δημοσίων Υπηρεσιών (LGI).

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή πραγματικότητα ένας σημαντικός αριθμός ευρωπαϊκών χωρών έλαβαν μέρος στο θεματικό σεμινάριο-συνέδριο που ορ-

των Ράλλη Γκέκα & Κατερίνα Μήτσου

γάνωσε το UCLG, σε συνεργασία με το CEMR, στην πόλη Sceaux (Παρίσι-Γαλλία), την 31η Μαρτίου 2010. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος, εκτός από τα μέλη του δικτύου εμπειρογνομόνων του CEMR, εκπρόσωποι του UCLG, της γαλλικής Ένωσης Πόλεων και Περιφερειών, της DEXIA, καθώς και οι συντονιστές τόσο της πρώτης έκθεσης όσο και της δεύτερης επικαιροποιημένης έκδοσής της. Μεγάλη ήταν, επίσης, η συμμετοχή των ευρωπαϊκών χωρών και στο σεμινάριο που διοργάνωσε το CEMR με τη συνεργασία του LGI, στη Βουδαπέστη, την 23η Ιουνίου 2010, σχετικά με τις επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στόχος και των δύο σεμιναρίων ήταν η συγκέντρωση επιπλέον πληροφοριακού υλικού από τους εκπροσώπους των χωρών και ο εμπλουτισμός των ερευνών με επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την οικονομική διάσταση κάθε χώρας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στο σημερινό δυσχερές οικονομικό περιβάλλον. Οι συμμετέχοντες στα σεμινάρια κλήθηκαν να ετοιμάσουν σύντομες παρουσιάσεις που να αποτυπώνουν την οικονομική πραγματικότητα της χώρας τους, να παρουσιάσουν τυχόν μέτρα και δράσεις της κεντρικής κυβέρνησης και της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης της κρίσης και να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις της κρίσης στη χώρα τους. Τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας θα συμπεριληφθούν στην επίσημη έκθεση του UCLG για την αποκέντρωση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε παγκόσμιο επίπεδο και το ρόλο των τοπικών αρχών, ενώ της δεύτερης θα παρουσιαστούν στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

1. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αντιμετώπιση με την κρίση – οι πρώτες αποτυπώσεις

Οι πληροφορίες που μετέφεραν οι συμμετέχοντες στα συνέδρια, σχετικά με την οικονομική κατάσταση των τοπικών αρχών στη χώρα τους, «ζωγραφίζουν» τη σημερινή πραγματικότητα με, μάλλον, μελανά χρώματα. Αν και είναι δεδομένο ότι η χρηματοπιστωτική κρίση πλήττει το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών τα τελευταία σχεδόν δύο χρόνια, η παρουσία της σε κάθε χώρα εκδηλώνεται με διαφορετικό τρόπο ανάλογα, σε κάθε περίπτωση, με τις εκάστοτε ιδιαιτερότητες. Ωστόσο, όπως φαίνεται και από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στη συνέχεια, ανεξάρτητα από την ιδιομορφία της κάθε χώρας, η κρίση λαμβάνει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που είναι κοινά στο σύνολο της Ευρώπης, όπως, για παράδειγμα, η μείωση των φορολογικών εσόδων, η αύξηση στη ζήτηση κοινωνικών υπηρεσιών κ.ά.

1.α. Η αποτύπωση της κρίσης στα έσοδα και τις δαπάνες των ΟΤΑ

Πτώση εσόδων από φόρους εισοδήματος και ακίνητης περιουσίας

Η γενική τάση που παρατηρείται είναι ότι η κρίση έπληξε άμεσα τα τοπικά φορολογικά έσοδα. Σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει ένας συνδυασμός τοπικών ή εθνικών ιδιαιτεροτήτων και διαφορετικής συμπεριφοράς των βασικών φορολογικών πόρων της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις

περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, λόγω πτώσης του κλάδου των κατασκευών, αλλά και της αγοράς ακινήτων, σημειώνεται μεγάλη πτώση στα έσοδα από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας. Ορισμένες χώρες αποτελούν και σ' αυτή την περίπτωση τις εξαιρέσεις από τον κανόνα. Στη Ρουμανία, για παράδειγμα, παρατηρήθηκε πτώση του ΦΑΠ το 2008 και αύξηση το 2009. Ο Φόρος Εισοδήματος, που αποτελεί έναν άλλο βασικό φορολογικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, παρουσιάζει μείωση, η οποία σε ορισμένες χώρες έχει τα χαρακτηριστικά βουτιάς. Η κρίση φαίνεται να επηρεάζει περισσότερο τα τοπικά έσοδα από το Φόρο Εισοδήματος Νομικών Προσώπων.

Σημαντική μείωση και των κρατικών επιχορηγήσεων

Στις περισσότερες Ευρωπαϊκές Τοπικές Αυτοδιοικήσεις παρουσιάζεται μείωση των κρατικών επιχορηγήσεων. Η τάση αυτή δεν είναι ισχυρή και υπάρχουν διαφορετικές αντιμετώπισεις. Στην Τσεχία αυξήθηκαν οι κρατικές επιχορηγήσεις για να καλύψουν την απώλεια των φορολογικών εσόδων των ΟΤΑ. Αντίστοιχα, στην Πορτογαλία οι τοπικές αρχές διατύπωσαν επενδυτικό πρόγραμμα για την Τ.Α. ανάλογο μ' αυτό που έχει εφαρμόσει η Ισπανία. Σημαντικό στοιχείο, επίσης, θα πρέπει να θεωρηθεί το γεγονός ότι ορισμένες χώρες προχωρούν στον επανασχεδιασμό του συστήματος κατανομής των επιχορηγήσεών τους.

Θέσπιση νέων τοπικών φόρων

Ένας άλλος τρόπος για να αντιμετωπιστεί από το κεντρικό κράτος η απώλεια φορολογικών εσόδων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι η θέσπιση νέων τοπικών φόρων. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι φόροι αυτοί έχουν ως φορολογική βάση την ακίνητη περιουσία.

Ο προβληματισμός που υπάρχει είναι το κατά πόσο, σε μια περίοδο που η ευρωπαϊκή αγορά ακινήτων βρίσκεται σε ύφεση, η επιπλέον επιβάρυνση της ακίνητης περιουσίας θα είναι αποτελεσματική, τόσο στο επίπεδο της ανάκαμψης όσο και στο επίπεδο συλλογής τοπικών φορολογικών εσόδων. Έως και δραματική η αύξηση του δανειακού βάρους ευρωπαϊκών δήμων. Το τελευταίο διάστημα διακρίνεται αύξηση του δανειακού βάρους των ευρωπαϊκών ΟΤΑ. Παρατηρείται ότι σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως εξάλλου και στη χώρα μας, θεσμοθετούνται ρυθμιστικά μέτρα για την πιστοληπτική πολιτική των ΟΤΑ. Η πιο ακραία περίπτωση είναι αυτή της Εσθονίας, όπου απαγορεύτηκε ο δανεισμός των ΟΤΑ. Πρέπει να τονιστεί ότι, παρά τις προσπάθειες και τις ρυθμίσεις των κεντρικών κυβερνήσεων, το χρέος της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης αυξήθηκε, και μάλιστα δραματικά σε ορισμένες χώρες, το 2009.

Η κρίση ανέβασε στα ύψη τα έξοδα των δήμων

Στις περισσότερες ευρωπαϊκές Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, αν και περιορίζονται τα έσοδα, οι δαπάνες αυξάνονται. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση της ζήτησης κοινωνικών υπηρεσιών που προκαλεί η κρίση, καθώς –ως γνωστόν– οι κοινωνικές υπηρεσίες είναι αρμοδιότητα της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις τοπικές δημόσιες δαπάνες σημειώνεται το εξής παράδοξο: Τα έξοδα των ΟΤΑ, σε σχέση με το ΑΕΠ, αυξάνονται, αλλά σε απόλυτους αριθμούς μειώνονται. Αυτό οφείλεται στην κρίση και στη μείωση του ΑΕΠ, που παρατηρείται τα τελευταία δύο χρόνια. Η τάση μείωσης των τοπικών δημοσίων δαπανών είναι σχεδόν γενική. Ακόμα και στη Γερμανία οι δαπάνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το 2009 μειώθηκαν,

σε απόλυτους αριθμούς, σε σχέση με το 2008. Εξαιρέση στην τάση αυτή αποτελεί η Πολωνία, που παρουσιάζει συνεχή οικονομική μεγέθυνση και αύξηση του ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, υπάρχει πάντα ο σκεπτικισμός στην περίπτωση της Πολωνίας μήπως η κρίση, λόγω διαρθρωτικών προβλημάτων, έχει απλώς καθυστερήσει χρονικά. Μία επιπλέον πολιτική του κεντρικού κράτους, που συνηθίζεται σε περιόδους δημοσιονομικής κρίσης, είναι η μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Μειώσεις προσωπικού

Σε πολλές χώρες, ιδιαίτερα της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, παρατηρείται μείωση του προσωπικού των ΟΤΑ, όπως, επίσης, και του μισθού των δημοτικών υπαλλήλων. Σε ορισμένες χώρες, όπως η Λετονία, η Ρουμανία, η Ουκρανία και η Τσεχία, η κατάσταση είναι οριακή. Ο πρώτος κλάδος που πλήττεται από τις μειώσεις προσωπικού είναι η καθαριότητα.

Μηδενικές οι επενδύσεις

Θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τις τοπικές δημόσιες επενδύσεις το μεγάλο χαμένο της οικονομικής κρίσης. Τα περισσότερα Προγράμματα Δημοσίων Επενδύσεων των κεντρικών κυβερνήσεων έχουν περιοριστεί δραματικά. Αυτό επηρεάζει τις επιχορηγήσεις για επενδύσεις, με αποτέλεσμα πτώση των τοπικών επενδύσεων. Είναι φανερό ότι οι επενδύσεις χρηματοδοτούνται πλέον μόνον εκεί που είναι δυνατόν με δανειακά κεφάλαια.

1.β. Η αποτύπωση της κρίσης ανά χώρα

Όπως τονίστηκε και παραπάνω οι επιπτώσεις της κρίσης σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα:

Φινλανδία:

Πρόγραμμα σωτηρίας τοπικών υπηρεσιών

Οι τοπικές αρχές της Φινλανδίας σημειώνουν μείωση των φορολογικών τους

εσόδων και παράλληλη αύξηση των δαπανών τους, παρόλο τις διορθωτικές κινήσεις και τις δράσεις που ανέλαβαν, με στόχο την αντιμετώπιση της γρήγορης υπερχρέωσής τους και την πιθανότητα περιορισμού των επενδύσεων. Ταυτόχρονα, οι οικονομικές συνθήκες γίνονται ολοένα και πιο δυσχερείς, αποτέλεσμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, με το χρέος της τοπικής κυβέρνησης να έχει αυξηθεί από 3% το 2000 σε 10% το 2010. Επιπλέον, οι τοπικές αρχές της χώρας προώθησαν ένα «πρόγραμμα σωτηρίας των τοπικών υπηρεσιών» για να εξισορροπήσουν την οικονομική κατάσταση των δήμων σε σύντομο χρονικό διάστημα, με στόχο την περικοπή του λειτουργικού κόστους κατά 2,5% ανά χρόνο.

Γαλλία:

Στόχος η μείωση των ελλειμμάτων

Μέρος των φόρων προέρχεται από τις μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας, οι οποίες έχουν περιοριστεί δραστικά λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Αν και το ύψος του δανεισμού είναι ακόμη χαμηλό για τις γαλλικές τοπικές αρχές, αντιπροσωπεύοντας το 10%-12% του χρέους του δημόσιου τομέα, η κεντρική κυβέρνηση επιδιώκει να τις κινητοποιήσει προς την κατεύθυνση της περαιτέρω μείωσης των ελλειμμάτων τους.

Βουλγαρία:

Μείωση δαπανών και απολύσεις

Τα οικονομικά των βουλγαρικών ΟΤΑ παρουσιάζουν μεγάλη κάμψη. Το 2009 η κεντρική κυβέρνηση περιορίσε τις επιχορηγήσεις προς τους ΟΤΑ κατά 10%, ενώ για το 2010 προτίθεται να προχωρήσει σε πρόσθετη μείωση της τάξεως του 15%. Παράλληλα, η βουλγαρική Τοπική Αυτοδιοίκηση προχώρησε σε απολύσεις.

Κροατία:

Ήρθαν νέοι τοπικοί φόροι

Στην Κροατία το 2009 ήταν εκλογική χρονιά. Ενώ το ΑΕΠ της χώρας έπεσε κατά 5% περίπου, ο φόρος εισοδήματος και τα έσοδα από δημοτικά τέλη

περιορίστηκαν, οι τοπικές δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν. Θεσπίστηκαν νέοι τοπικοί φόροι, με αντικείμενο την ακίνητη περιουσία, ενώ παράλληλα άλλαξε και ο τρόπος κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων. Σημαντικό κριτήριο κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων θεωρείται πλέον η οικονομική ανάπτυξη.

Τσεχία:

Μεγάλη πτώση στα έσοδα

Στην Τσεχία τα έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μειώνονται, αλλά οι δαπάνες καταγράφουν αυξητικές τάσεις. Η αύξηση των τοπικών δημοσίων δαπανών το 2009 σε σχέση με το προηγούμενο έτος ήταν της τάξης του 10%. Το 2009 παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και αύξηση στο ΦΑΠ. Συνέπεια της μείωσης των εσόδων και της αύξησης των δαπανών αποτελεί ο περιορισμός του ελλείμματος της κεντρικής κυβέρνησης και η παράλληλη αύξηση του ελλείμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Γερμανία:

Έκρηξη χρέους

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση της Γερμανίας πέρασε από ένα πλεονασματικό προϋπολογισμό το 2008 σε ελλειμματικό το 2010. Η έκρηξη χρέους εκδηλώθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (μέσα σε 10 χρόνια το χρέος αυξήθηκε 5 φορές) και επιδεινώθηκε από παράλληλα κοινωνικά προβλήματα, όπως είναι η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός κ.ά. Στην πραγματικότητα, ακόμη και ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών αυξήθηκε απότομα.

Ισλανδία

Μείωση εσόδων, έκρηξη κοινωνικών δαπανών

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα έχουν επιδεινώσει την κατάσταση, παράλληλα με τη μείωση των εισοδημάτων και την ταυτόχρονη αύξηση των δαπανών, ιδιαίτερα στην περίπτωση των κοινωνικών υπηρεσιών, όπως είναι η κοινωνική στέγαση.

Ιρλανδία:

Δύο νέοι τοπικοί φόροι αντί της κρατικής επιχορήγησης

Το ύψος του εθνικού χρέους επηρεάσε άμεσα τις τοπικές αρχές της χώρας, με τα φορολογικά έσοδα των δήμων να μειώνονται δραματικά μέσα στο 2009. Για τα επόμενα χρόνια η χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ιρλανδία θα πρέπει να εξαρτάται ολοένα και λιγότερο από τις κρατικές επιχορηγήσεις, λόγω του αυξημένου ελλείμματος της χώρας (στην παρούσα φάση η κυβέρνηση προσπαθεί να διαχειριστεί έλλειμμα που ανέρχεται στα 4 δισ. € ετησίως, μέσα στα επόμενα 4 χρόνια). Το 2009 η Επιτροπή Φορολόγησης πρότεινε την επιβολή δύο φόρων, ώστε να καλυφθεί η μείωση της κρατικής επιχορήγησης προς τους ιρλανδικούς ΟΤΑ, τα τέλη για τις υπηρεσίες ύδρευσης σε νοικοκυριά και τα τέλη για την πρώτη κατοικία.

Σουηδία:

Μικρή επίδραση της κρίσης για τους δήμους

Η υποστήριξη των τοπικών αρχών από την κεντρική κυβέρνηση είναι απαραίτητη. Παρ' όλα ταύτα, οι τοπικές αρχές της Σουηδίας φαίνεται να είναι αυτές που επηρεάστηκαν λιγότερο από τη χρηματοπιστωτική κρίση, καθώς μόλις το 10% αυτών παρουσιάζει έλλειμμα.

Πορτογαλία:

Ειδικό πρόγραμμα διαχείρισης της κρίσης

Μολονότι το τοπικό δημόσιο χρέος κυμαίνεται σε ποσοστά χαμηλότερα από το εθνικό (0,1% του ΑΕΠ και 9,4% του ΑΕΠ, αντίστοιχα), το νέο πρόγραμμα σταθερότητας απαγορεύει το χρέος σε τοπικό επίπεδο. Παράλληλα, οι διαπραγματεύσεις με την κεντρική κυβέρνηση έχουν ξεκινήσει σχετικά με την ενδεχόμενη μεταφορά αρμοδιοτήτων (εκπαίδευση, φροντίδα ΑμΕΑ και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες) από το κράτος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Λόγω του νέου νόμου για τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι επιχορηγή-

σεις υπολογίζονται με βάση τα έσοδα κάθε χρόνου. Ο υπολογισμός αυτός εξυπηρετεί τους μικρούς πληθυσμιακά ΟΤΑ, ωστόσο επηρεάζει αρνητικά τους μεγάλους. Για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης οι τοπικές αρχές της Πορτογαλίας πρότειναν το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ειδικού προγράμματος διαχείρισης κρίσης, όπως εκείνο της Ισπανίας.

Ηνωμένο Βασίλειο:

Μεγάλα τα έσοδα, αλλά...

Αν και η συλλογή εσόδων διατηρείται ακόμη σε υψηλά επίπεδα, τα τέλη και οι κεφαλαιουχικές εισπράξεις δείχνουν να επηρεάζονται από τη χρηματοπιστωτική κρίση.

Ρουμανία:

Σκληρή λιτότητα και στους δήμους

Η κεντρική κυβέρνηση της Ρουμανίας ανακοίνωσε πακέτο μέτρων λιτότητας, με τα οποία η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να καλύψει το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας. Συγκεκριμένα, τα μέτρα περιλαμβάνουν μείωση κατά 3% των εσόδων από το φόρο εισοδήματος, περικοπή κατά 25% των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (ο μέγιστος αριθμός των θέσεων καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των κατοίκων). Τα μέτρα αυτά έρχονται να συμπληρώσουν την αύξηση του ΦΠΑ κατά 5%, από 19% σε 24%, που θεσμοθετήθηκε νωρίτερα μέσα στον Ιούνιο.

2. Πολιτικές που αναδεικνύονται από την κρίση

Το ερώτημα πώς θα μεταβληθεί η κρίση σε ευκαιρία στην Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση αποκτά ιδιαίτερη και πολύ συγκεκριμένη σημασία. Παρατηρήθηκε, για παράδειγμα, ότι με την κρίση αμβλύνονται οι αντιθέσεις μεταξύ των ΟΤΑ. Η κρίση πλήττει περισσότερο τους «πλούσιους» ΟΤΑ από ό,τι τους «φτωχούς», καθώς βασική της επίπτωση είναι η μείωση των φορολογικών εσόδων. Ο περιορισμός των φορολογικών εσόδων σ' ένα δήμο

με περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες είναι προφανές ότι είναι οριακός. Το γεγονός αυτό δημιουργεί εξισορροπητικές τάσεις και αμβλύνει τις διαδημοτικές ανισότητες. Ένας άλλος παράγοντας που αναδείχθηκε από την παρούσα οικονομική κρίση είναι οι δυνατότητες, αλλά και η ανάγκη που έχουν οι ΟΤΑ να αξιοποιήσουν νέες μορφές οργάνωσης και διαχείρισης, ώστε να αυξήσουν την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητά τους. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης των ΟΤΑ. Η κρίση δημιουργεί προϋποθέσεις για αύξηση της ζήτησης στον ευαίσθητο αυτόν τομέα. Ο περιορισμός, όμως, των εσόδων αποτελούν τροχοπέδη στο επίπεδο της προσφοράς. Η αύξηση της παραγωγικότητας και η αναζήτηση συμπληρωματικών πηγών χρηματοδότησης είναι σχεδόν μονόδρομος σ' αυτήν την περίπτωση. Παράλληλα, σε χώρες που εφαρμόζονται Προγράμματα Σταθερότητας και Ανάπτυξης ή είναι ενταγμένες σε προγράμματα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου η προσαρμογή στις απαιτήσεις των εθνικών προγραμμάτων, εκτός όλων των αρνητικών, εμπεριέχει και κάτι θετικό για τους ΟΤΑ, όπως η ορθολογικοποίηση του επιχειρησιακού και οικονομικού τους προγραμματισμού. Στην προσπάθεια να αναπτυχθεί η αποτελεσματικότητα και να αξιοποιηθούν οι οικονομίες κλίμακας στην ημερήσια διάταξη της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει εισαχθεί και πάλι το θέμα της διαδημοτικής συνεργασίας. Η συζήτηση αυτή ενδιαφέρει πολύ τους ελληνικούς δήμους και ιδιαίτερα τους νησιώτικους και ορεινούς, καθώς ορισμένες από τις αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με τον «Καλλικράτη», θα πρέπει να τις υλοποιούν σε συνεργασία με τον πλησιέστερο «μεγάλο» δήμο. Ένα, επίσης, ιδιαίτερα επίκαιρο θέμα είναι πώς θα μπορέσουν οι ευρωπαϊκοί ΟΤΑ να αντιμετωπίσουν αποδοτικά και οικονομικά τις σύγχρονες προκλήσεις, με τις μειώσεις προσωπικού που υφίστανται. Μία ευρεία διαδεδομένη λύση είναι το outsourcing. Η λύση αυτή εάν

δεν συνδυαστεί με συγκεκριμένα μέτρα, όπως μέτρα για τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς, μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από αυτά που επιδιώκει να λύσει.

Στη Σερβία, για παράδειγμα, οι ΟΤΑ αντικατέστησαν τους υπαλλήλους καθαριότητας με εξωτερικά συνεργεία. Το κόστος της υπηρεσίας αυτής τελικά αυξήθηκε.

Όπως τονίστηκε και παραπάνω μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η επενδυτική ανομβρία. Οι λύσεις και οι διέξοδοι που αναζητούνται είναι πολλές. Σε θεωρητικό επίπεδο οι ΣΔΙΤ αποτελούν μια αξιόπιστη λύση, λαμβάνοντας υπόψη και την προνομιακή σχέση τους με το δημοσιονομικό έλλειμμα και χρέος. Σε πρακτικό επίπεδο, όμως, τα αποτελέσματα στην ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι πενι-

χρά. Θα πρέπει να αναζητηθούν νέες, ευέλικτες, αποτελεσματικές και λιγότερο χρονοβόρες διαδικασίες για την προώθηση ΣΔΙΤ σε τοπικό επίπεδο. Σημαντικό, επίσης, ρόλο σε αυτήν την περίπτωση έχουν οι υποστηρικτικοί μηχανισμοί όσων ΟΤΑ δεν έχουν τις επιστημονικές δυνατότητες και την εμπειρία να αντιμετωπίσουν τις τεχνικές, οικονομικές και νομικές απαιτήσεις που εμπεριέχονται στις ΣΔΙΤ.

Τη στιγμή που η χρηματοπιστωτική αγορά αντιμετωπίζει προβλήματα είναι λογικό η ροή κεφαλαίων προς την

Τοπική Αυτοδιοίκηση να περιοριστεί. Θα πρέπει οι ευρωπαϊκοί ΟΤΑ να σχεδιάσουν τις επενδυτικές τους προτάσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί και να διεκδικήσουν το κομμάτι της πίττας από το

Ένας σημαντικός τομέας επενδυτικών ευκαιριών για τους ΟΤΑ είναι οι λεγόμενες «πράσινες» επενδύσεις. Σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, με τη βοήθεια και των κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, υπάρχουν

ανάλογα επενδυτικά προγράμματα, το εύρος, όμως, όπως και τα αποτελέσματά τους είναι περιορισμένα. Το κεντρικό κράτος και οι ίδιες οι τοπικές αρχές σφειλούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες με μακροπρόθεσμο χαρακτήρα, ώστε η κρίση να αποτελέσει ουσιαστικά μια ευκαιρία νέας ανάπτυξης και ενδυνάμωσής τους. Δράσεις, όπως η ενίσχυση των τοπικών επενδύσεων, που θα λειτουργήσει ως κίνητρο για την τόνωση της απασχόλησης, η αξιοποίηση του υπάρχοντος προσωπικού και η επιμόρφωσή του, ο καλύτερος συντονισμός ανάμεσα στα διαφορετικά επίπεδα της αυ-

τοδιοίκησης, ο εξορθολογισμός των δαπανών, η ενδυνάμωση και η παροχή καλύτερης ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε μία περίοδο που σημαντικός αριθμός πολιτών δείχνει να τις έχει μεγαλύτερη ανάγκη, μπορεί να αποτελέσουν την ευκαιρία όχι μόνο για την πιο γρήγορη έξοδο των τοπικών αρχών από την κρίση, αλλά και τη δημιουργία μιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης πολύ πιο ισχυρής, με μεγαλύτερο βαθμό αυτονομίας, αλλά και την ικανότητα να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα, μελλοντικά, παρόμοιες συνθήκες.

Συμπεράσματα

Ο αντίκτυπος της χρηματοπιστωτικής κρίσης που εκδηλώθηκε το 2008 έγινε αισθητός και στις περισσότερες τοπικές αρχές της Ευρώπης. Ερωτήματα όπως ποια πρέπει να είναι η αντίδραση των τοπικών αρχών στην οικονομική πραγματικότητα, τι είδους μέτρα πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση της κρίσης και κατά πόσο οι τοπικές αρχές χρειάζονται υποστηρικτικές δράσεις και μέτρα για να αντεπεξέλθουν στις νέες συνθήκες, αποτελούν αντικείμενο συζήτησης σε ευρωπαϊκούς και τοπικούς οργανισμούς και φορείς, χωρίς πάντα να παρέχονται και οι πιο ουσιαστικές απαντήσεις. Σε πολλές περιπτώσεις οι ίδιες οι τοπικές αρχές δεν φαίνεται να ήταν κατάλληλα προετοιμασμένες για το ενδεχόμενο μιας τέτοιας οικονομικής κρίσης. Παράλληλα, οι κεντρικές κυβερνήσεις κάποιων χωρών παρουσιάζουν σπασμωδικές αντιδράσεις, χωρίς να λειτουργούν υποστηρικτικά προς τις τοπικές αρχές. Γεγονός αποτελεί ότι στο σύνολο της Ευρώπης είναι ελάχιστες οι κεντρικές κυβερνήσεις ή οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, αντίστοιχα, που έχουν προχωρήσει στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση προγραμμάτων αντιμετώπισης και διαχείρισης της κρίσης.

Η κάθε χώρα φαίνεται να έχει επηρεαστεί σε διαφορετικό βαθμό και κλίμακα από τη χρηματοοικονομική κρίση. Οι ιδιαιτερότητες, άλλωστε, της καθεμιάς καθόρισαν σε μεγάλο ποσοστό το βαθμό στον οποίον η κρίση την επηρέασε. Ωστόσο, όπως φάνηκε και από τα παραπάνω πρώτα συμπεράσματα, η σημερινή οικονομική κατάσταση μοιράζεται κοινά χαρακτηριστικά, όπως είναι η μείωση των φορολογικών εσόδων, το μεγάλο ποσοστό τοπικού δημοσίου χρέους, ο περιορισμός των επενδύσεων, αλλά και η αυξημένη ζήτηση κοινωνικών υπηρεσιών. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει την ανάγκη μιας συνολικής και στοχευμένης αντίδρασης, που θα θέτει προτεραιότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά θα λειτουργεί ταυτόχρονα υποστηρικτικά και σε τοπικό επίπεδο. Προγράμματα διαχείρισης της κρίσης δεν αρκεί να σχεδιαστούν με γνώμονα την απλή αυτοσυντήρηση των τοπικών αρχών για την περίοδο που θα διαρκέσει η οικονομική αυτή κατάσταση ή την οριακή τους επιβίωση με το πέρασμα της κρίσης.

χρηματοπιστωτικό σύστημα που τους ανήκει. Η σιγουριά των διάφορων ευρωπαϊκών «Ταμείων Παρακαταθηκών και Δανείων» ή δημοτικών τραπεζών φαίνεται ότι βαίνει μειούμενη. Ένας τομέας, επίσης, που αναδύθηκε από την κρίση σε τοπικό επίπεδο σχετίζεται με την ανάγκη δημιουργίας έμμεσων μέτρων και δράσεων υποστήριξης της τοπικής αναπτυξιακής διαδικασίας από τους ΟΤΑ. Είναι μια συζήτηση που επανέρχεται. Αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στην Ιταλία (Τρίτη Ιταλία) και μετά τη δεκαετία του '80 ατόνησε.

ΚΟΓΚΡΕΣΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Μέτρα και πολιτικές στήριξης για να θωρακιστούν οι τοπικές κοινωνίες

Παρόλο το μεγάλο χρηματικό ποσό που διοχετεύτηκε στο σύστημα από τις κεντρικές κυβερνήσεις και μολονότι, σε πολλές περιπτώσεις, η οικονομική βάση του τοπικού δημόσιου τομέα θεωρείται γενικά στερεή, ο αντίκτυπος της χρηματοπιστωτικής κρίσης έγινε αισθητός στις περιφέρειες, στους δήμους και τις κοινότητες της Ευρώπης. Το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών, καθώς και το Συμβούλιο της Ευρώπης ανταποκρίθηκαν στην παρούσα κατάσταση με τη διεξαγωγή ερευνών, αναφορών

και μελετών σχετικά με τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές. Παράλληλα, η Επιτροπή για την Κοινωνική Συνοχή παρουσίασε αναφορά γύρω από τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν για την καταπολέμηση των υπερβολικών χρεών που αντιμετωπίζουν οι πιο ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες από τις επισημάνσεις-προτάσεις μελών των παραπάνω οργανισμών, που περιγράφουν τη σημερινή κατάσταση, καθώς και τις θέσεις του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών.

**Gunther Krug (Γερμανία),
αντιπρόεδρος του Κογκρέσου των
Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών:**

«Ο αντίκτυπος της κρίσης στις τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι τόσο άμεσος όσο και έμμεσος. Οι οικονομικοί πόροι συνεχώς μειώνονται, σε μία χρονική περίοδο κατά την οποία οι τοπικές υπηρεσίες πρέπει να είναι ενισχυμένες και οι τοπικές οικονομίες χρειάζονται υποστήριξη. Επιπλέον, η κρίση προκαλεί αβεβαιότητα και οδηγεί σε πεσιμισμό σε όλα τα επίπεδα». Με ποιο τρόπο θα πρέπει να απαντήσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές; Ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν; Τι

είδους βοήθεια χρειάζονται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές; Αυτές είναι κάποιες από τις ερωτήσεις που συζητήθηκαν κατά την εαρινή σύνοδο του Κογκρέσο ανάμεσα στους συμμετέχοντες.

Maurice Vincent (Γαλλία), δήμαρχος της πόλης Saint Etienne και μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου Rhone-Alpes:

«Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι υπεύθυνη σχεδόν για τα 2/3 των δημόσιων επενδύσεων, με ρυθμό ανάπτυξης 3,2% από το 2000. Το χρέος της έχει, επίσης, αυξηθεί κατά 3,9%, αλλά αντιπροσωπεύει μόνο το 5,8% του ΑΕΠ».

Οι υπερβολές ενός ελλιπώς οργανωμένου χρηματοδοτικού συστήματος οδήγησαν σε μια ξέφρενη αναζήτηση για κέρδη, μέσω της προώθησης χρηματοπιστωτικών προϊόντων υψηλού ρίσκου. Πολλές τοπικές αρχές «χτυπήθηκαν» ακριβώς από την κατάρρευση αυτών των προϊόντων, με αποτέλεσμα την έκρηξη του χρέους τους.

1. Μείωση πόρων

Για τις τοπικές αρχές οι συνέπειες της μείωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μέσα στα εδαφικά τους όρια, αντανakλάται αυτόματα στην παράλληλη μείωση του φόρου εισοδήματος. Σε τέτοιες περιπτώσεις η αποφυγή θεσμοθέτησης νέων τοπικών φόρων εμφανίζεται σχεδόν αδύνατη, ενώ την ίδια στιγμή οι τοπικές αρχές πρέπει να αντιμετωπίσουν και την απροθυμία των τραπεζών να προχωρήσουν σε νέο δανεισμό.

Ιωάννης Στρατάκης (Ελλάδα), μέλος του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών:

«Οι τοπικές αρχές βλέπουν τους πόρους τους να περιορίζονται συνεχώς, είτε πρόκειται για κρατικές επιχορηγήσεις είτε για τοπικά φορολογικά έσοδα. Για να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή σε τοπικό επίπεδο είναι απαραίτητο να αποφευχθεί η μείωση των εσόδων των τοπικών αρχών, γεγονός που θα έχει, άλλωστε, άμεσες επιπτώσεις στις τοπικές κοινότητες».

Adrien Zeller (Γαλλία), πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Αλσατίας:

«Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν και οφείλουν να αναλάβουν πρωτοβουλίες στο συγκεκριμένο τομέα και επομένως πρέπει να επενδύσουν στην ενίσχυση της απασχόλησης, αλλά και να αναλάβουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αναζωογόνηση των τοπικών οικονομιών. Περισσότερο σήμερα παρά ποτέ ο ρόλος αυτός των τοπικών αρχών βρίσκει την εφαρμογή του, ιδίως στη Γαλλία, όπου το 70% των δημόσιων επενδύσεων βρίσκεται στα χέρια των τοπικών, νομαρχιακών και περιφερειακών αρχών. Αν αυτά τα επίπεδα διακυβέρνησης δεν ολοκληρώσουν το έργο τους, η κρίση θα γίνει ακόμη πιο σοβαρή».

Τέτοιου είδους επενδύσεις πρέπει να υποστηριχθούν σε εθνικό επίπεδο και να σηματοδοτούν, παράλληλα, την ανάγκη κοινής πολιτικής και συνεργασίας ανάμεσα στις ευρωπαϊκές, τοπικές και περιφερειακές αρχές για μια πιο ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της κρίσης.

2. Διατήρηση της κοινωνικής συνοχής

Το Κογκρέσο τονίζει ότι η κρίση δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως επιχειρήματα για τον περιορισμό των κοινωνικών δαπανών, οι οποίες χρηματοδοτούν κοινωνικές υπηρεσίες που συντελούν στην εξομάλυνση της κρίσης. Χωρίς αυτές τις δαπάνες, η κρίση αποδεικνύεται πολύ πιο σοβαρή, ιδιαίτερα για τις ευπαθείς ομάδες, αλλά και για το σύνολο της κοινωνίας μακροπρόθεσμα. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Κογκρέσο υιοθέτησε, τον Οκτώβριο του 2009, ένα ψήφισμα, με το οποίο υπογράμμιζε το ρόλο τον οποίον μπορούν να έχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην αποφυγή των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, δουλεύοντας για τη βελτίωση των όρων δανεισμού, ώστε ο ήδη μεγάλος αριθμός αυτών να μην αυξηθεί ακόμη περισσότερο.

Επιπλέον, η χρηματοπιστωτική κρίση επηρεάζει αρνητικά και την κατα-

νάλωση, ιδιαίτερα όσον αφορά τους οικονομικά πιο αδύνατους, οι οποίοι καταφεύγουν σε δανεισμό προκειμένου να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες. Η σχετική μελέτη της Επιτροπής Κοινωνικής Συνοχής υποστήριξε την αναγκαιότητα ελέγχου των πρακτικών δανεισμού από νοικοκυριά και προώθησε την ιδέα δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού κώδικα καλής πρακτικής, υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, που θα εποπτεύει τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία του δανεισμού και θα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις, τις συνθήκες και τους όρους του, προστατεύοντας όσους καταφεύγουν στο δανεισμό από την υπερχρέωση.

3. Ευπαθείς ομάδες

Η χρηματοπιστωτική κρίση υπογράμμισε το πόσο εύθραυστες μπορεί να είναι συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, όταν αντιμετωπίζουν τις δεδομένες οικονομικές συνθήκες, όπως για παράδειγμα οι μετανάστες.

Isaac Albert (Ισπανία), αντιδήμαρχος Terrassa:

«Οι μετανάστες συχνά απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα, που αποτέλεσε τον τομέα που επλήγη σφοδρότερα από τη χρηματοπιστωτική κρίση. Τον Ιανουάριο του 2009 σχεδόν το 28% των ανέργων ήταν μετανάστες».

Esther Maurer (Ελβετία), μέλος του Κογκρέσου:

«Μολονότι η απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και στο Δημόσιο, αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην κοινωνική ένταξη των ομάδων αυτών, κανείς δεν μπορεί να μην αποδεχθεί ότι πλέον η ανεργία επηρεάζει το σύνολο της κοινωνίας».

Το ψήφισμα που υιοθετήθηκε από το Κογκρέσο προτείνει μέτρα για την προώθηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών στη διαδικασία προσλήψεων και τη συνεχή εκπαίδευση των ευπαθών ομάδων.

Στόχοι και στρατηγικές της “Πράσινης Χάρτας”

Προτεραιότητα της Αυτοδιοίκησης Το Περιβάλλον

Τον πρωταγωνιστικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει στον κρίσιμο τομέα του περιβάλλοντος επιχειρεί να αναδείξει το τελευταίο διάστημα η ΚΕΔΚΕ, κωδικοποιώντας και αποτυπώνοντας μέσα από την «Πράσινη Χάρτα» της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το σύνολο των δράσεων, αλλά και των τομέων ευθύνης, στα οποία μπορεί να συμβάλει με ουσιαστικό τρόπο. Μέσα από την «Πράσινη Χάρτα», δηλαδή, η Αυτοδιοίκηση προσδιορίζει ένα πλαίσιο στρατηγικών, αρχών, συγκεκριμένων στόχων και ενεργών πολιτικών που σηματοδοτούν τη συμβολή της στην προστασία του Περιβάλλοντος,

αλλά και στην Πράσινη Ανάπτυξη. Για τη διαμόρφωσή της, δε, η ΚΕΔΚΕ βρίσκεται σ' ένα διαρκή διάλογο με τους φορείς της Αυτοδιοίκησης, τους επιστημονικούς και μαζικούς φορείς, αλλά και την ίδια την κοινωνία των πολιτών. Επιχειρώντας να σταχυολογήσουμε τους επτά βασικούς άξονες-προτεραιότητες αυτής της πρωτοβουλίας, καταγράφουμε τους εξής:

Πρόγραμμα «Εξοικονομώ» στην Αυτοδιοίκηση

Το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ» αποτελεί την πρώτη οργανωμένη και συντεταγμένη προσπάθεια που γίνεται στη χώρα μας, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την ενεργειακή ανα-

βάθμιση των ΟΤΑ. Το υπουργείο Ανάπτυξης σε συνεργασία με την ΚΕΔΚΕ και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και με την επιστημονική υποστήριξη του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), σχεδίασε το «Εξοικονομώ» με στόχο να βοηθήσει κάθε πόλη και κάθε τοπική κοινωνία να αποτελέσει ένα κύτταρο βιώσιμης ανάπτυξης.

Πριν από χρόνο, περίπου, στο πλαίσιο σχετικής πρόσκλησης του υπουργείου, οι δήμοι υπέβαλαν φάκελο προς έγκριση για έργα και δράσεις ενεργειακής αποδοτικότητας στο πλαίσιο του «Εξοικονομώ».

Επιλέξιμοι δήμοι ήταν εκείνοι που είχαν πληθυσμό άνω των 10.000 κα-

τοίκων, καθώς και οι πρωτεύουσες νομών, συνολικά, δηλαδή, 228 ΟΤΑ. Τελικά υπέβαλαν φάκελο 189 δήμοι στο ΚΑΠΕ, που είχε οριστεί ως ενδιάμεσος φορέας, ενώ 3 δήμοι κατέθεσαν το φάκελο απευθείας στο υπουργείο Ανάπτυξης.

Ο αρχικός προϋπολογισμός, με βάση τον οποίο προκηρύχθηκε το πρόγραμμα, ήταν 100 εκατομμύρια ευρώ συνολικά (δημόσια δαπάνη).

Το πρόγραμμα αυτό, όμως, για διάφορους λόγους (κυβερνητική αλλαγή, οικονομικοί, διαχειριστικοί λόγοι κ.ά.) έχει παρουσιάσει σημαντική οικονομική και χρονική υστέρηση.

Εκκρεμή ζητήματα του «Εξοικονομώ»

Τα εκκρεμή ζητήματα που «βασάνισαν» για αρκετό χρόνο τους αρμοδίους είχαν να κάνουν:

Με τη διασφάλιση της αρχικής χρηματοδότησης των 100 εκατομμυρίων ευρώ, αφού μέρος των χρημάτων αυτών είχε μεταφερθεί για να καλύψει την αυξημένη ζήτηση και δαπάνη του προγράμματος «Αλλάζω κλιματιστικό». Σήμερα, είναι διασφαλισμένα τα 66,6 εκατομμύρια ευρώ, ενώ γίνεται προσπάθεια να εξευρεθούν και τα υπόλοιπα χρήματα. Σύμφωνα με πληροφορίες, θα εγκριθούν με βάση τη σειρά κατάταξης της αξιολόγησης, τόσες προτάσεις όσες θα καλύπτουν τον προϋπολογισμό αυτό. Θα δημιουργηθεί μια RESERVE LIST, η οποία θα ενεργοποιηθεί με εγκριτικά, όταν εξασφαλιστούν τα υπόλοιπα χρήματα, έως τα 100 εκατομμύρια ευρώ, ή όποιο επιπλέον ποσό –τελικά– εξασφαλιστεί.

Διαχειριστικοί λόγοι: Το ΚΑΠΕ, με βάση το σχεδιασμό του προγράμματος, είχε οριστεί ως δομή στήριξης (ενδιάμεσος φορέας). Ωστόσο, δεν είχε γίνει από τη Διαχειριστική Αρχή η έγκριση της απόφασης που τυπικά θα ανέθετε στο ΚΑΠΕ το ρόλο αυτό και θα εγκρινόταν η σχετική τεχνική βοήθεια που θα κάλυπτε κυρίως το σύμβουλο διαχείρισης του προγράμ-

ματος και το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) για να τηρούνται όλα τα στοιχεία καταγραφής, πληρότητας και αξιολόγησης των προτάσεων που υποβλήθηκαν. Η σχετική ΚΥΑ υπογράφηκε πρόσφατα, και συνεπώς τώρα το ΚΑΠΕ θα πρέπει να προκηρύξει με διεθνή διαγωνισμό τον τεχνικό σύμβουλο και το ΟΠΣ.

Πρόβλημα μετά την ψήφιση «Καλλικράτη»: Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος έθετε θέμα για το διαχειριστικό πρόβλημα που θα προκύψει από τη μεταβολή στην ονομασία, στην έδρα και τη χωρική ενότητα των δήμων μετά την ψήφιση του «Καλλικράτη». Θεωρούσε ότι θα δημιουργούνταν πρόβλημα, αφού άλλος δήμος θα είχε υποβάλει το φάκελο και σ' άλλον θα γινόταν η έγκριση του

δικαιούχοι του προγράμματος και αν θα πρέπει να ενοποιηθούν οι προτάσεις αυτές.

Βιοκλιματικές πόλεις

Οι στόχοι της Ε.Ε. για την εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση των εκπομπών αερίων φαινομένου θερμοκηπίου και την αξιοποίηση των ΑΠΕ έχουν πλέον πάρει και δεσμευτική μορφή για τη χώρα μας, επιβάλλοντας μια νέα εποχή ενεργειακού σχεδιασμού τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να εφαρμόσει δράσεις και αποδεδειγμένα καλές πρακτικές για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στο αστικό περιβάλλον, με έμφαση στον κτιριακό τομέα, στην αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων, στον το-

προγράμματος ή η ουσιαστική του υλοποίηση. Τελικώς το «αγκάθι» ξεπεράστηκε, και για την ώρα το μόνο ζήτημα που μένει ανοιχτό είναι πώς θα διαχειριστούν την περίπτωση που από την ενοποίηση των δήμων προκύψουν δύο ή και περισσότεροι δήμοι που συνενώνονται ως τελικοί

μέα των δημοτικών και ιδιωτικών μεταφορών και στις ενεργοβόρες εγκαταστάσεις. Με τον τρόπο αυτό οι εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης εκτιμούν ότι θα βελτιωθεί η ενεργειακή αποδοτικότητα, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυ-

ξης και το ισχυρότερο όπλο για την αιεφόρο ανάπτυξη και τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής.

Πράσινες προμήθειες

Ξεκινώντας από την παραδοχή ότι ο δημόσιος τομέας σε όλα τα κράτη –όπως και στη χώρα μας– έχει σημαντικό μερίδιο στη σύνθεση του καταναλωτικού μοντέλου (εκτιμάται ότι καλύπτει το 10%-20% της συνολικής δαπάνης, εμφανίζοντας μια σημαντική αγοραστική ισχύ, που εντοπίζεται σε προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών), είναι λογικό να εντείνεται όλο και περισσότερο η συζήτηση γύρω από την ανάγκη των πράσινων προμηθειών.

Ο λόγος απλός: μέσω των δημόσιων προμηθειών και μετά από διοικητικές ρυθμίσεις μπορεί να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή των πράσινων προμηθειών στις συνολικές προμήθειες του

δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Τα αναμενόμενα οφέλη από τις πράσινες συμβάσεις κάθε άλλο παρά αμελητέα είναι:

- **Συμβολή στην αιεφόρο ανάπτυξη:** Μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου και προστασία από την αποψίλωση των δασών.
- **Συμβολή την επίτευξη τοπικών κοινωνικών στόχων:** Με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπική κλίμακα, εξασφάλιση ποιοτικών συνθηκών εργασίας, προστασία ειδικών κοινωνικών ομάδων, της εργασίας των μεταναστών και των μειονοτικών ομάδων.
- **Άμεσα και έμμεσα οικονομικά οφέλη:** Με τα συστήματα εξοικονόμησης επανάχρησης νερού για τους χώρους αστικού πρασίνου, συστήματα ενεργειακής απόδοσης

στα δημόσια κτίρια και η ενεργειακή αυτονομία δημόσιων εγκαταστάσεων μπορούν να μειώσουν σημαντικά τα λειτουργικά έξοδα των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Δημοσίου, γενικότερα.

- **Προστασία της δημόσιας υγείας και τοπική περιβαλλοντική προστασία:** Μέσω της χρήσης φυσικού αερίου, ηλεκτρικών αυτοκινήτων στις δημόσιες δημοτικές συγκοινωνίες και γενικά αυτοκινήτων χαμηλών εκπομπών ρύπων ή εναλλακτικών λύσεων στους καυστήρες κεντρικής θέρμανσης των δημόσιων κτιρίων, που μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος σε τοπική κλίμακα.

Σε κάθε περίπτωση στη σύγχρονη κοινωνία, υπουργεία, οργανισμοί του Δημοσίου, φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σχολεία, νοσοκομεία, Ενοπλες Δυνάμεις, πανεπιστήμια αποτελούν μεγάλους καταναλωτές, στους οποίους σε μεγάλες κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών που προμηθεύονται, μπορεί να θεσπιστούν ειδικές προδιαγραφές για την ενσωμάτωση των πράσινων προμηθειών στους προϋπολογισμούς τους και στο ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών.

Για να επιτευχθεί αυτό δεν πρέπει να προσδιορίζεται ως κριτήριο η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αλλά η βέλτιστη προσφορά που να είναι συνδυασμός κριτηρίων και τιμής αγοράς, αλλά και οικολογικού σήματος και κριτηρίου για το κόστος στον κύκλο ζωής του προϊόντος ή της υπηρεσίας και εν γένει των περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων.

Έτσι, λοιπόν, στις τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να οριστούν περιβαλλοντικά πρότυπα, οικολογικά κριτήρια, προδιαγραφές απόδοσης ή και μέθοδοι παραγωγής. Επίσης, να καθορίζεται η υποχρέωση του αναδόχου να διαθέτει ευρωπαϊκά ή εθνικά οικολογικά πρότυπα, όπως αυτά ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης.

Τέλος, μπορούν να τεθούν περιβαλλοντικά κριτήρια στους όρους εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων. Μπορεί, δηλαδή, να ζητηθούν τα προϊόντα να παραδοθούν σε μεγάλες ή ανακυκλώσιμες συσκευασίες ή με ενδείξεις για σωστή χρήση που μειώνει την κατανάλωση ενέργειας, νερού κ.λπ.

Εγκαταλελειμμένα κτίρια

Στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και την ύπαιθρο υπάρχουν αρκετά κτίρια εγκαταλελειμμένα από τους ιδιοκτήτες τους.

Η ύπαρξη τέτοιων κτιρίων καθιστά την πόλη αντιαισθητική, διασπά τον αστικό σχεδιασμό, θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια ασφάλεια, την υγεία των περιοίκων, των διερχόμενων πολιτών και υποβαθμίζει την καθημερινότητα των κατοίκων της.

Το πρόβλημα, μάλιστα, δεν δείχνει να έχει λύση, καθώς είναι δεδομένη η έλλειψη ενδιαφέροντος των ιδιοκτητών για την επισκευή και τη συντήρησή τους.

Η έλλειψη φροντίδας των πάσης φύσεως κτισμάτων λαμβάνει εκρηκτικές διαστάσεις, εάν λάβει κανείς υπ' όψιν του ότι μόνο στο Δήμο Αθηναίων έχουν καταγραφεί 1.614 εγκαταλελειμμένες μονοκατοικίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία του δήμου, έχουν καταγραφεί 295 εγκαταλελειμμένες μονοκατοικίες στο πρώτο Δημοτικό Διαμέρισμα, 125 στο δεύτερο, 467 στο τρίτο, 391 στο τέταρτο, 108 στο πέμπτο, 108 στο έκτο και 94 στο έβδομο. Σε αρκετά απ' αυτά τα κτίσματα παρατηρούνται έντονες αποσθρώσεις σε διάφορα τμήματα της λιθοδομής τους, με αποκόλληση ορι-

σμένων λίθων και ρωγμές, που υποδηλώνουν στατική ανεπάρκεια σε διάφορα σημεία των τοίχων τους, ενώ σ' άλλα ο βαθμός επικινδυνότητας είναι ακόμη μεγαλύτερος, αφού ο κίνδυνος κατάρρευσης (τμημάτων τους ή και ολόκληρων) είναι υπαρκτός, γεγονός που απειλεί την ασφάλεια των περιοίκων και των διερχόμενων πολιτών. Περαιτέρω, σε πολλά από αυτά τα ακίνητα ελλοχεύουν κίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια των πολιτών, αφού αποτελούν «καταφύγιο» κακοποιών στοιχείων του κοινού ποινικού δικαίου ή στέκια τοξικοεξαρτημένων ατόμων. Ως εκ τούτου, καθίσταται επιβεβλημένη η άμεση επέμβαση της πολιτείας, έτσι ώστε να αποτραπούν οι κίνδυνοι για την ασφάλεια και την υγεία των πολιτών και να αποκατασταθεί η εικόνα της πόλης.

Συνεπώς, βιώνουμε μια εποχή που τα αντιαισθητικά και επικίνδυνα εγκαταλελειμμένα δεν έχουν πλέον θέση στη σύγχρονη ελληνική πόλη και η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συνδράμει αποφασιστικά προς την ανάπλαση και επωφελή αξιοποίησή τους.

Στόχος των ρυθμίσεων που προτείνονται είναι να διασφαλίσουν ότι, την περίπτωση που ο ιδιοκτήτης δεν διατηρεί το κτίριο σε καλή κατάσταση, το κτίριο αυτό δεν θα καταλήξει να αποτελεί επικίνδυνη ή αντιαισθητική εστία. Και αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται με την επέμβαση του δήμου ή του Δημοσίου. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα καθορίζουν τη διαδικασία με την οποία ο αρμόδιος διοικητικός φορέας θα παρεμβαίνει και θα εκτε-

λεί τις εργασίες συντήρησης, ανάπλασης ή ακόμη και ανακατασκευής του κτιρίου, στην περίπτωση που τα πρόσωπα που βαρύνονται με τις εργασίες αυτές δεν ανταποκρίνονται στη σχετική νόμιμη υποχρέωσή τους θα ρυθμίζουν τον τρόπο κάλυψης της δαπάνης διατήρησης και ανάπλασης των κτιρίων, το ποσοστό συμμετοχής του Δημοσίου ή των ΟΤΑ, τη συνολική δαπάνη, τον τρόπο υπολογισμού, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τον τρόπο συμψηφισμού της αύξησης της οικονομικής αξίας του ακινήτου και των προσόδων από την οικονομική του εκμετάλλευση.

Η λειτουργική αξιοποίηση κάθε επισκευασθέντος κτιρίου θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν της τις μελλοντικές ανάγκες στον τομέα της στέγης, τους κοινόχρηστους χώρους, τις κοινωφελείς εξυπηρετήσεις σε κάθε γειτονιά και όλες αυτές τις ανάγκες σε συνάρτηση με την πολεοδομική οργάνωση κάθε πολεοδομικής ενότητας. Ως εκ τούτου, τα κτίρια που θα αποκατασταθούν μπορεί να αξιοποιηθούν για κατοικίες, βρεφονηπιακούς σταθμούς, παιδικούς σταθμούς, οίκους ευγηρίας, πολιτιστικά κέντρα, μουσεία, χώρους διοίκησης και διδασκαλίας πάσης φύσεως εκπαιδευτικών προγραμμάτων και –με δυο λόγια– μπορούν να υποδεχτούν εκείνες τις λειτουργίες που απαιτούν οι ανάγκες των κατοίκων της σύγχρονης πόλης.

Πολιτική Προστασία

Η προστασία της ανθρώπινης ζωής, της υγείας, της περιουσίας των πολιτών, της ομαλής κοινωνικής και οικο-

νομικής ζωής, της περιβαλλοντικής ισορροπίας από φυσικούς κινδύνους αποτελούν μείζονες προτεραιότητες της συντεταγμένης πολιτείας, και συνεπώς και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η προετοιμασία και η αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών σε επίπεδο ΟΤΑ αποτελεί τεράστια ευθύνη, δεν έχει να κάνει μόνο με το θεσμικό τους ρόλο, αλλά και με την απαίτηση και την ελπίδα των πολιτών από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που μπορούν να τους προσφέρουν μια ομπρέλα προστασίας άμεσα και αποτελεσματικά. Για τους λόγους αυτούς είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν τοπικοί μηχανισμοί προστασίας του περιβάλλοντος, με αρμοδιότητες, στελέχωση και την αναγκαία για τη λειτουργία τους υποδομή.

Ως μια πρώτη και ορατή στο άμεσο μέλλον πρωτοβουλία προτείνεται να είναι η ίδρυση σε όλους τους δήμους άνω των 5.000 κατοίκων, αλλά και στους μικρότερους ΟΤΑ με ειδική περιβαλλοντική βαρύτητα, «Γραφείων

Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας».

Για τα γραφεία αυτά πρέπει να προσδιοριστούν προδιαγραφές λειτουργίας, περιγραφή αρμοδιοτήτων, αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις (π.χ. νομοθετικές), αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό, πρόγραμμα εκπαίδευσης των στελεχών, απαιτούμενη υποδομή και εξοπλισμός και ειδικό πληροφοριακό σύστημα. Για τις ανάγκες αυτές, μάλιστα, μπορεί ν' αξιοποιηθεί το Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Η οργανωτική δομή που προτείνεται για τα Κέντρα Επιχειρήσεων ΟΤΑ, με βάση και τη σχετική μελέτη του ΙΤΑ, θα πρέπει να περιλαμβάνει 5 τμήματα:

- **Διοίκησης:** με ευθύνη κυρίως τη λήψη αποφάσεων, όπως η προκήρυξη της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, η έκδοση δημοτικών-νομαρχιακών αποφάσεων και η έγκυρη, έγκαιρη και υπεύθυνη ενημέρωση του κοινού.

- **Επιχειρήσεων:** με ευθύνη κυρίως την εφαρμογή των αποφάσεων και δράσεων που αποφασίζονται από τη Διοίκηση.

- **Σχεδιασμού και πληροφοριών:** με ευθύνη κυρίως τη συλλογή, ανάλυση και διάχυση της πληροφορίας, τη σχεδίαση των δράσεων της κάθε βάρδιας και της καταγραφής γεγονότων, διαταγών και επιστήμων επικοινωνιών.

- **Υποδομών:** με ευθύνη κυρίως την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας σε αξιόμαχη κατάσταση των αναγκαίων υποδομών, εξοπλισμού και υλικού, καθώς και του κατάλληλου προσωπικού.

- με ευθύνη κυρίως την καταγραφή ζημιών, ωρών εργασίας προσωπικού, κόστους υλικών και άλλων αναγκαίων εξόδων.

Φυσικό περιβάλλον, προστατευόμενες περιοχές

Η χώρα μας, ιδιαίτερα ευνοημένη από πλευράς φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων, σημειώνει σοβαρές

αποτυχίες σ' ό,τι αφορά την προστασία και διατήρησή τους, λόγω μεγάλων νομοθετικών ελλειμμάτων και ακόμη μεγαλύτερων αδυναμιών εφαρμογής της υπάρχουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας, που εντείνονται στο πλαίσιο του κυρίαρχου μοντέλου ανάπτυξης που ευνοεί τη ραγδαία ανάλωση των φυσικών πόρων. Επιπλέον, η απορροφητικότητα των περιβαλλοντικών κονδυλίων από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης είναι από τις χαμηλότερες.

Η ΚΕΔΚΕ, μεταξύ άλλων, ζητεί και προτείνει:

- Την ολοκλήρωση των ειδικών νομοθεσιών για τις προστατευόμενες περιοχές με μορφή Π.Δ.
- Τη λήψη ουσιαστικών μέτρων για την ορατή βελτίωση του επιπέδου εφαρμογής της νομοθεσίας, ιδίως στους τομείς της διαχείρισης και καταπολέμησης της μόλυνσης υδάτινων σωμάτων, της καταπάτησης δημοσίων εκτάσεων, της ανάταξης καμένων περιοχών και υποβαθμισμένων λιμναίων οικοσυστημάτων.
- Την προώθηση διακρατικών συμφωνιών για τη διασυνοριακή ρύπανση, με έμφαση στους διεθνείς ποταμούς Αξιό, Νέστο, Στρυμόνα, Έβρο, καθώς και περιφερειακών συμφωνιών διακρατικής συνεργασίας φορέων Τ.Α.
- Την αναδιοργάνωση και επαρκή στελέχωση της Δασικής Υπηρεσίας, των επιθεωρητών περιβάλλοντος, των νομαρχιακών υπηρεσιών ελέγχου περιβάλλοντος. Να δοθεί έμφαση την επιβολή και εφαρμογή αποτρεπτικού ύψους κυρώσεων για το περιβαλλοντικό έγκλημα και να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση του αισθήματος ατιμωρησίας που διακρίνει μέρος των στελεχών της Τ.Α.

- Τη νομοθέτηση ειδικής εισαγγελίας περιβάλλοντος.
- Την ουσιαστική ενίσχυση από την πολιτεία των Φορέων Διαχείρισης Αστικών Στερεών και Υγρών Αποβλήτων, ώστε να παύσει η σοβαρή επιβάρυνση των οικοσυστημάτων από τις ανεξέλεγκτες απορρίψεις.
- Την προώθηση όλων των αναγκαίων περιοριστικών ρυθμίσεων, με στόχο τη θεσμική θωράκιση των Φορέων Διαχείρισης και των περιοχών αυτών από την ανεξέλεγκτη ανθρώπινη δραστηριότητα.
- Τη διασφάλιση πόρων από το ΕΣΠΑ και το ΠΔΕ για τη βιώσιμη λειτουργία των φορέων και για την υλοποίηση έργων και μέτρων ουσιαστικής προστασίας των προστατευόμενων περιοχών.
- Τη δημιουργία ενός Πράσινου Ταμείου για την κάλυψη και των αναγκών των Φορέων Διαχείρισης.
- Τη λήψη μέτρων για την πάταξη της λαθραίας θήρας.

Νερά

Η προστασία των νερών της χώρας μας, υπό το πρίσμα των διεθνών προκλήσεων και επιπτώσεων, είναι

ιδιαίτερα σημαντική για την υγεία των πολιτών και την οικονομία. Είναι γεγονός ότι τα προβλήματα των νερών ξεφεύγουν εν πολλοίς από τη δικαιοδοσία και τις δυνατότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το κράτος δεν έχει ακόμα συγκροτήσει αποτελεσματικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης του προβλήματος των νερών. Το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων, που δημιουργήθηκε εδώ και πολλά χρόνια, δεν έχει συνεδριάσει ούτε μία φορά μέχρι σήμερα. Αντίστοιχα και τα Περιφερειακά.

Η ΚΕΔΚΕ, όμως, οφείλει να οργανώσει εκστρατεία για την αναβάθμιση της ποιότητας των νερών, να πιέσει την πολιτεία για τη λήψη ουσιαστικών μέτρων προστασίας των υδάτων. Η ίδια η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να εσπεύει για την προστασία των νερών των περιοχών ευθύνης της. Το πρόβλημα, δυστυχώς, είναι πολύ πιο σοβαρό από όσο είναι σήμερα γνωστό και η τακτική του στρουθοκαμηλισμού δεν ωφελεί κανέναν. Χρειάζονται, κατά συνέπεια, και σ' αυτόν τον τομέα γενναίες αποφάσεις και γενναία μέτρα.

Σε κρίσιμη καμπή η διαχείριση

των απορριμμάτων στην Αττική

- Σε ιδιώτη τα έργα και η διαχείριση του «βρόμικου χρυσού»
- Φόβοι για υπερδιπλασιασμό του κόστους και αυξήσεις των ανταποδοτικών τελών

Εντείνονται οι διεργασίες για την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στο θέμα της κατασκευής των αναγκαίων έργων για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική. Οι φορείς της Αυτοδιοίκησης και οι εργαζόμενοι προετοιμάζονται για κλιμάκωση των αντιδράσεών τους, ενώ η κυβέρνηση μελετά τρόπους για να εξασφαλίσει τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών χωρίς να χρειαστεί να διαθέσει σχετικά κεφάλαια.

Όπως όλα δείχνουν οι οριστικές αποφάσεις θα ληφθούν σε κυβερνητικό επίπεδο. Το επόμενο διάστημα αναμένεται να συγκληθεί ευρεία κυβερνητική σύσκεψη, στην οποία και θα προσδιοριστεί το πλαίσιο συνεργασίας με ιδιώτες για την ολοκλήρωση των έργων που εντάσσονται στον περιφερειακό σχεδιασμό και αφορούν τη διαχείριση απορριμμάτων.

Σύμφωνα με πληροφορίες, στην τελική φάση ολοκλήρωσης βρίσκεται και η νομοτεχνική μελέτη, με βάση την οποία φαίνεται ότι το συνολικό κό-

στος ανά τόνο παραγωγής μετά την εμπλοκή ιδιωτών θα ξεπεράσει τα 75 ευρώ.

Αν και το συγκεκριμένο ποσό εκτιμάται από κυβερνητικούς παράγοντες ότι μπορεί να μειωθεί σε περίπτωση που υπάρξουν μια σειρά από συγκεκριμένες δράσεις, ωστόσο από την άλλη πλευρά υπάρχουν και εκείνοι που υποστηρίζουν ότι το κόστος θα εκτιναχθεί στα ύψη και μπορεί να φθάσει ακόμα και τα 143 ευρώ ανά τόνο!

Συντονισμένη αντίδραση της Αυτοδιοίκησης

Σε πρόσφατη συνάντηση εκπροσώπων του ΕΣΔΚΝΑ, της ΤΕΔΚΝΑ και της ΠΟΕ-ΟΤΑ συμφωνήθηκε να υπάρξει συντονισμένη αντίδραση σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί η πρόθεση ανάληψης της διαχείρισης των σκουπιδιών από ιδιώτες.

Προκειμένου να καμφθούν οι αντιδράσεις που έχουν ξεσπάσει η υπουργός Τίνα Μπιρμπίλη προχώρησε σε άτυπες διαβουλεύσεις και συγκρότησε μια ομάδα, η οποία θα διατυπώσει

τις θέσεις της για τη διαμόρφωση του πλαισίου των αλλαγών που θα γίνουν. Από την πλευρά του, ο γενικός γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής, Ηλίας Λιακόπουλος, υποστηρίζει ότι το σύνολο των έργων που έχουν ενταχθεί στον περιφερειακό σχεδιασμό προχωρούν ικανοποιητικά.

Με αφορμή, δε, πληροφορίες που έκαναν λόγο για φωτογραφικούς διαγωνισμούς, ο γενικός γραμματέας διαβεβαίωσε ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα, καθώς το σχέδιο τευχών δημοπράτησης θα δοθεί σε δημόσια διαβούλευση και αφού κατατεθούν οι όποιες παρατηρήσεις, τότε θα οριστικοποιηθεί. Ταυτόχρονα εξέφρασε την εκτίμηση ότι το τελικό σχέδιο της προγραμματικής σύμβασης με τον ΕΣΔΚΝΑ θα περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες θα διασφαλίζεται ότι δεν θα υπάρξει εκτίναξη του κόστους της διαχείρισης των απορριμμάτων. Το αρχικό σχέδιο, το οποίο στη συνέχεια τροποποιήθηκε, έκανε λόγο για ανάθεση της διαχείρισης σε ιδιώτη για μια 25ετία.

Προχωρεί ο περιφερειακός σχεδιασμός

Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα πληροφορίες έχουν ολοκληρωθεί ή ολοκληρώνονται το επόμενο διάστημα έργα που αφορούν μια σειρά από Σταθμούς Μεταφόρτωσης, όπως της Τροιζήνας, των Μεθάνων και του Πόρου. Σύντομα εκτιμάται ότι θα κλείσουν και οι τελευταίες ανεξέλεγκτες χωματερές που λειτουργούν στο Λεκανοπέδιο. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα βοηθήσει και η απόφαση να δίνουν τα απορρίμματά τους στον ΕΣΔΚΝΑ και δήμοι της Ανατολικής Αττικής (όπως π.χ. τα Καλύβια και το Γραμματικό). Πάντως, όπως υποστηρίζουν κυβερνητικοί παράγοντες, σε περίπτωση που δεν επισπευσθούν οι διαδικασίες για τη δημιουργία των δύο νέων ΧΥΤΑ στην Ανατολική Αττική, καθώς και των εργοστασίων ανακύκλωσης υπάρχει ο κίνδυνος εντός του 2011 να μην έχει η Αττική χώρο για να εναποθέτει τα απορρίμματά της. Η χωματερή στη Φυλής εκτιμάται ότι από την 1η Σεπτεμβρίου 2008 μέχρι σήμερα έχει δεχθεί πάνω από 5,6 εκατ. κυβικά σκουπιδιών, όγκος ο οποίος ξεπερνά κατά πολύ τους αρχικούς υπολογισμούς και σχεδιασμούς.

Ποιος θα είναι ο ρόλος του ιδιώτη;

Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα ενδείξεις η ανάληψη μέρους του κόστους δημιουργίας των έργων υποδομής για τη διαχείριση απορριμμάτων στην Αττική θα το αναλάβει ιδιώτης, καθώς η κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει επιπλέον ποσά.

Συνολικά τα χρήματα που απαιτούνται ξεπερνούν τα 440 εκατ. ευρώ. Απ' αυτά, περίπου 130 εκατ. θα εξασφαλιστούν από το ΕΣΠΑ, ενώ το υπόλοιπο ποσό θα το καταβάλει η εταιρεία ή οι εταιρίες που θα αναλάβουν να κάνουν τα έργα. Το ποσοστό του κέρδους που θα έχει ο ιδιωτικός επενδυτής θα εξαρτηθεί από τη χρονική διάρκεια που θα ισχύει η σύμβαση παραχώρησης. Όσα περισσότερα χρόνια θα διαρκέσει τόσο χαμηλότερη θα είναι η κοστολόγηση ανά τόνο παραγωγής. Μ' αυτό το δεδομένο οι αρμόδιοι εκτιμούν ότι το επιπλέον κόστος, το οποίο υπολογίζεται πάνω από 75 ευρώ/τόνο, μπορεί να μειωθεί ακόμα περισσότερο. Μάλιστα, υπάρχουν και εκείνοι που υποστηρίζουν ότι αν οι δήμοι προχωρήσουν σε μια ορθή διαχείριση των τμημάτων καθαριότητας, το κόστος αποκομιδής θα πέσει και κατά συνέπεια θα μπορεί μέσω αυτής της διαδικασίας να απορροφηθεί ένα μέρος της επιπλέον επιβάρυνσης που ενδεχομένως προκύπτει λόγω της εισόδου των ιδιωτικών εταιρειών στη διαχείριση. Πάντως, την άποψη αυτή δεν φαίνεται να συμμερίζονται και αρκετά στελέχη της Αυτοδιοίκησης. Για παράδειγμα, η Ηρώ Ζερβάκη, δημοτική σύμβουλος Περιστερίου και μέλος του ΕΣΔΚΝΑ και της ΤΕΔΚΝΑ, εκτιμά, με βάση την ανάλυση οικονομικών δεικτών, ότι σε

περίπτωση που η δημόσια συμμετοχή διαμορφωθεί στα 130 εκατ. ευρώ, τότε το τελικό κόστος ανά τόνο θα ξεπεράσει τα 142,86 ευρώ!

Πέραν όλων των άλλων, εκείνοι που διαβάζουν πίσω από τις γραμμές υποστηρίζουν ότι η Προγραμματική Σύμβαση ανοίγει ένα επιπλέον παραθυράκι, μέσω του οποίου επανεξετάζεται ο περιφερειακός σχεδιασμός και δημιουργούνται προοπτικές για εισαγωγή νέων τρόπων διαχείρισης (π.χ. καύση) των απορριμμάτων.

Ευρωπαϊκά πρόστιμα

Μετά τον Κουρουπητό, την πρώτη ευρωπαϊκή παράνομη χωματερή για τη λειτουργία της οποίας μας επεβλήθησαν πρόστιμα, η Ελλάδα θα επόμενο διάστημα θα κληθεί να πληρώσει και πάλι πρόστιμα.

Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα και σε περίπτωση που δεν υπάρξει άλλη εξέλιξη, η Ελλάδα θα αρχίσει άμεσα να καταβάλλει πρόστιμα για περισσότερες από 250 παράνομες χωματερές που λειτουργούν σε όλη τη χώρα. Από τις πρώτες εκτιμήσεις προκύπτει ότι η Ελλάδα θα κληθεί να πληρώνει ένα εκατομμύριο ευρώ καθημερινά.

Το αξιοσημείωτο, δε, στην όλη υπόθεση είναι ότι καμία από τις χωματερές που έχουν εντοπιστεί από τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα δεν βρίσκεται στην Αττική, όπου έχουν δημοπρατηθεί το τελευταίο διάστημα έργα για 12 ανεξέλεγκτες χωματερές, το κόστος των οποίων ξεπερνά τα 12 εκατομμύρια ευρώ.

Τα απορρίμματα σε ιδιώτες αυξάνουν κατακόρυφα το κόστος διαχείρισης

Θεμιστοκλής Μπαλασόπουλος, πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΠΟΕ- ΟΤΑ

Ποια θεωρείτε τα μεγαλύτερα προβλήματα στη διαχείριση των απορριμμάτων;

Τις τελευταίες ημέρες διακινείται από την Περιφέρεια Αττικής και μεθοδεύεται η εφαρμογή μιας προγραμματικής σύμβασης, η οποία αφορά την κατασκευή τεσσάρων εργοστασίων

επεξεργασίας αποβλήτων και υποκρύπτει την 25ετή παραχώρηση της λειτουργίας τους σε ιδιώτη. Σχέδιο που έχει πολλαπλά οφέλη για τον ανάδοχο, καθώς θα έχει κατά την περίοδο αυτή κύκλο εργασιών άνω των 3 δισ. ευρώ, αλλά θα είναι εις βάρος των πολιτών και του περιβάλλοντος,

λόγω των μεθόδων οι οποίες φαίνεται να έχουν επιλεγεί. Προπαντός, όμως, πρόκειται για παράνομη διαδικασία, αφού ο μοναδικός φορέας διαχείρισης στερεών αποβλήτων για την Αττική, συνεπώς και για τη δημοπράτηση οποιονδήποτε έργων, είναι ο ΕΣΔΚΝΑ και όχι η Περιφέρεια Αττικής.

Πώς κρίνετε τις αλλαγές που φέρνει ο «Καλλικράτης» στον τομέα αυτό;

Η διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης» παρουσιάστηκε ως μία νέα αντίληψη της αποκέντρωσης του κράτους, με παραχώρηση αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενίσχυση του ρόλου της. Από το στόχο αυτό παρεκκλίνει η κυβέρνηση και

εμφανίζεται ανακόλουθη, όταν επιχειρεί κατάργηση του δημόσιου και κοινωνικού χαρακτήρα των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με ανάθεση της αρμοδιότητας της διαχείρισης των απορριμμάτων σε ιδιώτες. Τέτοιες ενέργειες υπονομεύουν τη μεταρρύθμιση, θέτουν υπό αμφισβήτηση το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

πριν καν λάβει το χαρακτήρα που της προσδίδει ο «Καλλικράτης» και, τέλος, συνιστούν οικονομική επιβάρυνση για τους πολίτες. Γιατί το κόστος από την εκχώρηση της αρμοδιότητας στον ιδιώτη θα μεταφερθεί στους δημότες και στον οικογενειακό τους προϋπολογισμό, σε μία περίοδο που ήδη αυτός βρίσκεται σε τραγική συρρίκνωση.

Θα αλλάξει κάτι στην υλοποίηση των περιφερειακών σχεδιασμών;

Η ολοκλήρωση του Περιφερειακού Σχεδιασμού πρέπει να υλοποιηθεί όχι μόνο γιατί ο ΧΥΤΑ της Φυλής έχει περιορισμένο χρόνο ζωής, αλλά γιατί υπάρχουν και συγκεκριμένες δεσμεύσεις έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούν τη χρηματοδότηση και

την υποχρέωση της Ελλάδας να αυξήσει τις ποσότητες των προϊόντων που ανακυκλώνει. Εμείς πιστεύουμε, όμως, πως οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται με την κατασκευή τριών, αντί των τεσσάρων προτεινόμενων από τον ΠΕΣΔΑ, εργοστασίων. Η δαπάνη κατασκευής των τριών εργοστασίων καλύπτεται σχεδόν σε όλο της το μέρος από κοι-

νοτικούς πόρους, ενώ για το τέταρτο ο ανάδοχος θα κληθεί να καταβάλει το ποσό των 370 εκατ. ευρώ. Κόστος που θα μετακυλιστεί στους δήμους. Επίσης, ο καθολικός διάδοχος του ΕΣΔΚΝΑ θα πληρώσει περί τα 3 δισ. ευρώ για τη λειτουργία των εργοστασίων στη διάρκεια των 25 χρόνων, χωρίς να έχει κανένα έσοδο.

Επιτάχυνση των διαδικασιών για τη διαχείριση των απορριμμάτων

Ηλίας Λιακόπουλος,
περιφερειάρχης Αττικής

Ποια θεωρείτε τα μεγαλύτερα προβλήματα στη διαχείριση των απορριμμάτων;

Κατ' αρχήν ο περιφερειακός σχεδιασμός του 2003 είχε μείνει στάσιμος μέχρι σήμερα, γεγονός που απαιτεί επιτάχυνση των διαδικασιών από την πλευρά μας για την ουσιαστική επίλυση των προβλημάτων που αφορούν τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το μόνο έργο που υλοποιήθηκε

τα τελευταία επτά χρόνια είναι η κατασκευή νέου κυττάρου στη Φυλή, δίπλα στο ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων.

Πρέπει να προχωρήσουν και προχωρούν οι σταθμοί μεταφόρτωσης στον Ελαιώνα, στο Γουδή, στο Ελληνικό, στην Τροιζηνία κ.ά.

Τα έργα άμεσης προτεραιότητας είναι αυτά στην Ανατολική Αττική και κυρίως στην Κερατέα, γιατί το Γραμμικό κατασκευάζεται.

Να προχωρήσει η δημοπράτηση και η κατασκευή των εργοστασίων μηχανικής διαλογής για να μειωθεί και ο όγκος των απορριμμάτων που θάβονται. Έχει δρομολογηθεί η αποκατάσταση 12 ανεξέλεγκτων χωματερών, αλλά πρέπει να κλείσουν και όλες οι άλλες. Ακόμη ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που υπάρχουν είναι η ανακύκλωση και η διαλογή στην πηγή.

Πώς κρίνετε τις αλλαγές που φέρνει ο «Καλλικράτης» στον τομέα αυτό;

Η χώρα έχει μείνει πολύ πίσω στη διαχείριση των απορριμμάτων, θεωρώ ότι ο «Καλλικράτης» σηματοδοτεί μια άλλη αντίληψη για τη διοίκηση, τη

διαφάνεια, την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την αναποτελεσματικότητα. Πιστεύω πως όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε καλύτερα βάζοντας και νέους στόχους, όπως η διάθεση των τοξικών, των οικοδομικών

και των προϊόντων εκσκαφής, ώστε με την ορθολογική τους διαχείριση να υπάρχει καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και να μην πετιούνται τα απορρίμματα στα δάση, στα ρέματα κ.α.

Θα αλλάξει κάτι στην υλοποίηση των περιφερειακών σχεδιασμών;

Πρέπει να υλοποιήσουμε τον ήδη υπάρχοντα περιφερειακό σχεδιασμό

στο σύνολό του, χωρίς παρεκκλίσεις και με πολύ γρήγορους ρυθμούς.

Όλες οι αποφάσεις στο φως του διαδικτύου

Από την 1η Οκτώβρη και μετά καμία πράξη φορέα δεν θα εκτελείται αν δεν έχει προηγηθεί η ανάρτησή της στο Διαδίκτυο

Με στόχο τη μέγιστη δημοσιότητα της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δράσης, η κυβέρνηση ψήφισε πρόσφατα το νομοσχέδιο με το οποίο εισάγεται η υποχρέωση ανάρτησης όλων των πράξεων και αποφάσεων των κυβερνητικών και διοικητικών οργάνων στο Διαδίκτυο.

Σε διαφορετική περίπτωση, αυτές δεν μπορούν να εκτελεστούν.

Όπως εκτιμάται, η ευρεία δημοσιότητα και η πρόσβαση στην πληροφορία που εξασφαλίζουν τα νέα μέσα διαδικτυακής επικοινωνίας, μπορούν να διασφαλίσουν τη διαφάνεια της κρατικής δράσης και κατ'αποτέλεσμα την υπευθυνότητα, την ευθύνη και τη λογοδοσία από την πλευρά των φορέων άσκησης της δημόσιας εξουσίας.

Υποχρέωση δημοσίευσης

Ειδικότερα βάση των νέων ρυθμίσεων υποχρέωση δημοσίευσης έχουν:

- τα μέλη της κυβέρνησης,
- Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων,
- Περιφερειάρχες,
- τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,
- τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα,
- τα αιρετά όργανα Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Στο εξής λοιπόν, καμία πράξη φορέα δεν θα εκτελείται αν δεν έχει προη-

γηθεί η ανάρτησή της στο Διαδίκτυο ακόμα και αν από τον νόμο δεν προβλέπεται δημοσίευσή της.

Επίσης διατηρείται η υποχρέωση των φορέων του Δημοσίου και της Αυτοδιοίκησης να καλούν σε ακρόαση τους πολίτες, προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους για τις αποφάσεις που ενδεχομένως να θίγουν δικαιώματα ή συμφέροντά τους.

Για την προστασία δημοσίων συμφερόντων και των ατομικών δικαιωμάτων πάντως, δεν θα αναρτώνται πράξεις στις οποίες περιλαμβάνονται ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,

Τι αναρτάται στο Διαδίκτυο

Κατά συνέπεια, στο Διαδίκτυο μεταξύ άλλων, θα αναρτώνται:

- Νόμοι που εκδίδονται και δημοσιεύονται,
- Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου,
- Τα προεδρικά διατάγματα κανονιστικού χαρακτήρα,
- Λοιπές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν την οργάνωση, διάρθρωση, σύνθεση, διάταξη, εφοδιασμό και εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας καθώς και κάθε άλλη πράξη, η δημοσιοποίηση της οποίας προκαλεί βλάβη στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας,
- Ερμηνευτικές εγκύκλιοι και εγκύκλιοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας,
- Οι προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί και οι επιμέρους δα-

πάνες Υπουργείων, κεντρικών και περιφερειακών δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού,

- Πράξεις διορισμού μονομελών οργάνων και συγκρότησης συλλογικών οργάνων διοίκησης των φορέων του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού καθώς και οι τροποποιήσεις αυτών,
- Πράξεις διορισμού, αποδοχής παραίτησης, αντικατάστασης ή παύσης Γενικών Γραμματέων Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης φορέων του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού,
- Πράξεις συγκρότησης αμειβόμενων ή μη επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως αν τα μέλη τους αμείβονται ή όχι,
- Πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή

άλλης αρμοδιότητας,

- Προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή με επιλογή, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προκηρύξεις για επιλογή και πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών των ΝΠΔΔ, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και των επιχειρήσεων και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και οι προκηρύξεις εξετάσεων υποψηφίων δικηγόρων και συμβολαιογράφων,
- Προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) του πανεπιστημιακού τομέα και του εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.) του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης,
- Πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού,
- Περιλήψεις πράξεων διορισμού, μετάταξης, διαθεσιμότητας, αποδοχής παραίτησης, λύσης της υπαλληλικής σχέσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων, μόνιμων και μετακλητών, και διευθυντικών στελεχών του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, φορέων των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και περιλήψεις πράξεων διορισμού και συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή συμβάσεων έργου στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των ΟΤΑ,
- Το σύνολο των συμβάσεων και των πράξεων που αναφέρονται σε αναπτυξιακούς νόμους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις υπαγωγής επενδύσεων σε διατάξεις αναπτυξιακών νόμων και οι αποφάσεις έναρξης παραγωγικής λειτουργίας

για επενδύσεων,

- Περιλήψεις διακηρύξεων, αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των ΟΤΑ,
- Πράξεις αποδοχής δωρεών στο Ελληνικό Δημόσιο, στα ΝΠΔΔ, σε φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή σε φορείς των ΟΤΑ,
- Πράξεις δωρεών, επιχορήγησης, παραχώρησης χρήσης δημόσιας περιουσίας ή περιουσιακών στοιχείων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε φυσικά πρόσωπα, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- Οι πράξεις α) παραχώρησης δημόσιων και δημοτικών κτημάτων, καθορισμού χρήσης γης παραχωρούμενου δημόσιου κτήματος, αλλαγής χρήσης γης κοινόχρηστου κτήματος, β) καθορισμού εθνικών δρυμών, δασών και δασικών εκτάσεων, γ) χαρακτηρισμού εκτάσεων ως αναδασωτέων, δ) καθορισμού αιγιαλού, παραλίας, λιμνών, ποταμών, ρεμάτων και χειμάρρων, ε) καθορισμού βιομηχανικών ζωνών στ) καθορισμού λατομικών ζωνών ζ) σύνταξης και έγκρισης πολεοδομικών μελετών και Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου, έγκρισης και τροποποίησης χωροταξικών και ρυμοτομικών σχεδίων, προσδιορισμού ή τροποποίησης ορίων οικισμού και έγκρισης της μεταφοράς αυτού, η) σύνταξης και έγκρισης Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, θ) καθορισμού και τροποποίησης όρων δόμησης, ι) χορήγησης, αναστολής χορήγησης, τροποποίησης οικοδομικών αδειών, ια) χωροθέτησης, ιβ) καθορισμού

αρχαιολογικών χώρων, ιβ) χαρακτηρισμών κτιρίων ως διατηρητέων. Αναρτώνται επίσης οι πράξεις ανάκλησης και ακύρωσης των παραπάνω πράξεων,

- Οι γνωμοδοτήσεις και τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,
- Οι πράξεις και γνωμοδοτήσεις των ανεξάρτητων και ρυθμιστικών διοικητικών αρχών,

Ατομικές διοικητικές πράξεις.

Οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα θα αναρτώνται στο δικτυακό τόπο των αρμόδιων υπουργείων που αυτά διατηρούν, ενώ οι πράξεις των υπόλοιπων φορέων στους διαδικτυακούς τόπους, που διατηρούν οι ίδιοι.

Παράλληλα με την ανάρτηση στους οικείους δικτυακούς τόπους των φορέων, οι υπόχρεοι διαβιβάζουν στο Εθνικό Τυπογραφείο όλα τα αναγκαία στοιχεία για την ανάρτηση των σχετικών πράξεων στον κεντρικό δικτυακό τόπο του Εθνικού Τυπογραφείου, που θα αποτελεί και τη βάση δεδομένων.

Σε ό,τι αφορά την έναρξη ισχύος της σχετικής υποχρέωσης ανάρτησης στο διαδίκτυο ποικίλει κατά φορέα. Ειδικά για τις πράξεις του Πρωθυπουργού, του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, των Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων και των οργάνων, στα οποία τα ως άνω όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση υπογραφής ή μεταβιβάσει αρμοδιότητα, από την 1η Οκτωβρίου.

Για τις πράξεις των οργάνων διοίκησης των ΝΠΔΔ, των οργάνων διοίκησης των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξαρτήτων και ρυθμιστικών αρχών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η υποχρέωση ξεκινά την 1η Νοεμβρίου. Ειδικά για τις αποφάσεις και πράξεις των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού ο χρόνος έναρξης τοποθετείται στις 15η Μαρτίου 2011.

Κρίσιμο θέμα για το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η οικονομική της στήριξη. Και καθώς αναμένονται ισχυρές αναταράξεις (αντιδράσεις), συνεπεία του πολυσυζητημένου «Καλλικράτη», η κυβέρνηση οφείλει να εξαντλήσει κάθε δυνατότητα βοήθειας που μπορεί να παράσχει προς αυτήν την κατεύθυνση, ώστε να μην υποστεί τραύματα το σύστημα.

Αλώβητο να περάσει στην υπηρεσία του πολίτη. Είναι, βέβαιο, ότι σε στιγμές κρίσεως, όπως οι σημερινές, το κράτος οφείλει να επιδείξει μεγάλη

1.000 σε λιγότερους από 370. Συνεπώς δυνάμεις ώστε οι δήμοι να είναι ικανοί να ασκήσουν δημιουργικά και αποτελεσματικά τις νέες αρμοδιότητες που τους εκχωρούνται. Σημειώνεται ακόμη ότι το νέο σύστημα πηγαίνει και συναντά τον πολίτη με νέα ηλεκτρονικά ΚΕΠ σε κάθε χωριό και γειτονιά. Τον πληροφορεί, τον εξυπηρετεί και του παρέχει κάθε είδους βοήθεια, ώστε η ζωή του να γίνει πιο ανθρώπινη.

Ως προς το θέμα του κόστους του «Καλλικράτη» υποστηρίζεται ότι από το πρόγραμμα των συνενώσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοί-

μοι υπό το νέο διοικητικό καθεστώς. Οι αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες δεν θα έχουν το δικαίωμα να πληρώσουν ούτε ένα ευρώ χωρίς έλεγχο. Δρακόντεια μέτρα έχουν προβλεφθεί ώστε να υπάρχει αυστηρότατος οικονομικός έλεγχος, με υπαγωγή καθολική στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την ίδια αντίληψη θα λειτουργήσουν οι διαδικασίες των προσλήψεων των νέων δημοτικών υπαλλήλων. Ο νόμος υπήγαγε το σύνολο των προσλήψεων στο ΑΣΕΠ.

Δεν είναι γνωστό μέχρι την ώρα αν θα συνεχιστούν οι αντιδράσεις για

Ιστορική σημασίας διαρθρωτική μεταβολή

Του Βασίλη Ι. Κοραχάη

φροντίδα για την επίλυση των προβλημάτων των μικρών κοινωνιών, όπως διαμορφώνονται υπό το νέο σύστημα ανασυντάξεώς των.

Διότι, το ζητούμενο του αντιπροσωπευτικού συστήματος είναι η κοινωνική σταθερότητα, δίχως την οποία μια κατάσταση μπορεί να εκφύγει παντός ελέγχου. Οι ανησυχίες εντείνονται, επίσης, από το γεγονός ότι ουδείς έχει προσλαμβάνουσες παραστάσεις από το παρελθόν για το είδος της σημερινής λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πάντως, η κυβέρνηση τελεί υπό καθεστώς ευφορίας, διότι –όπως διακηρύσσει ο υπουργός Εσωτερικών κ. Ραγκούσης– ο «Καλλικράτης» περιορίζει τους δήμους της χώρας από

κησης θα προκύψουν σοβαρότατες οικονομίες. Συγκεκριμένα, θα περιοριστούν κατά χιλιάδες οι αμειβόμενες θέσεις αιρετών υπαλλήλων, αλλά και οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί που είχαν ιδρυθεί.

Για παράδειγμα, μέχρι σήμερα λειτουργούσαν περί τις 6.000, οι οποίοι θα περιορισθούν σε 3.000. Εξάλλου είναι αξιοσημείωτο ότι η κατάργηση πλέον των 4.000 δημοτικών επιχειρήσεων, με τα αντίστοιχα διοικητικά τους συμβούλια, συνιστά διαρθρωτική αλλαγή χωρίς προηγούμενο στην ιστορία της διοικήσεως του ελληνικού κράτους.

Αισιόδοξα είναι και αυτά που εξαγγέλλονται για τον έλεγχο των δαπανών που θα πραγματοποιούν οι δή-

την υπόθεση της λειτουργίας του «Καλλικράτη». Το βέβαιο, πάντως, είναι ότι η διαρθρωτική μεταβολή που πραγματοποιείται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ιστορικής σημασίας, διότι ανοίγει ένα καινούριο κεφάλαιο στον τρόπο διοίκησης του ελληνικού κράτους. Ενός κράτους που μέχρι τώρα θεωρούνταν το οπισθοδρομικότερο της Ευρώπης. Και επιπλέον το πιο συγκεντρωτικό σ' όλο το δυτικό κόσμο.

Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας, σε όποιο πλευρό του λόφου και αν βρισκόμαστε, ότι η πρόοδος δεν έχει χρώμα και κομματικές αγκυλώσεις ή εμμονές. Σ' όλες τις εκφάνσεις της πρέπει να υπηρετεί την αρετή και τον Άνθρωπο.

Ταξίδι στην άγονη γραμμή των ελληνικών οριζόντων

Μικροί «θησαυροί»

στην **αγκαλιά** της **θάλασσας**

«Με την πρώτη σταγόνα της βροχής σκοτώθηκε το καλοκαίρι Μουσκέψανε τα λόγια που είχαν γεννήσει αστροφεγγιές Όλα τα λόγια είχανε μοναδικό προορισμό Έσένα!

Κατά πού θα απλώσουμε τα χέρια μας τώρα που δεν μας λογαριάζει πια ο καιρός Κατά πού θα αφήσουμε τα μάτια μας τώρα που οι μακρινές γραμμές ναυάγησαν στα σύννεφα...»

Ο. Ελύτης, Σποράδες

Κάπως έτσι μοιάζει να ακροπατεί η σκέψη, καθώς αναπολούμε όμορφες και γόνιμες στιγμές στην άγονη γραμμή των αιγαιοπελαγίτικων οριζόντων. Γλυκόπικρη η γεύση, ο παράδεισος, καθώς φεύγει το καλοκαίρι, μεταμορφώνεται σε μοναξιά, μαύρα σύννεφα, κύματα και φουρτούνες που κρατούν μακριά από τα λιμάνια των μικρών νησιών τα καράβια.

Ανάμεσα στις φυλλωσιές και στα πέτρινα καλντερίμια το αεράκι ταξιδεύει στοίχους «Το κάστρο της Αστροπαλιάς έχει κλειδί κλειδώνει, Έχει κορίτσια έμορφα, μα δεν τα φανερώνει...», «στο 'πα και στο ξαναλέω μη μου γράφεις γράμματα..». Καλοκαιρινά αρώματα αναδύονται από την κουζίνα της γιαγιάς και ο διαβήτης ευχαριστεί την τύχη του που τον οδήγησε στην άγονη γραμμή. Με οδηγό το φεγγαρένιο μονοπάτι του καλοκαιριού ακολουθούμε τη διαδρομή για μια μικρή θερινή γεύση στα ταπεινά διαμάντια της θάλασσας και της κληρονομιάς μας.

Αστυπάλαια

Όπως υποστηρίζουν οι κάτοικοί της αν κάποιος την παρατηρήσει πάνω στο χάρτη θα διαπιστώσει ότι μοιάζει με πεταλούδα που φτερουγίζει στο γαλάζιο αιγαιοπελαγίτικο φως, εκεί που οι Κυκλάδες συναντούν τα Δωδεκάνησα. Έχει 97 τ.χλμ. έκταση και κατοικούν σ' αυτή 1.113 άνθρωποι. Διαθέτει 4 οικισμούς: την Αστυπάλαια, την Ανάληψη, το Λιβάδι και το Βαθύ. Γεμάτη ψηλούς βράχους και λόφους, με πανέμορφες ακρογιαλιές και γραφικά χωριά, προσκαλεί τον επισκέπτη σ' ένα μαγικό ταξίδι στο γαλάζιο του Αιγαίου και το λευκό των

σπιτιών της. Η ονομασία της σημαίνει «παλιά πόλη». Νησί με πλούσια ιστορία, παράδοση, μοναδικές εικόνες, με όμορφα άσπρα σπιτάκια, ασβεστωμένες αυλές με μπουκαμβίλιες και γραφικά ξωκλήσια, αποτελεί ιδανικό τόπο για ήσυχες διακοπές. Η Χώρα, πρωτεύουσα και λιμάνι, είναι κτισμένη πάνω σε βράχο που εισχωρεί στη θάλασσα, σχηματίζοντας δύο όρμους. Στη μία πλευρά βρίσκεται το λιμάνι και στην άλλη ο όρμος Λιβάδι. Η Χώρα, ενωμένη σχεδόν με το λιμάνι, τον Πέρα Γιαλό, αποτελεί για πολλούς την ομορφότερη πρωτεύουσα νησιού στο Αιγαίο. Στη κορυφή της Χώρας δεσπόζει το βενετσιάνικο κάστρο της οικογένειας των Γκουερίνι, κτισμένο με την παραδοσιακή τοπική σκούρα πέτρα, που περιστοιχίζεται από άσπρα σπιτάκια.

Μέσα στο κάστρο υπάρχουν δύο κατάλευκες εκκλησίες, με πέτρινα περίτεχνα καμπαναριά. Οι παραλίες σχηματίζουν δαντελωτούς όρμους γύρω από το νησί. Ο Άγιος Κωνσταντίνος, οι Βάτσες, τα Καμινάκια, ο Άγιος Γιάννης, ο Πάνορμος, η Παχιά Άμμος είναι μερικές από αυτές. Καϊκία μεταφέρουν τους επισκέπτες που θέλουν να απολαύσουν ερημικές παραλίες στα κοντινά νησάκια Κουτσομούτη και Σύρνα. Στη βορειοανατολική πλευρά της Αστυπάλαιας βρίσκεται η λιμνοθάλασσα Χαμένη Λίμνη, στις όχθες τις οποίας είναι χτισμένο το Βαθύ. Νησί ιδανικό για καλοκαιρινές διακοπές, προσφέρει άφθονο ψάρι, ηρεμία και δροσιά.

Καστελλόριζο

Το Καστελλόριζο ή αλλιώς Μεγίστη απέχει μόλις 1,25 ναυτικά μίλια από τις νοτιοδυτικές τουρκικές ακτές και αποτελεί το ανατολικότερο άκρο της χώρας. Έχει έκταση 8,9 τετραγωνικά χιλιόμετρα και 406 κατοίκους. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη νησίδα του μικρού αρχιπελάγους που συμπεριλαμβάνει τα βραχονήσια Άγιο Γεώργιο, Αγριέλαια, Μαύρο Ποινί, Πολύφαδο, Ρω, Στρογγυλή, Ψωμί και Ψωραδιά. Το νησί έχει ναυτική παράδοση, ενώ απέκτησε παγκόσμια προβολή το 1991 όταν γυρίστηκε εκεί η βραβευμένη με Oscar ταινία «Mediterraneo». Η βάρκα είναι το μοναδικό μέσο μετακίνησης προς τις δυσπρόσιτες ακτές και τις σπηλιές, αλλά και για τα γειτονικά νησάκια. Εκτός από το πλούσιο ιστορικό παρελθόν το νησί έχει να επιδείξει αρκετά αξιοθέατα, όπως το κάστρο των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη, το οποίο χτίστηκε το 14ο αιώνα, το Παλαιόκαστρο που βρίσκεται στη δυτική πλευρά του νησιού και έχει αρχαίο οικισμό με πολλά κτίσματα και δεξαμενές. Το νησί διαθέτει και Αρχαιολογικό-Λαογραφικό Μουσείο, το οποίο στεγάζεται στο λευκό κτίριο πάνω από το αναπαλαιωμένο Τζαμί, κοντά στα ερείπια του Κάστρου.

Νίσυρος

Η Νίσυρος αποτελεί ένα προορισμό με ιδιαίτερο γεωλογικό ενδιαφέρον. Σχηματίστηκε από εκρήξεις ηφαιστείου, με τις οποίες συνδέθηκε και η ιστορία της. Πρωτεύουσα και λιμάνι

της Νίσυρου είναι το Μανδράκι, χτισμένο στα βορειοδυτικά. Τα λευκά του σπίτια δημιουργούν έντονη αντίθεση με το σκούρο ηφαιστειογενές έδαφος. Αρκετά παραδοσιακά σπίτια διατηρούν την πολυχρωμία της πέτρας. Ανατολικά της πρωτεύουσας είναι τα Λουτρά, γνωστά για τις ιαματικές τους πηγές που λειτουργούν μέχρι σήμερα. Ανατολικά των Λουτρών βρίσκονται οι Πάλιοι, γραφικό ψαροχώρι, χτισμένο σε ανοιχτό όρμο με ωραία ακρογιαλιά. Στο μικρό λιμάνι δένουν αλιευτικά και τουριστικά σκάφη. Στο εσωτερικό του νησιού βρίσκεται ο Εμπορείος. Είναι χτισμένος σε περιοχή κατάφυτη από ελιές, οπωροφόρα δέντρα, συκιές, αμπέλια και έχει πηγή θερμού ατμού με θεραπευτικές ιδιότητες. Η Νίσυρος ανήκει στην ομάδα των αρχαίων Νοτίων Σποράδων και βρίσκεται δυτικά της Ρόδου, ανάμεσα στην Κω, την Τήλο και την Αστυπάλαια. Ο πληθυσμός της κατά την τελευταία απογραφή ανερχόταν στους 948 κατοίκους. Το πανηγύρι της Παναγιάς της Σπηλιανής το Δεκαπεντάγουστο είναι το πιο γνωστό.

Κάσος

Η Κάσος είναι το νοτιότερο και πλησιέστερο προς την Κρήτη νησί της Δωδεκανήσου, αποτελεί τον τελευταίο κρίκο της αλυσίδας ανάμεσα στη Μικρά Ασία και την Κρήτη. Ο Όμηρος στην Ιλιάδα εμφανίζει τους κατοίκους του νησιού να μετέχουν, μαζί με άλλα νησιά της Δωδεκανήσου, στον Τρωικό Πόλεμο. Το 1207 το νησί κατελήφθη από τους Ενετούς της Κρήτης, ενώ το 1311 οι ιππότες του Αγίου Ιωάννου επιχείρησαν να το καταλάβουν. Η Κάσος αναφέρεται ως ερημονήσι από περιηγητές του 16ου αι. Οικισμοί, όπως Αρβαντοχώρι και Αγία Μαρίνα, έχουν κτιστεί μακριά από τη θάλασσα, από το φόβο των πειρατών.

Ανάφη

Η Ανάφη χαρακτηρίζεται ένας μικρός παράδεισος, με ανέγγιχτες φυσικές καλλονές και αυθεντική κυκλαδίτικη ομορφιά. Βρίσκεται σε απόσταση 12 ν.μ. ανατολικά της Απτορίας και έχει έκταση 38 τ.χλμ. Πρόκειται για ένα ορεινό, άγονο νησί, με σχήμα το οποίο μοιάζει με κώνο. Σύμφωνα με

την ελληνική μυθολογία αναδύθηκε από το βυθό του Αιγαίου, με εντολή του Απόλλωνα για να προσφέρει καταφύγιο στους Αργοναύτες. Η Ανάφη έχει έναν οικισμό, τη Χώρα, στην οποία και λειτουργούν ενοικιαζόμενα δωμάτια που προσφέρουν άνετη διαμονή στους επισκέπτες. Ο επισκέπτης εκπλήσσεται ευχάριστα από την πρώτη κιόλας στιγμή που θα μπει στο λιμανάκι του Αγίου Νικολάου. Χαρακτηρίζεται ήσυχο νησί, γαλήνιο και ιδανικό μέρος για ανασυγκρότηση δυνάμεων.

Φολέγανδρος

Η Φολέγανδρος, η οποία αποτελεί

ραλίες και τοπία τα οποία προσλαμβάνουν παραμυθένιες διαστάσεις κατά την ώρα του ηλιοβασιλέματος.

Αμοργός

Η Αμοργός είναι το ανατολικότερο νησί των Κυκλάδων και το 7ο σε μέγεθος του συμπλέγματος. Αποτελεί γέφυρα επικοινωνίας με τα Δωδεκάνησα, καθώς βρίσκεται πολύ κοντά στην Αστυπάλαια. Έχει έκταση 121 τ.χλμ. και το μήκος των ακτών του φτάνει τα 112 χλμ. Το έδαφός του είναι ορεινό και βραχώδες. Από τη μία η άγρια ομορφιά των ορεινών όγκων και από την άλλη οι καταπράσινες κοιλάδες, χαρίζουν στο νησί μια μο-

σκέπτεται μεγάλος αριθμός νέων. Η Χάλκη στολίζεται από πανέμορφες παραλίες, πολλές εκ των οποίων είναι προσβάσιμες είτε με τα πόδια είτε με καϊκάκι. Οι πέντε παραλίες που μπορείτε εύκολα να πάτε με τα πόδια είναι ο Πόνταμος, τα Φτενάγια, τα Κάνια, το Γιάλι και η Αρέτα.

Τήλος

Η Τήλος είναι ένα από τα Δωδεκάνησα, το έβδομο σε φθίνουσα κατάταξη έκτασης. Έχει πληθυσμό 533 κατοίκους, το έδαφός της είναι ορεινό και βραχώδες με μία μικρή πεδιάδα στο κέντρο της, που καταλήγει στην παραλία του Ερίστου. Υψηλότερη

το μικρότερο νησί των δυτικών Κυκλάδων, τις τελευταίες δεκαετίες έχει εξελιχθεί σ' ένα δημοφιλή προορισμό για ήσυχες διακοπές. Βρίσκεται ανάμεσα στη Μήλο και τη Σίκινο και έχει φανατικούς φίλους, όλων των ηλικιών. Είναι ορεινό νησί, με βραχώδες έδαφος και χαρακτηρίζεται από τις εναλλαγές των τοπίων. Άγριοι ορεινοί όγκοι, ειδυλλιακές παραλίες, πράσινα τοπία και κάτασπροι οικισμοί, συνθέτουν την αυθεντική κυκλαδίτικη ομορφιά του νησιού. Ανάμεσα στα σημεία που αξίζει να επισκεφθεί ο επισκέπτης η Χώρα με το Ενετικό κάστρο και τον παραδοσιακό οικισμό της, το γραφικό λιμάνι του νησιού, ο Καραβοστάσης, η Αγκάλη και η Άνω Μερά. Οι λάτρες του άγριου και κατοτράχαλου τοπίου της υποστηρίζουν ότι διαθέτει υπέροχες πα-

ναδική ομορφιά. Διαθέτει καθαρές παραλίες και δύο φυσικά λιμάνια. Το ένα στον κόλπο των Καταπόλων και το δεύτερο στην Αιγιάλη. Η Αμοργός λόγω της γεωγραφικής της θέσης, καθώς βρίσκονταν απέναντι από Ιονικές πόλεις (Έφεσος, Αλικαρνασσός, Μίλητος), υπήρξε ένας από τους πρώτους σταθμούς των Ιωνικών φύλων που πέρασαν στις Κυκλάδες. Οι κάτοικοι του νησιού, φιλικοί και εγκάρδιοι, καλωσορίζουν τους επισκέπτες στον τόπο τους και κάνουν ό,τι μπορούν για να περάσουν αξέχαστες διακοπές.

Χάλκη

Η Χάλκη είναι ένα νησί του Αιγαίου με 313 κατοίκους και έχει ανακηρυχθεί «Κέντρο Ειρήνης και Φιλίας». Αυτό έχει συνέπεια το νησί να το επι-

κορυφή είναι του Προφήτη Ηλία, με υψόμετρο 650 περίπου μέτρα. Το συνολικό ανάπτυγμα των ακτών της φθάνει τα 63 χλμ. Στο νησί υπάρχουν τρεις οικισμοί: το Μεγάλο Χωριό με 233 κατοίκους, τα Λιβάδια με 278 και ο Άγιος Αντώνιος με 22. Η Τήλος διαθέτει πολλά αρχαιολογικά μνημεία, ενώ έγινε γνωστή όταν το 1970 ο καθηγητής Παλαιοντολογίας Νικόλαος Συμεωνίδης ανακάλυψε στο σπήλαιο Χαρκαδιό, νεκροταφείο ελεφάντων νάνων.

Το ταξίδι στην άγονη γραμμή ολοκληρώνεται στο σημείο αυτό με την υπόσχεση ότι θα συνεχιστεί για να παρουσιάσει και τα υπόλοιπα πανέμορφα νησιά, όπως η Ηρακλεία, η Θηρασιά, οι Οινούσες και τόσα άλλα.

ΑΚΚΟΥΥ: Ο πυρηνικός εφιάλτης της Ανατολικής Μεσογείου Ξυπνά!

Το Ελληνικό και το Μεσογειακό γραφείο της Greenpeace, καθώς και οι Φίλοι της Γης Κύπρου και Ευρώπης, με ανακοίνωσή τους εκφράζουν την κάθετη αντίθεσή τους στη διμερή συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας που προβλέπει την κατασκευή ενός σταθμού πυρηνικής ενέργειας στον Κόλπο του Ακκουυ, στην επαρχία Μερσίνη της Τουρκίας. Τονίζουν ότι η συγκεκριμένη ενέργεια των κυβερνήσεων της Τουρκίας και της Ρωσίας Ξυπνά τον πυρηνικό εφιάλτη ολόκληρης της Ανατολικής Μεσογείου. Η Greenpeace, και οι Φίλοι της Γης, διακηρύσσουν την κάθετη αντίθεσή τους με την υλοποίηση της διμερούς στρατηγικής συμφωνίας μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας για την κατασκευή σταθμού πυρηνικής ενέργειας στον Κόλπο του Ακκουυ: Συνιστά πράξη που αντιβαίνει τους στοιχειώδεις διεθνείς κανόνες και πρακτικές ασφαλείας που αφορούν την κατασκευή σταθμών πυρηνικής

ενέργειας, αφού ο σταθμός βρίσκεται πλησίον του ενεργού σεισμογενούς ρήγματος του Ecemit. Αναμένεται να διαταράξει την ισορροπία του ευαίσθητου οικοσυστήματος της περιοχής, το οποίο φιλοξενεί μία από τις τελευταίες αποικίες του εξαιρετικά σπάνιου είδους της μεσογειακής φώκιας Monachus-Monachus.

Θα μετατρέψει την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου σε συστηματική οδό μεταφοράς πυρηνικών καυσίμων και αποβλήτων.

Στηρίζεται σε αντιδημοκρατικές πολιτι-

κές αποφάσεις και διαδικασίες που παραγνωρίζουν τις περιβαλλοντικές ανησυχίες και τα οικονομικά συμφέροντα των ίδιων των πολιτών της Τουρκίας. Τέλος, παραβαίνει μία σειρά από Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στην οποία η Τουρκία αποτελεί ένα υπό ένταξη κράτος. Καταλήγοντας τονίζουν ότι η Τουρκική κυβέρνηση, μέσω της σύναψης μίας στρατηγικής συμφωνίας με τη Ρωσία για κατασκευή σταθμού πυρηνικής ενέργειας στο Ακκουυ, κινείται προς την κατεύθυνση ενός πιο βρώμικου, επικίνδυνου, ακριβού και αναποτελεσματικού ενεργειακού μοντέλου, που έρχεται σε αντίφαση με την εναλλακτική και ρεαλιστική ενεργειακή πολιτική της ΕΕ, η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στηρίζεται σε πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντί στα ορυκτά καύσιμα και την πυρηνική ενέργεια.

Βρετανία: Σε ρήξη δημόσιοι υπάλληλοι και κυβέρνηση για τα νέα μέτρα

Την άμεση αντίδραση του μεγαλύτερου συνδικάτου των δημοσίων υπαλλήλων της Βρετανίας, προκάλεσαν οι δηλώσεις του αντιπροέδρου της κυβέρνησης, Νικ Κλεγκ, ο οποίος τόνισε ότι η Βρετανία δεν αντέχει πλέον να δίνει «χρυσές» συντάξεις στους δημοσίους υπαλλήλους και πρέπει να επανεξετάσει τις ετήσιες δαπάνες για τους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα, που ανέρχονται σε 160 δισεκατομμύρια λίρες. Το συνδικάτο προειδοποίησε ότι θα καταπολεμήσει τις προσπάθειες της κυβέρνησης για πάγωμα των μισθών και μείωση των συντάξεων των μελών του. «Θα υποστηρίξουμε πλήρως οποιοδήποτε κλάδο υποχρεωθεί να καταφύγει σε δράσεις για να υπερασπιστεί τη δουλειά»,

δήλωσε ο γενικός γραμματέας του συνδικάτου Unison, Ντέιβ Πρέντις. Το συνδικάτο Unison έχει 1,3 εκατομμύρια μέλη. «Θα οικοδομήσουμε συμμαχία με όλες τις ενώσεις του δημόσιου τομέα για να ανατρέψουμε το πάγωμα των μισθών», πρόσθεσε. Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο, η κυβέρνηση Κάμερον παρουσίασε τα σχέδια για μείωση του χρέους, που ανέρχεται περίπου στο 11% επί του ΑΕΠ, σύμφωνα με τα οποία προβλέπεται πάγωμα των αποδοχών των περισσότερων δημοσίων υπαλλήλων το 2011.

Το 13% των σκουπιδιών στην Αυστραλία αποτελείται από αποσίγαρα

Είκοσι χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Καθαρισμού που ξεκίνησε το 1989 στην Αυστραλία. Η ιδέα για τον παγκόσμιο καθαρισμό στα πλαίσια μιας ετήσιας περιβαλλοντικής εκστρατείας ήταν αποτέλεσμα αποτέλεσμα των συζητήσεων του Clean Up Australia και του Προγράμματος Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP). Από τότε η ιδέα του Clean up the World έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο και ενώνει εκατοντάδες κοινότητες σε έναν παγκόσμιο καθαρισμό. Στην Αυστραλία φέτος καθορίστηκε ως

Ημέρα Καθαρισμού η Κυριακή 7 Μαρτίου. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια αναμένεται να λάβουν μέρος εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες και να καθαρίσουν την χώρα από πολλές χιλιάδες τόνους σκουπιδιών.

Στη Βικτόρια στις 2 Μαρτίου θα καθαριστούν οι επιχειρήσεις, στις 5 Μαρτίου τα σχολεία και στις 7 Μαρτίου δημόσιοι χώροι της πολιτείας. Θα επιλεγούν 1310 τοποθεσίες για να καθαριστούν.

Σύμφωνα με τις αρχές το 13% των σκουπιδιών που συγκεντρώνεται αποτελείται από αποσίγαρα, ενώ το 47% των σκουπιδιών θα μπορούσαν να έχουν ανακυκλωθεί. Φέτος ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα ποτάμια, τις λίμνες και τους θαλάσσιους κόλπους της χώρας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προστασία των πόλεων

και περιφερειών από τις επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης

Σήμα κινδύνου για τα δημοσιονομικά των τοπικών και περιφερειακών αρχών εξέπεμψε η Επιτροπή των Περιφερειών της Ε.Ε. ζητώντας ταυτόχρονα να ληφθούν προστατευτικά μέτρα έναντι των ήδη επιβλαβών επιπτώσεων του ανεπαρκώς ρυθμιζόμενου χρηματοπιστωτικού τομέα.

Παράλληλα η ΕτΠ υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση ήδη μετουσιώνεται σε κοινωνική και για αυτό ζητά να αντιμετωπιστεί με την ίδια αποφασιστικότητα που επιδείχθηκε για τη διάσωση των τραπεζών πέρυσι.

Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια της τελευταίας συνόδου ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών, που έγινε παρουσία του Michel Barnier, Επιτρόπου της Ένωσης για την εσωτερική αγορά, διατύπωσαν τις θέσεις της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης έναντι της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.

M.Bresso: Η κρίση οδηγεί τις πόλεις σε δανεισμό, αλλά οι οίκοι αξιολόγησης υποβαθμίζουν την πιστοληπτική ικανότητά τους.

«Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας διαφόρων ευρωπαϊκών πόλεων και περιφερειών – μεταξύ άλλων και των Βρυξελλών – από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης ήταν αρνητική, θέτοντας ακόμη μεγαλύτερη πίεση στα δημόσια οικονομικά τους. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε επιδέξια την επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών μας η οποία αντικατοπτρίζεται στους τοπικούς και περιφερειακούς προϋπολογισμούς με την αύξηση των δαπανών και την ακαμψία και συρρίκνωση των εσόδων. Σήμερα, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υποχρεωμένες να στραφούν σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

και στον δανεισμό για τη χρηματοδότηση των σχεδίων τους. Εμμέσως, αυτό αποτελεί κίνδυνο για το Δημόσιο αλλά και ολόκληρη την κοινωνία» δήλωσε η Mercedes Bresso, πρόεδρος της ΕτΠ.

Michel Barnier: Δεν υπάρχει ανάκαμψη χωρίς τη συμμετοχή των περιφερειών. Ο αρμόδιος για την εσωτερική αγορά και τις υπηρεσίες Επίτροπος, κ. Michel Barnier, ζήτησε την υποστήριξη των περιφερειών και των πόλεων για τις νέες πτυχές της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις χρηματοοικονομικές αγορές, τις

τη συμμετοχή των περιφερειών, οι οποίες κοινοποιούν στις Βρυξέλλες τα ερωτήματα και κρίσιμα ζητήματα;».

ΕτΠ: Όχι σε αποκλεισμό από το Ταμείο Συνοχής λόγω ελλείμματος

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές υποστηρίζουν την αρχή της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και την ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας που συνιστά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αλλά αντιτίθενται στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για «αναστολή του Ταμείου Συνοχής ως τιμωρία για τα κράτη μέλη κατά των οποίων κινούνται διαδικασίες περι

Η κρίση στις πόλεις με αριθμούς

Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας της Επιτροπής των Περιφερειών, διαπιστώνεται ότι:

Το 80%, περίπου, των περιφερειών και των πόλεων που απάντησαν στη σχετική έρευνα, ανέφεραν σημαντική συρρίκνωση των φορολογικών εσόδων τους.

Το 68% ανέφεραν ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι δαπάνες τους για κοινωνική προστασία και κοινωνικές υπηρεσίες.

Το 36% ανέφερε ότι έγινε σημαντική μείωση του προσωπικού των τοπικών και περιφερειακών αρχών τους.

οποίες πρότεινε τελευταία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δήλωσε: «Δεν μπορεί να υπάρξει ανάκαμψη χωρίς τη συμμετοχή των περιφερειών: το οικονομικό βάρος τους και η δημιουργικότητά τους θα συμβάλλουν στην ανάκαμψη της ενιαίας αγοράς. Θέλω οι έμποροι, οι καταναλωτές και οι μικρές επιχειρήσεις να ανακάμψουν εκ νέου στην εσωτερική αγορά. Πως μπορεί να γίνει αυτό χωρίς

υπερβολικού ελλείμματος». Σε ψήφισμα τους σχετικά με τις ενσωματωμένες των κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική πολιτική, τα μέλη υποστηρίζουν ότι η αναστολή «θα επιβαλλόταν άδικα σε περιφέρειες και πόλεις καθώς και σε περιορισμένο αριθμό κρατών μελών, ενάντια κατ' αυτόν τον τρόπο στην αρχή της εδαφικής συνοχής όπως ορίζεται από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας».

Συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στη χάραξη και υλοποίηση πολιτικών απασχόλησης

Ουσιαστικό ρόλο διεκδικεί η ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση στη χάραξη και υλοποίηση πολιτικών που αφορούν στην απασχόληση στις συνθήκες κρίσης που βιώνουν οι πόλεις και οι περιφέρειες.

Όπως τονίζεται σε σχετικό ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών «οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν σημαντικούς εργοδότες εντός των κρατών μελών της Ε.Ε. και λόγω του ρόλου που συχνά διαδραματίζουν στον τομέα της παροχής εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και μέτρων στήριξης της αγοράς εργασίας, έχουν καθοριστική συμβολή στην εφαρμογή πολιτικών ευελιξίας με ασφάλεια. Οι περιφέρειες και οι δήμοι θα πρέπει, ως εκ τούτου, να συμμετέχουν εξαρχής στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, προκειμένου να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη δυναμικών αγορών εργασίας και να στηρίζουν τους πολίτες στον τομέα της απασχόλησης».

Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει επίσης ότι σε μια εποχή αύξησης της ανεργίας, οι νέοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες εισόδου στην αγορά εργασίας και χρειάζονται στήριξη για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, κυρίως δε για την ομαλή μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. «Ως εκ τούτου, προσδοκά ότι το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία θα συμπεριληφθεί στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές».

Σ' ότι αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας, υπογραμμίζει ότι για την επίτευξη της προτεινόμενης μείωσης κατά 25% του αριθμού των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, θα πρέπει να χορηγηθούν επαρκή κονδύλια στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, δεδομένου ότι έχουν νομικές υποχρεώσεις για την οριοθέτηση, τη χρηματοδότηση και την εκτέλεση πολιτικών ενεργητικής ένταξης.

«Η πρόσβαση στις υπηρεσίες κοινής ωφελείας, ιδίως στις κοινωνικές υπηρεσίες, η ένταξη στην αγορά εργασίας και η προσαρμογή στις διαρθρωτικές αλλαγές, καθώς και οι πολιτικές κοινωνικής, οικονομικής και πολιτισμικής ένταξης εξασφαλίζονται πρωτίστως από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Επομένως, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση πρέπει να παρέχουν ένα κατάλληλο πλαίσιο και χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία θα στηρίζουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων», καταλήγει στο ψήφισμά της η Επιτροπή των Περιφερειών.

Η Αυτοδιοίκηση για την Κοινή Γεωργική Πολιτική

Η μελλοντική Κοινή Γεωργική Πολιτική πρέπει να είναι πιο δίκαιη, στοχευμένη και αποτελεσματική και η χρηματοδότηση της γεωργίας πρέπει να είναι επικεντρωμένη στις τοπικές και περιφερειακές απαιτήσεις.

Αυτή είναι η άποψη των τοπικών και περιφερειακών αρχών, της ΕτΠ, όσον αφορά το μέλλον μιας από τις πιο αμφιλεγόμενες και δαπανηρές πολιτικές της ΕΕ., η οποία κατατέθηκε στον αρμόδιο επίτροπο Dacian Cioloș.

Η ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση θέτει ορισμένα όρια, τα οποία θεωρεί αδιαπραγμάτευτα, για την Κοινή Γεωργική Πολιτική:

Πρώτον είναι σαφές ότι η ΚΓΠ πρέπει να παραμείνει μια πολιτική της ΕΕ: η

Επιτροπή των Περιφερειών θα αντισταθεί σε οποιαδήποτε προσπάθεια επανεθνικοποίησης των γεωργικών δαπανών από ορισμένα κράτη μέλη.

Δεύτερον, οι στόχοι της ΚΓΠ πρέπει αφενός να προσδιοριστούν πριν από τον προϋπολογισμό της και αφετέρου δεν θα πρέπει να διαμορφωθούν με βάση τα διαθέσιμα κονδύλια.

Τρίτον, η μελλοντική ΚΓΠ πρέπει να ανταποκρίνεται περισσότερο στις απαιτήσεις της σύγχρονης γεωργικής παραγωγής, να ανταμείβει τους γεωγούς που σέβονται το περιβάλλον ή επενδύουν για παράδειγμα σε βιολογικές καλλιέργειες, να προσαρμόζεται στις ανάγκες της εκάστοτε περιοχής και να μην υπαγορεύει μια ενιαία και ομοιόμορφη προσέγγιση.

Τέταρτον, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει το συντονισμό μεταξύ της ΚΓΠ και της πολιτικής συνοχής στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

Πέμπτον, η Επιτροπή των Περιφερειών θα στηρίξει μια πιο ενεργητική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατανομή της βοήθειας της ΚΓΠ, εφόσον είναι σε θέση να γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα πού πρέπει να διοχετευθούν τα κονδύλια. Επιθυμεί

Έκτον, ζητά μια πιο δίκαιη και ευέλικτη πολιτική που στηρίζει τη βιώσιμη παραγωγή την ίδια στιγμή που προστατεύει το γεωργικό εισόδημα και ενισχύει την επισιτιστική ασφάλεια στην Ευρώπη.

Παρεμβάσεις στο ενετικό λιμάνι των Χανίων

Σε παρεμβάσεις που θα αναβαθμίσουν την εικόνα του ενετικού λιμανιού των Χανίων προχωρεί το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο. Ο κύριος άξονας των παρεμβάσεων αφορά το οδόστρωμα, το οποίο σε πολλά σημεία του λιμανιού είναι φθαρμένο. Οι πρώτες εργασίες ξεκίνησαν από την Ακτή Ενώσεως. Σύμφωνα με τον αντιδήμαρχο Χανίων και πρόεδρο του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Άρη Παπαδογιάννη, «το έργο

χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους, έχει προϋπολογισμό 130.000 ευρώ και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης δύο μήνες». Ανάλογες εργασίες θα γίνουν και στην Ακτή Κουντουριώτη, ενώ το συνολικό σχέδιο του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου, που χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ, περιλαμβάνει πλήρη αποκατάσταση των πλακών στο ενετικό λιμάνι, υπογειοποίηση των δικτύων της ΔΕΥΑΧ και της ΔΕΗ, ηλεκτροφωτισμό και αποκατάσταση των όψεων των ιδιωτικών κτιρίων.

Δωρεάν ασύρματο Ιντερνετ στα Χανιά

Δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο, μέσω ασύρματης ευρυζωνικής σύνδεσης, προσφέρει στους δημότες, αλλά και τους επισκέπτες της πόλης ο Δήμος Χανίων. Όπως ανακοινώθηκε, ο δήμος αξιοποιώντας την υποδομή του μητροπολιτικού δικτύου οπτικών ινών ανέπτυξε σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης πέντε σημεία ασύρματης δωρεάν ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Τα σημεία δωρεάν πρόσβασης είναι: Η πλατεία της δημοτικής αγοράς, ο δημοτικός κήπος, η πλατεία δικαστηρίων, η πλατεία 1866, η παραλία του Κουμ-Καπί. Όπως τόνισε ο δήμαρχος Χανίων, Κυριάκος Βιρβιδάκης: «Ο δημότης, ο πολίτης, ο επισκέπτης θα πρέπει να έχει τις δυνατότητες να εξυπηρετείται και αυτό το πετυχαίνουμε και με τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του δήμου και με τις συνεργασίες όπως αυτή με το Πολυτεχνείο». Τα σημεία που επελέγησαν αποτελούν παραδοσιακά σημεία υψηλής δρα-

στηριότητας και επισκεψιμότητας, ενώ σύντομα το δίκτυο θα επεκταθεί και σε άλλες περιοχές του δήμου. Η σύνδεση γίνεται μέσα από το δίκτυο μητροπολιτικών ινών που εν όψει του «Καλλικράτη» έχει ήδη επεκταθεί και σε άλλους δήμους γύρω από τα Χανιά. Στην ανάγκη χρήσης των νέων δυνατοτήτων και τεχνολογιών αναφέρθηκε ο αντιπρόεδρος του Πολυτεχνείου Γιάννης Πατεράκης. Όπως είπε «η υποδομή αυτή έγινε, το Πολυτεχνείο Κρήτης και ο δήμος είδαν έγκαιρα από το 2005 τις εξελίξεις και εξασφάλισαν τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση του έργου, που είναι ένα από τα σημαντικότερα και κομβικότερα έργα για τα Χανιά της τελευταίας δεκαετίας». Δωρεάν ασύρματη πρόσβαση στο Διαδίκτυο παρέχεται από το Δήμο Χανίων και στο χώρο του γραφείου τουρισμού –στο ισόγειο του δημαρχείου –και στο αναγνωστήριο της δημοτικής βιβλιοθήκης.

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα Life+

Διακόσια σαράντα τρία εκατ. ευρώ θα διατεθούν το 2010 μέσω του προγράμματος Life+ σε δράσεις που αφορούν την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών που συμβάλλουν στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, καθώς και σε ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι επιλέξιμες προς

χρηματοδότηση και μπορούν να υποβάλουν τις προτάσεις τους μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2010. Το πρόγραμμα Life+ αποτελεί το βασικό χρηματοδοτικό μέσο της Ε.Ε. για το περιβάλλον. Ο γενικός του στόχος του Life+ είναι να συμβάλει στην εφαρμογή, την ενημέρωση και την ανάπτυξη της κοινοτικής περιβαλλοντικής και νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης του περι-

Δωρεάν ποδήλατα στη Ναύπακτο

Με τη δωρεάν διάθεση 320 ποδηλάτων ειδικής κατασκευής για κίνηση στην πόλη, ο Δήμος Ναυπάκτου εγκαινίασε στα μέσα Ιουνίου τη λειτουργία των ποδηλατοδρόμων. Το ενδιαφέρον των κατοίκων της Ναυπάκτου για τη χρήση των ποδηλάτων αποδεικνύεται ιδιαίτερα έντονο, καθώς μετά τις ανακοινώσεις του δήμου περισσότεροι από 500 πολίτες έσπευσαν και κατέθεσαν σχετική αίτηση. Προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση, ο δήμος παραχωρεί δωρεάν τα ποδήλατα για διάστημα δύο μηνών στον καθένα, στη συνέχεια επιστρέφονται στο δήμο, προκειμένου να διατεθούν εκ νέου στους επόμενους ενδιαφερόμενους. Τα ποδήλατα χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους για τις καθημερινές μετακινήσεις τους μέσω του ποδηλατόδρομου που διαθέτει ο δήμος, συνολικού μήκους 5,5 χιλιομέτρων. Η διαχείριση των ποδηλάτων γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος EasyBike, ενώ το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε. και υλοποιήθηκε από την Brainbox Πληροφορική. Για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών γύρω από το ποδήλατο ο δήμος εγκαινίασε και τον ιστότοπο www.nafraktosbikes.gr, ενώ σύντομα θα προχωρήσει στην υλοποίηση ενός πλήρους συστήματος μίσθωσης ποδηλάτων που θα διατίθενται σε κατοίκους και επισκέπτες.

ΕΜΠ: Να γίνει **Χώρος πρασίνου** στο Ελληνικό

Με την άμεση απόδοση τμημάτων στο κοινό και τη σταδιακή μετατροπή του σε μητροπολιτικό πάρκο το πρώην αεροδρόμιο του Ελληνικού μπορεί να διορθώσει την απώλεια ελεύθερων χώρων και αστικού-περιαστικού πρασίνου στην Αττική και να βελτιώσει σε σημαντικό βαθμό το ποσοστό πρασίνου (μόλις 2,5 τ.μ.) ανά κάτοικο στην Αθήνα. Τα παραπάνω υποστηρίζει η έρευνα που έχει ανατεθεί από την ΤΕΔΚΝΑ για λογαριασμό των Δήμων Αλίμου, Αργυρούπολης, Γλυφάδας και Ελληνικού στο Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος του ΕΜΠ, τα συμπεράσματα της οποίας δόθηκαν πρόσφατα στη δημοσιότητα. Σύμφωνα με αυτά, η δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου αποτελεί έργο «ζωτικής σημασίας» για την περιβαλλοντική αναβάθμιση του Λεκανοπεδίου της Αθήνας και την αναπλήρωση της μεγάλης έλλειψης μητροπολιτικού πρασίνου. Πρόκειται για έργο αναγκαίο, φθινό και το οποίο θα αποδώσει σε ελεύθερη δημόσια χρήση θαλάσσιο μέτωπο μήκους 3 χλμ. του Ελληνικού.

Από την τοπογραφική αποτύπωση της έκτασης που έκανε το ΕΜΠ η σημερινή εικόνα είναι η εξής: Στα 5.287 στρ. του πρώην αεροδρομίου και στα 977 στρ. της παραλίας, υπάρχουν 389 κτίρια που καλύπτουν 713.370 τ.μ., ενώ κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας εμφανίστηκαν «αδικαιολόγητα» νέες περιφράξεις μήκους 56 χλμ., οι οποίες κατατέμνουν τους δύο χώρους σε δεκάδες τμήματα. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός –όπως επισήμανε ο Ν. Μπελαβίλας, υπεύθυνος της έρευνας του ΕΜΠ– ότι οι αρμόδιοι φορείς του Δημοσίου (Ολυμπιακά Ακίνητα, Τουριστικά Ακίνητα και Κτηματική Εταιρία Δημοσίου) δεν έχουν εικόνα των εσόδων που προσφέρει η χρήση των εγκαταστάσεων! Στις δυνατότητες που περιγράφει η έρευνα περιλαμβάνονται η αξιοποίηση της υπάρχουσας δόμησης και η άμεση φύτευση χαμηλού κόστους –5 έως 10 χιλιάδες ευρώ ανά στρέμμα, αντί του προγραμματισμένου κόστους των 76 χιλιάδων ευρώ ανά στρέμμα– μεγάλων εκτάσεων μαλακών επιφανειών.

Σημειωτέον ότι το σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ είχε προϋπολογιστεί έως και 16 φορές ακριβότερα από τα αντίστοιχα έργα αναπλάσεων στον ευρωπαϊκό χώρο, προβλέποντας στη δημιουργία μιας μικρής πόλης και ενός ισχυρού εμπορικού πόλου.

Άμεση άρση των περιφράξεων, απομάκρυνση των αυθαίρετων εκθεσιακών λυόμενων κατασκευών, ακύρωση του προγράμματος πώλησης τμημάτων του χώρου, σταδιακή υλοποίηση έργων πρασίνου χαμηλού κόστους και σταδιακή αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού δυναμικού, με αποκλειστική διάθεση των εσόδων στη δημιουργία, στη λειτουργία και τη συντήρηση του πάρκου, είναι μερικές μόνον από τις προτάσεις για το Μητροπολιτικό Πάρκο της ερευνητικής ομάδας.

Τα μικροσωματίδια «προτιμούν» το λιμάνι του Πειραιά

«Πρωταθλητής» στην ατμοσφαιρική ρύπανση αναδεικνύεται το λιμάνι του Πειραιά, εξαιτίας των τεράστιων συγκεντρώσεων επικινδυνών για την ανθρώπινη υγεία ρύπων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, τα εξαιρετικά βλαβερά μικροσωματίδια ξεπερνούν τα ανώτατα όρια 8 στις 10 φορές το χρόνο, ενώ η μέση ετήσια τιμή τους είναι διπλάσια από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Παράλληλα, στο λιμάνι του Πειραιά σημειώνεται, με τεράστια διαφορά, η μεγαλύτερη μέση ετήσια συγκέντρωση σε σύγκριση με οποιοδήποτε σταθμό μέτρησης στην Αττική, αλλά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Ο πρώην πρύτανης του ΕΜΠ και επιστημονικός υπεύθυνος της έρευ-

νας, Νίκος Μαρκάτος, σημείωσε: «Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας πεθαίνουν κάθε χρόνο, περίπου, 3 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κό-

σμο από ασθένειες που σχετίζονται με την εισπνοή μικροσωματιδίων».

Στο πλαίσιο της έρευνας, το ΕΜΠ πραγματοποίησε μετρήσεις σε διάφορα σημεία του Πειραιά. Ειδικότερα, για τα μικροσωματίδια προέκυψε ότι το χειμώνα η μέση ημερήσια συγκέντρωση φτάνει στα 81,3 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο (81,3 μg/ m3), ενώ το καλοκαίρι η τιμή αυξάνεται στα 89,9 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, το ανώτατο όριο συγκεντρώσεων μικροσωματιδίων (50 μg/m) δεν πρέπει να ξεπερνιέται περισσότερο από μία φορά στις δέκα ημέρες. Στον Πειραιά το όριο ξεπερνιέται, σχεδόν, οκτώ στις δέκα ημέρες.

Όπως σημείωσε ο νομάρχης Πειραιά κ. Μίχας, «ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων του ΕΜΠ με το σταθμό μέτρησης του ΥΠΕΚΑ, κατά το οποίο από το 2001 έως το 2004 η μέση ετήσια συγκέντρωση ΜΡ 10 δεν έχει ξεπεράσει ποτέ τα 62mg/m3, ενώ το 2009 ανήλθε στα 35 mg/m3 και απέχουν πολύ από τα αποτελέσματα της έρευνας του ΕΜΠ».

«Το πρόβλημα ζητεί λύση, και μάλιστα σύντομα, γιατί η επιβάρυνση στην υγεία των πολιτών που ζουν και εργάζονται στην παραλιμνία περιοχή είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα» τόνισε, προσθέτοντας ότι θα παραδώσει την έρευνα στο ΥΠΕΚΑ, ζητώντας τη λήψη άμεσων μέτρων.

